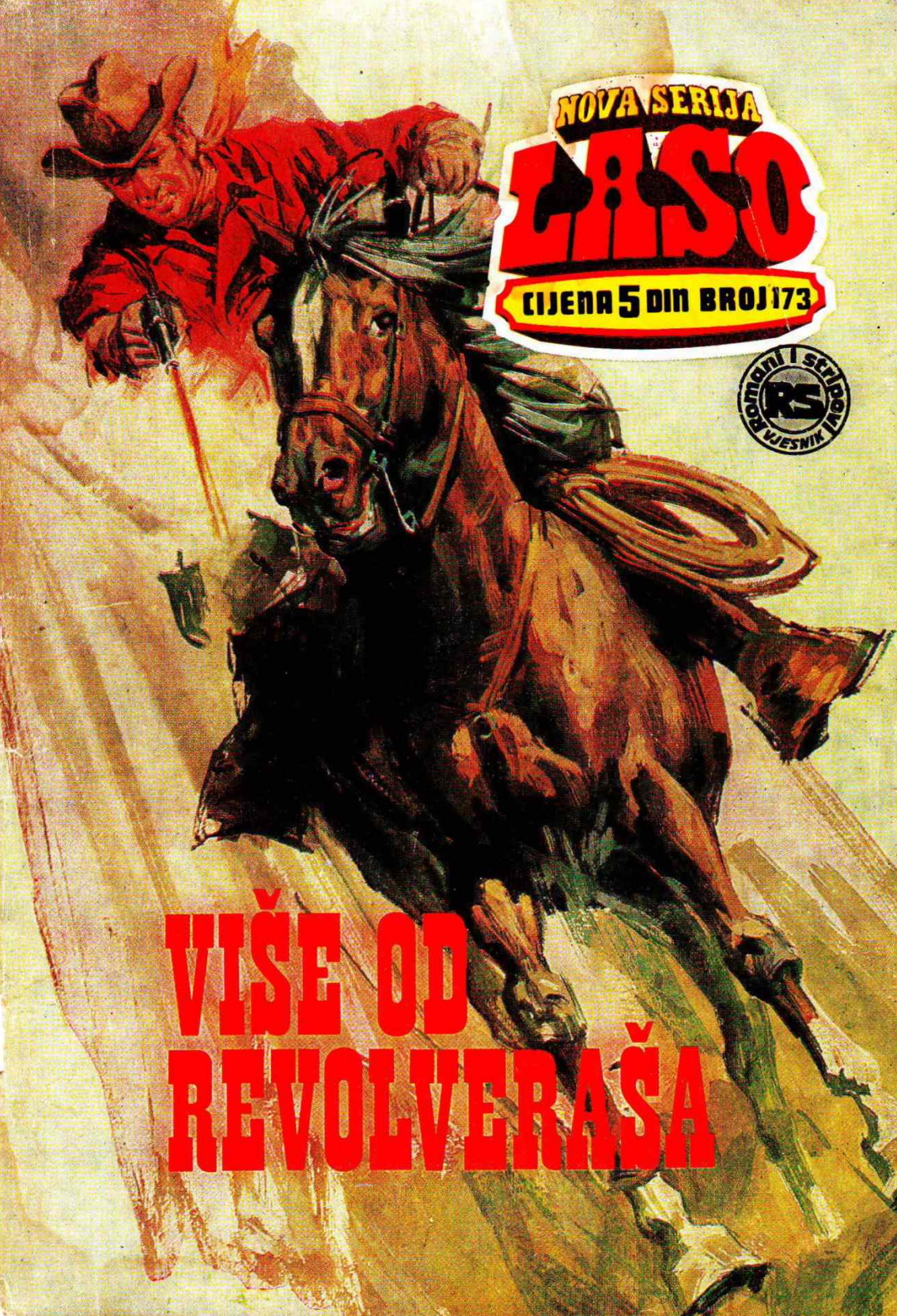

NOVA SERIJA

LASO

CIJENA 5 DIN BROJ 173

**VIŠE OD
REVOLVERAŠA**

G. F. UNGER

VIŠE OD REVOLVERAŠA

»Laso« Nova serija 1977.

G. F. Unger: VIŠE OD REVOLVERASA

Naslov originala: MEIN BLUT WAR IHS PREIS

(Copyright: Bastei — Verlag Gustav H. Lübbe, Bergisch Gladbach)

Recenzija: Fedor Hanžeković, filmski redatelj i publicist

Prijevod: Nada Iveljić

Urednik: Marcel Čukli

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja
NISP »Vjesnik« Zagreb Ljubice Gerovac 1 — Glavni
i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak OOUR
TMG »Vjesnik« Zagreb Ljubice Gerovac 1 — Zagreb
1977.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA
PRESS AGENCIJA Zagreb

Cijena za inozemstvo DM 1,80, ASCH 10, SFRS 1,60, HFL 1,30

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH
250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00. Uplate na devizni
račun: 30101-620-37-32000-256 — Privredna banka Zagreb (za »Vjesnik«)

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata
za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 — 1973 od 26 XI 1973.

I

Ime mi je Hank Longley. Kad sam došao u ovu zemlju, upravo sam bio navršio dvadeset i osam godina.

Na ušću rijeke stajala su kola. Omanje stado ovaca paslo je na livadi koja je još bila zelena od zadnjih visokih povodnja.

Nekoliko muškaraca razbijačkog izgleda bezobzirno je tuklo nekog jasnika. Neprestano su nasrtali na njega i snažno ga udarali. Čim bi pao na tlo, iznova bi ga podizali i dalje zlostavljali.

Pokušavao se braniti, a bio je jak, velik i vjerojatno također čvrst momak. S dvojicom napadača lako bi izišao nakraj. Ali njega su tukla četvorica, a peti je sjedio u sedlu šarca i promatrao prizor. Vjerojatno je njihov gazda ili predvodnik. Kad sam im se približio, letimično me pogledao.

Zapravo se nisam htio zadržavati, jer nisam budala. Slože li se četvorica da nekog dotuku kao crva a peti sve to mirno promatra, onda je svima jasno o kakvoj se družini radi. U tu bi se stvar umiješao samo lu-

dak kojega previše svrbi koža. Osim toga, ja sam u toj zemlji stranac.

Htio sam, dakle, ne dajući znaka od sebe projahati prema gazu rijeke.

Onda sam kraj kola ugledao djevojku.

Šesti ju je čovjek zadržavao da ne pritekne u pomoć mlaćenom. Očajnički se borila, udarala rukama, tukla nogama, grizla — čak je od bijesa i pljuvala u lice nasilniku. Zbilja se otimala kao divlja mačka. Ali ništa joj nije pomagalo. Momak se smijao i kleo kroz smijeh, ali je bio gospodar situacije.

Onda nesretnica naglo klone. Postala je tiha i krotka. Naslonila se na golemi kotač kola i počela mehanički poravnavati raščupanu kosu.

Sada je i ona promatrala kako bezdušno tuku onog jasnika koji bi mogao biti njezin muž.

Njezina je kosa bila crna poput gavranova krila. Oči joj pak bijahu sjajno modre, a lice posuto pjegicama.

Svidjela mi se na prvi pogled. Već tjedan dana nisam vidio ženu, a prošla je cijela vječnost otkako sam zadnji put promatrao jednu lijepa izgleda.

Dakle, zaustavio sam se. Bilo je svega par koraka između žene i muškarca koji je pazio na nju.

Upitao sam je onako iz sedla:

— Gospodo, jesu li to razbojnici?

Žena pogleda prema meni s izrazom čuđenja na licu.

— Još su gori nego razbojnici — reče. — Oni će ga ubiti ili u najmanju ruku načiniti bogaljem. Gospodine, to su bezumni pomagači staroga Cincaida.

Pogledao sam iz sedla oko sebe.

Četvorica napadača još su uvijek mučila svoj tužnju.

Onaj sa šarca pogleda prema meni i reče:

— Tornjaj se, ti vucibatino! Gubi se prije nego ti prebijem noge!

Rekao je to istodobno surovo i jednostavno, upravo kao čovjek svjestan svojih mogućnosti i naviknut izdavati zapovijedi.

Kimnuo sam mu glavom.

— Da, gospodine — odgovorio sam i potjerao konja prema rijeci. Ali u trenutku kad sam ga mimoilazio, ponovno sam zastao. On se u sedlu okrenuo prema meni. Ruka mu je ležala na dršku revolvera.

— Što je s tvojim ušesima? — ponovno zapita na onaj svoj ujedno surov i priprost način.

— Zašto ubijate ovog jadnog čovjeka? — odvratio sam mu s pitanjem. — Rado bih to znao. Možda biste bili ljubazni...

Sada me pogledao kao da sumnja u moju zdravu pamet. Vjerojatno me ona doista i napustila, inače se

ne bih ponašao kao drski pas koji laje na tigra.

Ali to je već bio moj način koji mi je dosad pribavio mnogo neprilika na mom putu. Tisuću puta sam se zakleo da se više neću miješati u stvari drugih ljudi. A sada sam to opet činio, i to samo zato jer mi se svidjela ona mlada žena.

Čovjek koji je jahao šarca bijaše pravi grubijan, debela vrata i obješenih ramena. Poznavao sam tu vrstu ljudi. Većinom posjeduju silnu snagu. Bio je smeđokos i pomalo razrok, što je navodilo na pomisao da su mu preci bili Indijanci. I ja sam četvrtim dijelom svog podrijetla bio Komanč, a upravo sam se tako i doimao. U ovoj zemlji uopće nije loše imati u sebi indijanske krvi, jer se onda ne osjećate tako izgubljenim kao čistokrvni bijelac. Njima ovdje često gori pod petama. Indijancu je pak ova surova zemlja dobra poput majke. To osjećaju i oni u čijim žilama teče samo četvrtina indijanske krvi...

Momak u sedlu postao je, dakle, oprezan. Budući da je uza se imao još petoricu ljudi, bilo bi stvarno glupo od mene da sam se s njime uhvatio ukoštac.

Pa ipak mi neki vrh nije dao mira: eto, to je moj način. Nisam ništa mogao protiv toga. Pripadao sam vrsti ljudi koja ponekad više voli sebi nasuti u kavu soli nego šećera. Budući da sam takav, često sam jahao ovom zemljom kao bijedni, otrcani siromašak.

U međuvremenu su četvorica grubijana po treći put osovila svoju žrtvu na noge i ponovno je oborila udarcima.

Četvrti put čovjeka nisu uspjeli uspraviti. Bio je izgubio svijest.

Pustili su ga da se ponovno sruši na tlo, a onda su se okrenuli grubijanu na šarcu.

— Hej, Cass, taj više ništa ne može — reče jedan od njih daščući.

Cass okrene glavu prema njima i reče:

— No, onda je dosta, u redu.

Zatim pogleda prema mladoj ženi. U čudu sam opazio da se njegovo grubo lice, koje se doimalo kao izrezano iz tamnog drva, odjednom promijenilo i zadobilo laki izraz nježnosti.

— Cindy — progovori. — Ovaj nije bio dosta dobar za tebe. Jednostavno, nije bio dovoljno velik za Cincaidovo kraljevstvo. Bio je to obični revolveraš, vjerojatno kao i ovaj ovdje. Svi oni nalikuju jedan na drugog kao kojot na kojota. Vuku se naokolo i traže plijen čekajući svoju priliku. Ali oni su prokleti...

Ušutio je i prezrivo odmahnuo.

— Ako hoćeš — reče — možeš se vratiti kući. To ti govorim u ime starog Cincaida.

Time je, čini se, sve bilo rečeno.

Okrenuo je konja, a njegovih je pet jahača krenulo prema svojim konjima.

Cass se okrene, oštro me pogleda, a onda polako reče:

— Ona će se sada zacijelo ponuditi tebi. Da, gotovo sam uvjeren u to, jer i ti pripadaš toj vrsti.

Nije razjasnio što podrazumijeva pod nazivom »ta vrsta«. Ipak, ja sam to nekako naslutio i shvatio na što misli.

Zatim je Cass pokazao rukom najprije preko ušća, a onda onesviještenog čovjeka kojega su njegovi ljudi gotovo dotukli.

— Pripazi dobro — reče. — Tamo prijeko je Cincaidovo područje. Tamo ni magarac ne maše repom ukoliko to nije po volji Cincaidu. Osobito ne trpimo skitnice u sedlu. Zanimaju nas samo jahači koji imaju stalan posao i za koje jamči njihov gazda. Zato se drži podalje od nas, ostanu s ove strane rijeke. A budeš li se upustio sa Cindy, stići će te ista sudbina kao i ovoga ovdje. U tom slučaju, ja ću doći.

— Sa cijelim čoporom razbijača — rekao sam. — Ti kao da nemaš povjerenja u samoga sebe, veliki majstore!

I opet mi je izletjelol

Uvijek kad se sretnem s ovakvom vrstom momaka, prihvaćam svaki izazov, ili pak ja sam počnem izazivati.

Predvodnik me još jednom ispiti-vački pogledao. Nije ništa odgovorio. Dakle, nije prihvatio moj izazov, premda zacijelo nije kukavica. Jednostavno je odjahao dalje, a ja sam znao da će me uništiti netom me na koji način povrijedim probitke koje on zastupa. Da, o tome se radi. Nije on čovjek koji se razmeće. Neće se dati izazvati sve dok to njemu ne bude odgovaralo.

Bio sam prava budala što sam ga izazivao samo zato što mi se nije svidio.

Gledao sam ga sekundu — dvije. Na nesnosan je način jahao svog konja. Njegovi su ga razbijači okružili kao klimavo stado. Gledali su prema meni, i ja sam znao da nedostaje samo mali znak rukom da navale. A onda...

Naježio sam se. Znao sam dobro kako to ide: doživio sam to već nekoliko puta.

A imao sam samo jednog jedinog saveznika: svoj kolt. Bio bih ga, razumljivo, upotrijebio. Samo, koliko puta?

Osvrnuo sam se za mladom ženom. Sada je klečala uz isprebijanog nesretnika.

Kad sam sjahao, pogledala je prema meni.

— Vode! — rekla je muklo. — Donesite u onom vedru vode iz rijeke.

Vedro bijaše obješeno sa stražnje strane kola.

Požurio sam do rijeke. A kad sam se vratio, kleknuo sam pokraj nje i ustanovio da plače. Bio je to plač pun srdžbe. U to nisam sumnjao. Nije plakala od žalosti.

Onda se dala na posao. Ja sam joj pomagao.

Nesretniku su tako razbili lice da se ono doimalo kao da su ga pregazili konji. Ožiljke tih strašnih ozljeda nosit će cijeloga života.

Cindy je odjurila da donese iz kola sanduk sa zavojima, jer je ozlijeđenom trebalo namjestiti nosnu kost i učvrstiti je flasterom.

Odjednom se kraj nas stvori neki Meksikanac, pastir s dva psa, star i sijed čovjek, ali još krepak i žilav.

Očigledno se dobro razumijevao u pomaganje bolesnima i ranjenima, vjerojatno bolje nego mnogi pravi liječnici. Odmah se pobrinuo za nesretnika koji je još uvijek ležao bez svijesti.

Kao usput on reče:

— Vi se ne ljutite na mene zbog toga što sam odmah pobjegao odavde sa svoja dva psa?

— Ne, Paco — odvrati Cindy. — Prema našem dogovoru vi se ne tre-

bate boriti, već samo brinuti za ovce.

Pridigao sam se i pogledao unao-kolo.

Nije bilo mnogo ovaca, jedva oko stotinu. Većinu su činile bređe ženke, a manjinu ovnovi.

Bilo je otprve jasno da će se stado ubrzo udvostručiti. Radilo se o izabranim životinjama.

Pogledao sam preko rijeke. Više nisam imao ni najmanje volje odjahati prijeko, u zemlju Cindaída.

Ne, nije me više bockala želja da opet vidim Cassa.

II

Kad je pala večer, još sam bio u logoru svojih novih poznanika. Jeo sam hranu što ju je skuhalo Cindy.

Čovjek kojega su onako strašno isprebijali surovi jahači zvao se Dave Weststone. U međuvremenu se osvijestio i sad bi ponekad zastajnuo ispod pokrivača. Jecanje mu je bilo tiho i bolno, vidjelo se da ga ne može suspregnuti.

Paco nas je uskoro ostavio i krenuo prema svojim psima što su na livadi čuvali ovce.

Životinje su se neprestano glasale. A to njihovo »be-e-e-e« kao da je udaralo po limu. Postalo mi je nesusno. Pa i inače ne podnosim ovce. O tome sam često razmišljao i na kraju došao do zaključka da ih ne volim zato što su tako bespomoćne i što se potpuno pokoravaju čovjeku...

Pa što me onda uopće zadržavalo u logoru na ušću rijeke? Bilo mi je jasno da je to ova žena, a možda i djevojka, koju zovu Cindy Cincaid. Ona je zaista lijepa, ali nije sve u tome. Cindy posjeduje u sebi i ne-

što više. Ljepota sama za sebe može biti prazna, hladna ili nepristupačna. Ljepota Cindy je drukčija. Iz nje zrači nešto što ne bih mogao lako opisati riječima. U onom tko je gleda pobuđuje želju da je nosi na rukama, da joj bude zaštitnikom samo da je može gledati sretnu i nasmijanu.

Što se mene tiče, i ja sam osjećao želju da je uzmem u ruke i otkrijem koliko se vatre skriva u njoj. Jer pripadam vrsti momaka koji prema lijepim ženama ne osjećaju samo poštovanje i divljenje, nego su skloni da svojem zanosu dadu i što stvarniju podlogu.

A njoj me privlači i nešto drugo. Ona nije lijepa samo na onaj vitalni način — ne, ja u nje osjećam i nešto više: njezin ponos i dostojanstvo.

Dakako, ona je ponosna na vrlo osebujuć način. To izbija iz nje i kad šuti. Pokazuje se to u pogledu njenih očiju, odražava u njezinim pokretima, u načinu kako podiže glavu ili pomiče bradu. Ponekad, dok pomiče pramen kose sa čela, usta su joj tako izražajna i živa kao da izgovara tisuću riječi. Ta usta nisu samo živahna, ponosna i osjetljiva. Čini mi se da bi čak mogla biti lakoma.

Tako mi tisuću jastrebova, baš sam se zagrijao.

Tu i tamo pogledi bi nam se sreli, a kad bismo progovorili, pričali bismo samo o nevažnim stvarima, npr. o Pacu, o psima ili ovcama, o zemlji u to godišnje doba, pa čak i o tome da je obližnja rijeka vrlo podesna za kupanje i plivanje.

Glas joj bijaše istodobno i grlen i baršunast, a posjedovao je boju koju može očarati svakoga muškar-

ca. Tko bi slušao Cindy, osjećao bi se u isti mah i mažen i privučen i začaran — ah, ljudi, ja ne mogu nasmagati riječi da to dobro opišem.

A to što ja ovdje previše pišem o dražima Cindy Cincaid i pri tom upadam u osinjak, događa se samo zato što želim bolje razjasniti cijelu svoju priču.

Mora se, naime, poći odatle da mi je želja bila da joj pomognem i da joj budem pri ruci, a potom da primim naplatu za svoj trud.

Tom prvom prigodom još nismo otišli predaleko; tada još nisam znao za sve ostale probleme, jer smo taj put, kao što sam već rekao, razgovarali samo o nevažnim stvarima.

Onda je onaj jadni isprebijani čovjek ispod pokrivača zastenjao tako strašno, da sam opet postao svjestan njegove prisutnosti.

— Tko je on? U kakvom ste odnosu s njime, Cindy Cincaid? — upitao sam i iz limenog lončića srknuo ručnu kavu.

Prvo je pogledala nesretnika i učinila pokret kao da mu želi prići. Ali što bi mu mogla pomoći? Bio je zbrinut koliko se to moglo uraditi. Prije nekoliko minuta stavili smo mu mokru krpu na razbijeno lice. Vjerojatno je stenjao zato što su ga prilikom disanja previše boljela slomljena rebra. Znao sam mu samo ime. Cindy ga je spomenula kad snio ga previjali.

Sada je rekla:

— Bio je to velik i ponosan muškarac, snažan i otporan, čovjek s brzim koltom, u svemu izvanredan. Bio je predradnik na ranču moje tetke. Naslijedila sam ga, da tako

kažem, zajedno s malim posjedom. Unajmila ga je prošle godine da obrani svoja stada, vjerojatno i od svog šurjaka, koji je... moj otac. Htio mi je pomoći, mislio je da je dovoljno jak za to.

— Ali nije bio — rekoh.

Kimnula je glavom i pri tom me nekako neobično pogledala.

— Točno — rekla je — on nije bio dovoljno snažan. Bio je, kad se već govori o tome, samo revolveraš kakvih ima mnogo. Pa i što je mogao sam uraditi protiv Cassa Klondikea i petorice njegovih razbijača? Što je mogao uraditi protiv šest revolvera, pitam ja vas, gospodine... kako vam je ono ime?...

— Longley — rekoh — Hank Longley.

— Imena nisu važna — reče Cindy. — Čovjek se može zvati kako hoće, mislim onaj pravi čovjek. Ja sam jednom čula pričati o nekom Longleyju. Navodno je pobio dvadesetak ljudi...

— Bio je to Bill Longley — ispravio je. — Momka su zvali Bill Longley. Ja sam Hank, i nisam s njime ni u kakvom rodu ni srodstvu. Da, i ja sam čuo nešto o njemu.

Neko smo vrijeme šutjeli i pogledavali se u svjetlu vatre. Cindyne su oči bile malo kose, kao u mačke. Sada su odsijevale zelenkasto.

— Jeste li i vi već ubijali, Hank? — upita ona baršunasto meko. U grlu joj se na neki način osjećao metalni zvuk, a u očima vrebanje.

Oklijevao sam s odgovorom. Prvo sam izvadio pribor za pušenje i savio cigaretu. Ona je strpljivo čekala. Cijelo to vrijeme osjećao sam kako me obuhvaća pogledom i naslućivao kako me njen nagon ispituje, pokušava prodrijeti u mene.

Dopustila mi je da u miru povučem tri dima, ali onda je rekla:

— Na dva pitanja niste mi odgovorili, Hank. Pitala sam: Što je Dave mogao uraditi protiv šest revolvera? Zatim: Jeste li već ubijali?

Gledao sam je i spoznao da je usredotočena na jedan odgovor.

Zato sam promrmljao:

— Kad šestorica navale na jednog, on se mora ustremiti na njihova predvodnika. Ne smije mu ostaviti nikakvu mogućnost da se izvuče. Taj mora spoznati da će, napadnu li, stradati. Nadalje, napadnuti mora biti spreman da ide do pakla i natrag, i da sve to izdrži. Ponekad je dovoljno oboriti predvodnika. Ne uspije li u tome, mora se boriti dok ne pobijedi ili pogine... A što se tiče drugog pitanja, na njega moram odgovoriti potvrdno...

Neko me je vrijeme promatrala bez riječi. Zamijetio sam da joj nosnice podrhtavaju kao da su nanjušile nešto što ih uzbuđuje i na poseban način potiče.

Cindy zatim okrene glavu i preko ramena pogleda prema Daveu Weststoneu koji je ležao na mekom ležištu ispod kola, pod toplim pokrivačem, kako bi bio zaštićen od rose.

Kad se opet okrenula, lice joj je bilo ozbiljno, a u isti mah i djevojački milo, ženstveno. U odsjaju vatre sličila je prekrasnoj umjetničkoj slici, remek-djelu koje zahtijeva najveću zaštitu.

— Pomozite mi, Hank — reče otvoreno i jednostavno. — Borite se za mene, Hank, ukoliko ste zbilja čovjek kakvog dosad još nisam upoznala. Ja vjerujem da ste vi zaista takav. Potrebna mi je pomoć, Hank. Spremna sam je vrlo skupo platiti.

Dok je izgovarala zadnje riječi, osjetio sam kako me nešto ošinulo.

Vidio sam u njenim očima da ne blefira i da je stvarno spremna skupo platiti traženu pomoć, pa i najskuplje.

Bila je lijepa, dostojanstvena. Nikada prije nje nisam sreo takvo stvorenje.

Po svoj prilici mogao bih je posjedovati pristanem li raditi za nju. Tražila je muškarca koji će se boriti za nju, ništa drugo nego borca da je štiti.

Eh, nisam ni ja neki glupi jelen. Posjedujem dar da nadaleko nanjušim stupicu i čak predosjetim ako je netko sprema.

Zadnji ostatak zdravog razuma u glavi govorio mi je da bi bilo bolje uzjahati svoga dobrog konja i ne-tragom nestati.

Na žalost ja to više nisam mogao bilo je prekasno. Preko puta mene sjedila je blažena Cindy, a iz nje je zračila tolika struja, kao da je sve što je na svijetu ženstveno nekom čarolijom prešlo u nju.

Prokletstvo, i opet prokletstvo! Ovaj put se neću boriti za novac!

Ne, postoje i druge stvari, vjerojatno mnogo vrednije od novca, kojih bih se jedino mogao riješiti uz karte ili lake ženske. Ili da me, recimo, odmah pogodi metak i otpremi zadugo u bolesničku postelju... Odjednom su me počeli peći brojni ožiljci pod košuljom.

Poznavao sam taj osjećaj. Obično bi me znalo »zasvrbjeti« prije kakve nevolje...

Cijelo to vrijeme, dok sam razmišljao, Cindy me napeto promatrala.

Nije li ona ipak vještica? Možda je pak utjelovljenje svega ženstvenoga?

Odjednom sam potvrdno kimuno glavom.

— Pomoći ću ti, zlato — rekao sam — ali prije želim znati zašto sve to činiš? Pretpostavljam da si se pobunila protiv vlastitog oca...

Ona potvrdi moju pretpostavku kimanjem glave, a onda mi sve objasni s malo riječi:

— Moj otac, »stari« Cincaid, ovdje je neke vrste »kralja«. Svi žive pod njegovom vlašću. Ali on je doista star i nema sina, već samo mene, kćer jedinicu. Do ludila ga muči problem tko će jednog dana preuzeti njegovo »kraljevstvo«, tj. »kraljevstvo« goveda koje on sada održava s pomoću sile i moći. Na njegovim granicama već sada vrebaju svi oni koje je nekoć protjerao. Čekaju na njegovu smrt. Kad umre, navalit će sa svih strana da ugrabe njegovo životno djelo i da ga međusobno razdijele. A on želi da ranč CC ostane iza njega poput spomenika. Zato mi je jednog dana rekao da je moja dužnost i obaveza udati se za muža koji bi bio po njegovu ukusu. To bi trebao biti muškarac dovoljno značajan da zauzme njegovo mjesto. Ja sam mu tada obećala da ću se rado ogledati za takvim mužem. No on mi je kazao neka to ne činim. On je već izabrao. Po njegovu Morgan Hardcastle je taj muškarac.

Trenutak je zastala.

Upitao sam:

— I, što je s tim Morganom Hardcastleom?

— Nisam mogla dopustiti da me silom vežu uz njega — odgovorila je. — Možda imam svu silu mana, ali u krevet ne bih išla ni sa kime osim s muškarcem kojega sam sama izabrala... I tako smo se moj

otac i ja mjesecima svađali. Jednom me je istukao. Kad sam postala punoljetna, pobjegla sam svojoj tetki koju je on kao svoju šurjakinju nekako trpio na svom području. Kad je tetka umrla, naslijedila sam njezin mali ranč. Otac je naložio da mi krađu stoku. Sada ja vodim svoje ovce na pašu. I to je sve, Hank. Borim se protiv starog despota koji me hoće prisiliti na nešto što ja ne želim. Izbio me na mrtvo samo da slomi moj prkos. Vjerovao je da nisam drukčija od njegovih divljih konja kojima na surovi način slomi volju. On je u stanju slomiti sve i svakoga. Samo mene ne!

Dok je izgovarala zadnje riječi, u očima joj se opet pojavila vatra kakvu je samo ona bila sposobna podjariti.

Bila je to jedna od najponosnijih žena koju sam ikad vidio ili čuo o njoj pričati.

Više nije bila djevojka. Bila je žena. To mi je postalo jasno. Nije mi bilo žao. Jer i to je nešto: osvojiti takvu ponosnu ženu! Ona je u svakom slučaju u svemu izuzetak.

No mogao sam je osvojiti jedino tako da se pokažem značajnim. Uopće nisam kolebao.

Kad sam ustao, i ona je učinila isto. Prišla mi je, i kad sam je zagrljio, propela se na vrhove nožnih prstiju. Dugo smo se ljubili. Dopustila mi je da osjetim koliko je vatre u njoj zapretano.

Pustio sam je netom se htjela osloboditi. Disala je jedva hvatajući dah.

Onda reče:

— Polako, Hank, samo polako. Možda si ti zbilja takav momak kakvim te ja smatram, onakav momak, razumiješ li me? A možda

nisi. Možda si i ti samo revolveraš kao i ovaj ovdje?

Opet me podsjetila na mog prethodnika.

Čuli smo ga kako stenje.

III

Ostali smo tri dana na ušću rijeke. Ovce su lijepu livadu popasle sve do korijenja. Neprestano su mljele i neprestano kotile janjad. Stado se gotovo svakog sata povećavalo za nekoliko janjaca.

Gazom je u ta tri dana prošlo šest ili sedam jahača, troja kola i poštanska kočija koja ovuda prolazi samo svakog trećeg dana, jer je ovaj kraj u prilično zabačenom i slabo nastanjenom području Novog Meksika.

Četvrtog dana napokon je Daveu Weststoneu pošlo nabolje. Već se toliko oporavio da je mogao ustati i pomalo jesti. Glavinjao je naokolo ne bi li malo opustio svoje zgrčene žile i razderano mišićje.

Ništa nije govorio. Mi smo ga puštali na miru. A što bismo mu i rekli? Nekoć je bio pun ponosa i povjerenja u sebe, iz čega je proizlazilo samopoštovanje. Onda su ga prebili kao šugavog psa, jer je, eto, sebi dopustio da se mota uz plemenitu kucicu.

Prebili su u njemu mnogo toga što više nikada neće zacijeliti. Oni nevidljivi ožiljci stoput su gori od vidljivih, jer ispod njih bole rane. Iako nevidljive, one postoje.

Ponosan čovjek kojega tako poniže, do kraja života živi u paklu.

Da smo rekli bilo kakvu riječ žaljenja, utjehe ili sućuti, pogodila bi ga poput uboda kopljem.

Ni četvrtog dana nije ništa rekao, premda mu je bilo bolje, pa je čak mogao s nama večerati.

Ali onda, dok smo šutke sjedili uz vatru, podigne glavu i pogleda nas svojim još otečenim očima. Gledao je tren Cindy, tren mene. Pogled mu se zaustavi na meni.

Naposlijetku progovori:

— Ako si samo običan revolveraš, uopće se nemoj u to upuštati, jer ćeš proći kao i ja. Moraš ubiti Cassa Klondikea, njega i još jednoga ili dvojicu njegovih, i to prije nego navale. Samo, možeš li ih ti ubiti? U tome je pitanje, u tom je problem.

S mukom ustane od vatre u namjeri da pođe dalje.

Ali ja ga upitah:

— Kad bi se sve ponovilo i kad bi znao ono što prije nisi znao, bi li ih sada pokušao ubiti?

Čovjek se zamisli. Duboko je utonuo u misli, osjećalo se da prekapa po svojim osjećajima. Zatim polako reče:

— Da, ja bih prvi metak opalio u Cassa i pokušao se boriti koltom. Šakama ne možeš samo tako svladati šestoro profesionalnih razbijača.

Nakon tih riječi sakupio je ono malo svojih prnja, doveo svog konja, svezao ga za zadnji kotač kola i s mukom ga osedlao.

Mi mu nismo ni pokušali pomoći. Znali smo da bi ga to samo naljutilo.

Na jedvite jade popeo se u sedlo. Još je bio bolestan. Svaku će milju osjećati kao užareno željezo. Ali više nije mogao ostati s nama. Stidio se batina i toga što se nije odvažio potegnuti kolt i boriti se.

Odlazeći, čak se nije ni osvrnuo. Šutke je i polako jahao u noć.

Paco je sa svojim psima bio uz ovce. On je tamo negdje u grmlju imao svoje skrovište.

Cindy i ja sjedili smo sami uz vatru.

Pogledala me.

— Možda ćeš proći kao i on — reče naposljetku. — Morao bi još razmisliti. Hoćeš li?

Odmahnuo sam glavom. Htio sam joj reći da sam se dosad uvijek borio samo za novac, a sada me privlači to što ću se boriti za drukčiju nagradu. Ipak sam to prešutio...

Kasnije sam ležao ispod njezinih kola. Noću je zahladilo. Tu i tamo začuo bih blejanje ovaca. Još uvijek nisam podnosio te smrdljivice, kakvima su ih, uostalom, držali svi stočari-govedari.

Cindy je spavala iznad mene, u kolima. Ponekad bih je čuo kako se okreće. Zatim je začuh kako govori prilično glasno:

— Hank, spavaš li već?

— Ne, Cindy — odgovorih.

— A zašto ne, Hank? Možda zato što misliš na mene?

— Da, i zbog tog — odgovorio sam. — Razmišljam o tebi, a također i o nama.

Neko je vrijeme šutjela. Onda reče:

— Dođi ovamo gore, Hank. Ne želim više biti sama. Dođi gore k meni. Ovdje je toplije i mekše.

Malo sam oklijevao, a onda sam shvatio da se Cindy želi osigurati. Bojala se da bih mogao otići kao Dave Weststone. Željela je da me još više začara. Htjela je na meni još jače iskušati svoje vještije moći.

Ali ja se nisam htio samo tako popeti k njoj u kola, ne, nisam htio na taj način. Prokletstvo! Htio sam

je imati, ali to me nije smjelo stajati slobode i moje samostalnosti.

Nakon kraće šutnje rekao sam:

— I ovdje dolje je toplo. Dođi. Zlato, samo siđi!

Nije ništa odgovorila. Šutjela je, pa sam već pomislio da neće doći. Možda mora sama u sebi izboriti bitku sa svojim ponosom.

Onda je ipak došla.

Kad je legla uza me, prošaptala je:

— Ti si jako ponosan, zar ne? Stvarno mislim da si silno ponosan. Naslućujem u tome obećanje da si nešto više od običnog revolveraša, mnogo, mnogo više. Zatim me poljubila.

IV

Idućeg jutra smo krenuli.

Odlučno sam potjerao konja u plitki Pecos.

Iza mene je Cindy upravljala kolima.

Paco je slijedio kola s oba svoja psa i sa cijelim stadom.

Neke smo janjčiće stavili u kola, druge je nosio Paco.

Zasjalo je sunce obećavajući lijepi dan.

Pred nama su ležali brežuljci iz kojih je izbijao potok, a pokraj njege tekla cesta — ne, to nije bila prava cesta nego samo kolni put ispresijecan tragovima kotača. Postojao je još od vremena kad su ova-mo provaljivali Španjolci sa svojim oklopljenim vojnicima, tražeći zlato.

Put je vodio preko zelenih brežuljaka i obavijao cijeli ovaj kraj Big Bend Land.

Ušli smo u taj prostor otprilike pet-šest kilometara, a to je za stado

u pokretu polovica puta koji dnevno može prijeći.

Bilo je kasno prije podne kad sam ugledao Cassa Klondikea.

Dolazio nam je u susret sa četiri jahača. Zatvorio je put, čekajući strpljivo da se približimo. Za to vrijeme smotao je cigaretu, pripalio je i otpuhnuo dim pred sebe. Iza nje ga zaustavili su se njegovi dobro raspoređeni jahači.

A onda sam i ja pritegao konja, dovoljno daleko od njih da ih sve mogu držati na oku, a opet dovoljno blizu za moj kolt, najnoviji model. Njegovi zatvoreni okviri dopuštali su jači naboj, pa se njime moglo točnije i dalje pucati.

Cass Klondike je i dalje pušio. Rekao je između dva dima, dok mu je dim sukljao iz usta i nosnica:

— Ti si lud, potpuno lud. Kazao sam ti za tvoje dobro da bi ta djevojka mogla zaluditi i kamen, da, kazao sam ti za tvoje dobro. Ako odmah okreneš svog konja i odjašeš, pustit ću te da se izgubiš u miru. Ako to ne učiniš, prokleta ti se crno piše. Ili mi možda možeš reći da postoji nekakva prokleta razlika između tebe i onog Davea Weststonea?

Zapitao je to gotovo dobroćudno, ali je pri tom iz njega izbijala neka čudovišna snaga, neki dah prijetećeg zla.

Nacerio sam se i rekao:

— Debeli, razlika je između Davea Weststonea i mene u tome što se on nije usudio potegnuti kolt.

Cass je naglo nešto nanjušio.

Vidio sam to po njegovim obrvama. Pomicala su se. A ono nešto stalo mu je u grkljanu. Vjerojatno se osjećao kao netko tko je zabunom

vuka držao za psa i odjednom shvatio svoju zabunu.

— Hej — zarežao je. — Ne pravi se tako važan u tim svojim hlačama, jer bi ti mogle popucati. Ti si također samo revolveraš, ništa važnije od toga.

Kimuno sam mu potvrdno.

— Samo nastavi — rekao sam — a onda ćeš sve otkriti. Hajde, debeli, samo nastavi! Pri tom neprestano misli kako ću ja prvo pucati u tebe, jer ti izdaješ zapovijedi. Morao bi znati da mene ne možete dohvatiti kao onog Davea Weststonea. Sa mnom ćete se uistinu morati boriti. Dovoljan mi je samo jedan vaš znak i poteći će vruće olovo! Odluči sam, izaberi, debeli!

Polako je spustio glavu.

Čulo se kako je ispustio dah. Zvučalo je prilično bezvoljno. Okrenuo je svog konja. No nije me bio u stanju savladati: po njegovim sam ramenima, dok je okretao konja, ustanovio da je s meni suprotne strane potegnulo revolver.

Pucao je desnicom koju je prema meni ispružio ispod lijeve ruke.

Ali ja sam ga pogodio prije nego je pritisnuo obarač.

Bio sam dovoljno brz za njega i za njegova četiri čovjeka. Dok sam ja pucao na Cassa Klondikea, dvojica od njih tek su dotakla drške pucaljki, a treći je ipak izvukao svoje oružje.

Na tog sam sada morao pucati, a morao sam paziti i na to da me on metkom ne skine s konja. Pogodio sam ga, premda je on imao veću priliku da to učini sa mnom.

Tane mu je nekamo odlutalo.

A onda je sve bilo gotovo.

Preostala trojica nisu se više htjela boriti. Znali su što bi im se dogodilo.

Ja sam, naime, mogao još tri puta pucati i vjerojatno skinuti s konja dvojicu od njih. To im nikako nije odgovaralo.

Zastali su i naizmjenično pogledavali mene i Cassa Klondikea, koji je ležao na putu i stenjao. Nisam ga ubio. Imao je sreću da mu moja kugla nije pogodila srce.

Da, to je bila njegova sreća a moja nesreća. Momka kao što je Cass Klondike nije u revolverskoj bitki poželjno ostaviti na životu. Onaj kome se takvo što dogodi, imat će ga za petama sve do kraja svijeta.

Jednog dana morat će se s njime ponovno boriti, ukoliko ga ovaj prije ne sredi iz zasjede.

Tako je to, eto, bilo. Ne volim ubijati u dvoboju, a na taj sam način natovarilo sebi na vrat čovjeka koji bi mene ubio ne trepnuvši okom.

No sada više nisam mogao još jednom pucati u njega. Ležao je na zemlji i stenjao.

Pogledao sam i drugog ranjenika. Ni on nije bio mrtav. Njihao se u sedlu i pokušavao se zadržati na konju.

— Past će — rekao sam trojici preostalih. — A vi oslobodite put. Maknite te klipane u stranu! Naprijed! Koliko ja vidim to je slobodna državna cesta, put za poštanske kočije. Pokrenite se, brže!

Nisu dugo razmišljali, jer su ionako htjeli pomoći ranjenima.

Jedino je jedan rekao:

— Sada se možeš smatrati vrlo važnim. Čovječe, kako će ti ta pobjeda dobro doći u djevojke!

V

Nastavili smo put sve dalje i dalje preko bregova uz Pecos. Bila je to nepregledna i plodna zemlja, posve drukčija od ostalih ovdje na jugu. Big Bend Land je dopirala sve do velikog koljena rijeke Rio Grande. Granica između područja Novog Meksika i Arizone tekla je upravo kroz Big Bend Land, i to točno između El Pasa i El Capitán-Peaka.

Da smo s ovcima prosljedili još koji kilometar prema jugu, prešli bismo tu nevidljivu granicu i našli se u Arizoni.

Zaustavili smo se kad je zašlo sunce kako bi stado moglo otpočiniti Cijelo mnoštvo janjadi izvukli smo iz kola i vratili ovcima. Tek što smo se malo odmorili, nova je janjad počela dolaziti na svijet.

Još uvijek nisam podnosio ta stvorenja. Njihovo »be-e-e« islo mi je na živce. Držao sam se od njih što sam dalje mogao, kako i sam ne bih poprimio njihov smrad.

Nakon večere Paco nam je ispričao nekoliko priča starih otprilike kao i svijet, a sve su se vrtjele oko ljudi i ovaca. Zatim se povukao stadi, s kojim je živio, često se s njime doslovce stapajući u jednu cjelinu.

Cindy me pogledala. Znao sam da sada samo treba ispružiti ruku.

— Noćas neću spavati u logoru — kazao sam. — Provest ću noć negdje vani.

Kimunla je glavom smijući se.

— Da, to bi bilo pametno — promrmlja, a u njenim žarkim očima tirkizne boje zasja iskra vatre što je uvijek tinjala duboko u njoj. — Zaista bi bilo dobro da budeš na

oprezu kako te ne bi priklali kao ovna. Mudar si ti baš onako kako sam i mislila. Danas će zacijelo doći gazda... stari Cincaid...

Rekla je to grubo. U odsjaju vatre vidio sam kako joj se lice trznulo.

— Ali još je rano — doda Cindy.

— On će se ovdje pojaviti oko ponoći.

Odmah sam shvatio što je time htjela reći. Možda je samo htjela ustanoviti u kojoj mjeri ima vlast nada mnom? Bit će joj sve jasno ako se sada podvučem s njom pod kola.

No ja sam se uspravio i uzeo svoj smotani pokrivač. Pošao sam s njime u noć, dobacivši joj preko ramena:

— Spavaj dobro, Cindy!

Zaista nisam želio da me dohvate u snu kao ovna.

— Lijepo sanjaj o meni!

Pustila me da se udaljim nekoliko koraka, a onda reče dovoljno glasno da bih je još mogao čuti:

— Ti mi se sve više i više sviđaš Hank Longley. Sve više vjerujem da si ti pravi muškarac za mene!

Nisam zastao u hodu, ali je malo nedostajalo da se okrenem. Gotovo me privukla svojim riječima. U stvari, nije se toliko radilo o riječima, koliko o njenom glasu. U njemu je treperila molba. Odjednom sam čvrsto povjerovao da želi biti u mom naručju, da se osjeća usamljena i da želi nekoga tko bi joj bio privržen, tko bi je štiti i pružao joj sigurnost.

Ipak sam koračao dalje.

Ne stvarno nisam htio biti glupi i van kojeg je lako izvući ispod kola i razderati...

— o —

Spavao sam otprilike dva sata. Moglo je biti oko ponoći kad sam čuo kako se približava neki jahač.

Zar samo jedan?

To mi je bilo čudno.

Po mom mišljenju, stari Cincaid trebao se pojaviti u pratnji cijele momčadi. Naposljetku, on je bio gazda Cassa Klondikea, a i Klondike nikad nije jahao bez gomile pratilaca.

Možda taj što stiže uopće nije stari Cincaid.

Ustao sam sa svog ležaja i privukao se logoru. Ravnao sam se po svjetlu vatre. Mogao sam se dobro sakriti, jer je u blizini bilo stabala, grmlja i nekoliko odlomljenih stijena.

Jahač se zaustavio na rubu kruga koji je osvjetljavala vatra. Mogao sam ga dobro vidjeti jer mu se lik jasno ocrtavao na pozadini neba.

Noć je bila lijepa, blistava od ljepote, kao i većina noći u tom kraju.

Još sam se malo približio vatri, a onda sam se zaustavio, jer sam sada mogao čuti svaku riječ, također i riječi Cindy.

Jahač reče polako i neizgrapno:

— Cindy, tvoje ovce užasno smrde. Nije li te stid zagaditi livadu s tim smrdljivim životinjama?

— Ne — odgovori ona. — Morala sam se odlučiti za njih jer si ti zapovijedio svojim ljudima da mi otmu sva goveda. Nemam dovoljno novaca da nabavim nova grla. No, zar si ti, gospodine Cincaide, došao ovamo razgovarati sa mnom o ovcama?

Bio je to, dakle, ipak stari Cincaid!

Premda joj je bio otac, oslovila ga je s »gospodine Cincaid«, a ton joj je bio hladan i podrugljiv. Podsjetila me na mačku koja prede, a

sprema je munjevito udariti pandžama.

Stari rančer je malo pošutio. Ostao je u sedlu, razmišljao, osluškivao i neprestano gledao u kćer. Sve sam to dobro vidio iz svog skrovišta.

Onda sam začuo kako pita:

— A gdje je momak koji te štiti? Gdje se skriva? Brzo si našla zamjenu za Davea Weststoneal Ti si stvarno prava vještica, djevojko. Taj momak bi mogao i nešto vrijediti kad je uspio udesiti Cassa i cijelo njegovo krdo. Zaista bih ga želio vidjeti.

Polako sam krenuo i pojavio se postrance od njega, u krugu svjetla upaljene vatre.

— Ovdje sam, gospodine — rekao sam mirno.

Rančer je malo okrenuo konja kako ne bi morao okretati glavu.

Sada sam mu dobro vidio lice.

Doimao se gore u sedlu kao stari raščupani orao koji iz gnijezda nadzire svoje carstvo.

Nije bio velik, ali zato bijaše izrazito mršav. Dobro se držao za svoje godine. Doimao se asketski. Vjerojatno nije bio teži od sedamdeset kilograma.

Kao mlad čovjek po svoj prilici je bio žilav i pun energije, pravi dvonožni terijer. Ali, ne! Ovo zadnje se ne slaže. Spoznao sam to čim sam ga bolje pogledao i ocijenio. On je i prije bio orao, mladi orao. S vremenom je samo ostario.

I on je mene procjenjivao. Kimnuo mi je glavom.

— Što je s tobom, mladiću? Čemu se nadaš? — upitao me gotovo blago.

Prišao sam bliže.

— Sjetite se, gospodine — reko
— svoje vlastite mladosti. Sjetite se
vremena kad ste bili u mojim godi-
nama. Saznat ćete više nego što bih
vam ja mogao kazati upotrijebivši
tusuću riječi.

Nakrivio se i pogledao svoju kćer
koja je tiho stajala kraj vatre. Pre-
ko kuta usana visio mu je sivi brk.
Imao je još dobre zube, što je bio
znak da je i pored odmaklih godina
u dobrom zdravlju. U ovoj zemlji
dobri su zubi vrijedili nekoliko godi-
na života.

Onda opet pogleda u mene. A gle-
dao me odozgo, s konja:

— Da, moj mladiću, vjerujem da
sada to znam. Ja sam nekada tako-
đer svašta poduzimao kako bih os-
vojio Cindynu majku. Da, sjećam
se

Zašuti, pogleda Cindy pa mene, a
onda nastavi:

— Ovdje postoji samo jedna zač-
koljica — reče i opet zastane. Vjero-
jatno je čekao da ga upitam o čemu
se radi.

No, ja ga nisam ništa pitao. Ne
pripadam toj vrsti ljudi.

Starac se opet naceri, ali ovaj put
s tragom povlađivanja. A onda mi
je rekao, premda ga nisam ništa pi-
tao o kakvoj se začkoljici radi.

— Ja sam Cindy obećao Morganu
Hardeastleu — reče — Hardeastle,
dekle, ima pravo na nju. Budući da
Cass Klondike nije mogao završiti s
tobom, moj mladiću, na redu je
Morgan Hardeastle.

On mi još jednom kimne gla-
vom, zatim okrene konja te dobaci
Cindy.

— Zar mu nisi pričala o Morganu
Hardeastleu. Cindy?

— Idi do vraga, gospodine. Cin-
caid — reče djevojka nabusito. —

Kad ćete napokon vas dvojica buda-
la, ti i Hardeastle, shvatiti da me
ne možete ni na što prisiliti? Pa sve
da me idući put ne samo istučesh,
nego i pokušaš ubiti, gospodine Cin-
caid. Ja ću se boriti za svoju slobodu
sve dok vas dvojica ne priznate
poraz!

Očigledno mu je time kazala sve
što je htjela, jer mu je zatim okre-
nula leđa.

Ali on se još nije micao.

— Pogriješio sam što sam te tu-
kao — čuo sam ga kako tiho
mrmlja. — Bila je to najveća po-
greška mog života. Morao sam znati
da si ti sličnija meni nego svojoj
mater. Žao mi je, Cindy. Pa ipak ti
pripadaš Hardeastleu. Njemu sam
dao riječ i on će te dobiti. Ovaj
momak uz tebe, koji glupo vjeruje
da će te osvojiti ako te uspije obra-
niti, ne, on nije dorastao Hardeast-
leu. I opet ćeš žrtvovati jednog od
tih divnih momaka zbog svog pono-
sa.

Nakon tih riječi žestoko potjera
konja. Nije me više ni pogledao.

Stajao sam bez riječi i promatrao
Cindy, koja se u međuvremenu
okrenula vatri. Oganj ju je osvjet-
ljavao u svoj njenoj ljepoti i uznosi-
tosti. Uživao sam u prizoru i shva-
tio da me čeka.

Ali ja nisam budala. U logoru me
se svaki protivnik mogao lako doko-
pati. Bilo je preopasno ostati uz va-
tru kraj Cindy.

I tako sam joj samo mahnulo ru-
kom. Ponovno sam krenuo u svoje
skrovište. Ali tek što sam se zavu-
kao pod pokrivač, začuo sam šum.
S koltom u ruci povukao sam se u
grmlje i pričekao.

Šum je postajao sve glasniji.
Onda začuh Cindyjin glas:

— Mislim da si tu negdje, Hank. Oglasi se, dragi.

— Ovdje sam — rekoh.

Prišla mi. Na leđima je donijela svoj smotani pokrivač. Pripila se uza me i uvukla u moj zagrljaj. Onda je proćepala:

— Ne ostavljaj me samu, Hank. Čvrsto me zagri i ugrij. Hank, ja sam tako sama. Bojim se...

Doista je drhtala cijelim tijelom.

— o —

Idućeg dana krenuli smo na put, vodeći stado. Janjadi je bilo sve više i više. Napredovali smo vrlo polako i odmakli svega nekoliko kilometara.

Tijekom cijelog dana nismo vidjeli ni kola ni jahače. Činilo se da smo sami u toj brdovitoj zemlji otako smo se udaljili od kolnog puta kako bismo nahranili i napojili životinje.

Cindy mi je dobro opisala svoj kraj. Čak mi je i nacrtala gdje je što. Sada sam i ja znao kuda se proteže lančano gorje, kamo vode putevi, gdje je grad Cincaid i kuda se proteže granica imanja Morgana Hardcastlea. Vrlo dobro sam upoznao položaj Cindynoga malog ranča i obližnjih naselja.

Ponekad bih odjahao do udaljenog brda i provjeravao sve što sam odozgo mogao vidjeti.

Pitao sam se kada će doći Morgan Hardcastle: već ove noći ili neke slijedeće? A doći će svakako. Tko zna kakav je? Hoćemo li se pobiti revolverima ili šakama?

Kad smo se te večeri okupili oko vatre i uz jelo, Paco me počeo kritički promatrati. Bio je on stari pastir i iskusni čovjek.

Premda je u ovakvim prilikama uvijek pričao zgode iz svoga života,

opisujući svoja lutanja s ovcima i psima, te večeri je šutio. Činilo se da nešto sluti. A i ja sam se tako osjećao. Dapače, moje su slutnje bile vrlo loše.

Kad se Paco vratio svojim psima i ovcima, pogledao sam Cindy i rekao:

— Pričaj mi malo o Morganu Hardcastleu. Bilo bi dobro da što više znam o njemu kako bih ga mogao što bolje ocijeniti: čovjek ponekad može predvidjeti što drugi namjerava, ako ga barem donekle poznaje. Dakle, pričaj mi malo o njemu!

Razmišljala je.

— Ugledaš li muškarca žute kose — rekla je Cindy — čiji te pogled podsjeća na lavlju, ali ne zvijeri u kavezu nego u slobodnoj divljini, onda znaj da si sreo Morgana Hardcastlea. Podsjetit će te na lava koji je upravo ubio zebdu i sad je namjerava proždrijeti. On ne zna za strah, i duboko u svojoj srži potpuno je divlji. Razumiješ li? On živi po vlastitim zakonima. U mnogim stvarima nalik je mom ocu. Obojica su od onih ljudi koji su morali otići u divjinu i tamo sebi izboriti opstanak. Oni čvrsto drže sve što im pripada, uzimaju sve što im se sviđa, nikad se ne obaziru unatrag. Da me otac nije obećao Morganu, ovaj bi već davno sreo staroga i svoj posjed dvostruko proširio. Tako je to. Moj otac strepi pred njime kao što stari vuk strepi pred nasljednikom koji će izbiti na čelo čopora. Razumiješ li?

O razumio sam ja to dobro, mnogo više nego sam mogao iskazati riječima.

Cindy odjednom reče:

— Hank, ja o tebi zapravo malo znam, vrlo malo. Isprva sam vjerovala da si skitnica koja jaše svijetom, revolveraš poput mnogih drugih što krstarè Zapadom. između Meksika i Kanade.

— Pa i to sam bio također — nacerio sam se. Ali što sam postigao? Sve to nikamo nije vodilo, niti sam što stekao... Je li taj Morgan Hardcastle mnogo stariji od mene?

— Možda tri-četiri godine — promrmlja Cindy.

— Vidiš li — gorko sam se nasmijsao. — On je kralj poput tvoga oca, a ja sam samo skitnica u sedlu.

Ona se prigne i ozbiljno me pogleda.

— Možda te dosad nije poslužila sreća — reče.

— Svakako, sreća je vrlo izbirljiva gospođa.

— Zašto si tako ogorčen? — upita Cindy jednostavno.

Pogledao sam je i shvatio da govori s osjećajem. Bilo je to mnogo više od radoznalosti. Na neki način mi smo postali par koji ima mnogo zajedničkog.

Ponekad bih povjerovao da me Cindy stvarno voli, te da nismo zajedno samo zato što me ona treba kako bi sačuvala slobodu i dobila bitku za svoj ponos.

— Molim te, pričaj mi o sebi — reče djevojka.

— Ah! — dahnuo sam. — Ja sam zapravo samo običan stočar iz Brazosa. Kad je planuo rat, uskoro sam prešao u gerilu. Mrzio sam tada Sjever i Uniju i opredijelio se za stvar Juga. Krali smo Jenkijima konje i opskrbljivali njima našu konjicu. Tjerali smo stada goveda prema našim jedinicama, napadali vojnike Unije gdje god bismo ih sreli. Pot-

kraj rata protjerali su nas prijeke u Meksiko a i tamo je trajao rat: između Juareza i Maksimilijana, kojeg su štitali Francuzi. Borio sam se na strani Juareza. Bio sam jedan od mnogih koji su mu pomogli da pobijedi i protjera Francuze. Bio sam pustolov s revolverom, razumiješ li?

— Da — odgovorila je jednostavno, i dalje me gledajući. — Ti misliš da si uludo rasipao sve svoje snage? — upita.

Potvrdio sam.

— Drugi ljudi, kao i taj Hardcastle, za to su vrijeme širili svoje rančeve. Oni nisu gubili vrijeme... Ja sam bio budala, Cindy... Ja! Nisam naučio ništa drugo nego boriti se. Prelazio sam iz jedne borbe u drugu, pa i poslije, kad sam se vratio iz Meksika... Sada otprilike znaš sve o meni, Cindy.

Ona me sumnjičavo pogleda.

— Ti se praviš manje vrijedan nego što jesi — reče. — Kladam se da Hardcastle nije vrijedan da ti doda vode!

Ustao sam od vatre i pošao prema svome konju. I ona se podigne.

— Odlaziš?

— U grad — rekoh. — Ponestalo mi duhana. Do Cindaída nema više od dvanaestak kilometara, zar ne? Uskoro ću se vratiti.

Stajala je i šutjela. Na sebi je imala suknju od jelenje kože, čizme, zelenu bluzu, a preko nje vestu bez rukava koja je naprijed bila otvorena. Grudi su joj se ubrzano podizale i spuštale. Bila je uzbuđena. Prekrasno se doimala.

— Možeš mi vjerovati — rekao sam.

— Da, to i činim — odvrati Cindy gleno.

Odjahao sam prema jugozapadu, u svijetlu i blistavu noć.

VI

Cincaid bijaše uz obalu potoka što je stizao odnekle sa zapada, kroz stijenje, i nastavljao put dalje prema istoku, prema rijeci Pecos. Kolni put vodio je uz potok.

Brojio sam svjetla u naselju. Bilo ih je jedva petnaestak. Sivo-žuta traka kolnog puta prolazila je sredinom mjesta.

Oklijevao sam. Da možda ipak odjašem dalje? Ovdje na mene vreba smrtna opasnost. I gore od toga. Mogao bih završiti kao bogalj. Što me uopće tjeralo da dođem ovamo? Je li to bio nagon, slutnja? To što sam htio kupiti duhan, nije bio jedini razlog.

Osjećao sam se kao vuk na tuđem području, koji želi bolje upoznati ono što ga okružuje.

Osim toga, nisam mogao odjahati dalje. Doista sam želio pomoći Cindy. Da, osjećao sam kako ta želja u meni raste. Želim li je osvojiti, moram pomoći Cindy da postane slobodna.

I tako sam, eto, ujahao u mjesto. Na samom ulazu bila je kovačnica s dvorištem za kola teretne i poštanske linije. S druge strane ceste bijaše trgovina sa živežnim namirnicama. Dalje su se nastavljale stambene zgrade s raznim obrtničkim radionicama: sedlarija, kovačnica, puškarska radionica, gostionica, a na kraju salun. S druge strane bila je velika trgovina.

Ispred saluna stajalo je nekoliko osedlanih konja. I ja svojega privezah uz njih.

Na životinjama su bila samo dva znaka. Cincaidov znak CC već sam upoznao. Svi su Cincaidovi jahači imali konje s tim žigom. Drugi znak predstavljao je simbolizirani toranj, nalik na šahovsku kulu.

Castle-Hardcastle, da, to bi mogao biti znak Hardcastlea. Jer castle (dvorac) znači isto toliko mnogo kao i kula u šahu.

O, kako sam još bio sposoban podrugljivo misliti!

Najprije sam pošao prijeko u trgovinu. Premda je već bilo kasno, bi'a je još otvorena.

Morao sam dugo čekati dok se nije pojavila neka mlada žena, možda još djevojka. Nisam sa sigurnošću mogao procijeniti koliko joj je godina.

Tek kad sam je pogledao izbliza, ustanovio sam da je starija nego što sam pomislio u prvi mah. Nije bila tako lijepa kao Cindy. Pa ipak je bila lijepa, i to na neki osebujan način. Odmah mi se svidjela. Doimala se kao veseli ukras ovom ružnom svijetu. Mogao bih je usporediti sa svjetlom u noći.

Skinuo sam svoj stari šešir.

— Ako imate malo duhana — rekao sam — i ako mi možete oprostiti što vam smetam tako kasno...

— Što će se onda dogoditi? — upita me ona s osmijehom na punašnim usnicama i s munjom u oku.

Sad mi se još više svidjela.

— Onda — nasmijao sam se — biste me usrećili.

Promatrala me smijući se. No odjednom se uozbiljila kao da je na meni opazila nešto što ju je zabrinulo.

Stavila je preda me zavežljajčić s duhanom i papiriće, te navela cijenu.

Platio sam i pošao prema vratima. Moje su ostruge potihlo zveckale. Bile su to dobre srebrne ostruge, za koje bi čovjek zacijelo dobio dva konja.

— Vi ste, zar ne, čovjek kojega Cass Klondike nije mogao savladati, premda je uza se imao cijelu četu? — upitala me trgovkinja. Stao sam i okrenuo se.

— I onda?

Lagano je odmahнула glavom, a zatim rekla:

— Što se dogodilo s Daveom Weststoneom... s onim što je zbog Cindy Cincaid napravio iz sebe budalu? Što je s njime?

Vratio sam se tri koraka i shvatio da je njoj jako stalo do tog Davea Weststonea.

— Izgubio je svoj ponos — rekao. — Odjahao je odavle koliko je dalje mogao.

Polako je spustila glavu.

Okrenuo sam se da odem. No tula sam začuo njezin glas:

— Cindy ima Davea na savjesti. Hej, gospodine, čujte! — Zar se ne bojite da ćete i vi tako završiti?

Upitala je to vrlo grubo. U očima joj se pojavio tračak prijezira.

— Moje je ime Hank Longley — rekao. — Naravno da imam briga, a možda bi se moglo naći i straha. A tko ste vi, sestro?

— Ella Ferguson, vlasnica trgovine — odgovori. — Preuzela sam je prije tri godine od svog ujaka.

Dotaknuo sam obod svog šešira i izišao. Shvatio sam da je Cindy toj Elli preotela Davea Weststonea.

Vani sam zastao da smotam cigaretu. Ella Ferguson je iza mene zatvorila trgovinu. Pogledao sam preko ramena i opazio je u svjetlu iza staklenih vrata.

Izmijenili smo poglede. U tom sam trenutku spoznao koliko je osamljena i žalosna.

Uto je trgovkinja spustila željezni kapak. Naše poglede razdvojio je zeleni zastor od voštanog platna.

Krenuo sam preko ceste i zagledao se prema salunu.

Jedno mi je bilo jasno: nema smisla sakrivati se. Ako se Cindy i ja želimo potvrditi u toj zemlji, moramo nastupati otvoreno.

Morao sam poći prije nego u salun i pokazati se. U takvim malim mjestima salun je stjecište svih važnijih građana. Ako se netko želi ugrijati u nekom gradu, mora početi sa salunom.

U taj mah iz sjene ispod izvučenog prvog kata istupi neki čovjek. Vjerojatno je bio naslonjen iza ugla, jer ga nisam čuo da dolazi. Naglo je pružio korak i ubrzo me dostigao. Na nogama mu nisu zveckale ostruge. Dakle, nije bio jahač.

Dok je prolazio pokraj mene, mogao sam ga pogledati sa strane. Odmah sam opazio zvijezdu. Taj je čovjek, dakle, mjesni šerif.

Gotovo je za glavu bio niži od mene, ali zato mnogo širi. Zacijelo je težio više od stotinu kilograma.

— Stranac? — zapita me predstavnik zakona dubokim grlenim glasom.

— Ah — rekao sam — zacijelo se već pročulo da je Cindy Cincaid izgubila svoga ranijeg predradnika i našla novoga. Taj novi sam ja. Ja sam potjerao do vruga Cassa Klondikea i njegovu bandu... Imate li još kakvo pitanje, gospodine? Rado ću vam odgovoriti. Ime mi je Longley, Hank Longley. Prije nego me to zapitate, mogu vam odmah reći

da nisam ni u kakvom rodu s Billijem Longleyem.

Šerif je neko vrijeme šutio i razmišljao. Onda kimne glavom.

— Ja sam šerif Clusky — reče. — Ernest Clusky. Ako ste naumili poći u salun, tamo ćete naletjeti na Morgana Hardcastlea. Da, u ovoj se zemlji sve sazna, ništa ne ostaje skriveno. Ovdje se živi kao u jednoj velikoj obitelji. Kad su Klondikeovi ljudi dopremili ranjenika, pošli su u salun na čašicu i sve ispričali. Svatko je lako mogao zamisliti kako će se stvari dalje razvijati.

Malo je zastao. Ja sam za to vrijeme bacio opušak u prašinu. Poletjele su iskre. Gledao sam salun svjestan da je moj neprijatelj unutra.

Šerif me pozorno promatrao. Osjećao sam to. A znao sam također da slijedi sve moje misli kao da mi je brat blizanac.

U meni su se uskovitlale misli i čuvstva.

Nije mi moglo biti drukčije, jer sam bio svega tridesetak koraka udaljen od tog Morgana Hardcastlea kojega još nisam poznavao. Znao sam jedino da će me uskoro potražiti i pokušati udaljiti od Cindy, s obzirom da to isto nije uspjelo Cassu i njegovu krdu.

Morgan Hardcastle morao je sada sam odlučiti da li želi da ga u toj zemlji i dalje poštuju.

Šerif me još promatrao.

Ja sam oklijevao, pitajući se jesam li spreman za taj sukob ili je bolje da ga odgodim za nekoliko dana. No, javila se i spoznaja da bi to značilo bježanje. A iza tog prvog bježanja ubrzo bi došlo i drugo konačno.

Okrenuo sam glavu u stranu i pogledao šerifa

Nije ništa rekao, jedino mi je uzvratio pogled.

Odjednom mi je postalo jasno da on nije protiv mene. Jamačno je neutralan. Osjetio sam to odjednom s mirnom sigurnošću.

U ovom malom gradu on neprekidno živi u sjeni dvojice velikih posjednika. Zašto bi se morao opredijeliti za jednoga od njih ili čak obojicu? Da, i to sam shvatio. Zato sam šerifu kimnuo glavom i krenuo.

Trenutak zatim gurnuo sam pomična vrata i ušao u salun.

Unutra je bilo više ljudi nego što sam pretpostavljao. Odmah sam prepoznao Morgana Hardcastlea.

Prilično jak momak snažnog izgleda i žute grive sjedio je u kutu, iza boce. U usporedbi sa svima ostalima u salunu, doimao se zaista kao lav u svijetu životinja.

Odjekivale su gitare. Zveckale kastanjete. Na slobodnom prostoru ispred bara jedan je par plesao fandango. Većina gostiju pljeskom je pratila njihove pokrete, a kad bi se djevojka zavrtjela i kad bi joj se visoko otkrile noge, čuli su se uzvici oduševljenja.

Samo je Morgan Hardcastle sjedio nepomično. Činilo se da uopće ne vidi plesače.

Misli li na Cindy? To sam se i nehotice upitao dok je čovjek za barom gurao preda me čašu piva, pogledavši me samo letimično jer ga je plesni par mnogo više zanimao.

Popio sam svoje pivo i tek tada ustanovio koliko sam bio žedan.

Ili su mi možda iz drugih razloga usta bila tako suha?

Nije li Morgan Hardcastle tome bio razlog? Dok sam pio, gledao

sam u njega. Nismo nas dvojica jedini u salunu promatrali plesače.

Plesačica je bila zaista ljepuška. Iznad punašnjih grudi nosila je tanku bluzu, a njena se široka suknja pri svakom okretu visoko podizala, otkrivajući noge do bedara.

Morgan Hardcastle odjednom pogleda prema meni.

Vidio sam po njemu kako ga je u jednom jedinom trenutku zahvatila divlja oluja. Da, oluja. Drukčije se to ne bi moglo nazvati.

VII

Kad sam odložio svoju praznu čašu, on je već bio ustao i krenuo prema meni.

Kakav li je to bio čovjek! Tek sada sam to ustanovio.

Kretao se kao divlja zvijer koja napada. Nije bio viši od mene. no bio je krupniji i desetak kilograma teži.

Polako mi se približavao.

— Hej! — reče kad je stao pred mene. — Nisi li ti ono Cindyjin novi čovjek?

Nisam se začudio.

U toj zemlji svi znaju sve o svakome, to sam već zapazio. Vjerojatno mu je netko opisao moj izgled. Uostalom, bilo mu je dosta reći da sličim na malo previsokog Komanča. Po tom me se lako moglo prepoznati.

Pogledao sam ga i kimuno glavom.

— Hej! — rekao sam i ja, trudeći se da i sam djelujem opušteno i hladno. — Da, ja sam Cindyjin novi čovjek.

On to prihvati posve ozbiljno. Ispod smrknutog lavljeg čela sjale su žute lavlje oči.

— Da popijemo nešto? — predloži.

Nastojao sam prikriti iznenađenje, jer sam bio spreman da će me odmah zgrabiti za gušu. Očekivao sam da će se povući nekoliko koraka i izvući kolt.

Umjesto toga on me poziva na piće!

Ne čekajući moj odgovor plavokosi div samo kimne glavom i kvrene prstima. Pritrči barman, koji više nije gledao plesače, i izvuče bocu debrog viskija.

Promatrao sam Morgana Hardcastlea. Bio je gusar, to sam nanjušio. Bio je divljak, kako mi je rekla Cindy. No on se i pored svoje gusarske divljine znao pristojno ponašati.

Ništa nismo govorili, samo smo stajali jedan pokraj drugoga i čekali da nam barman napuni čaše.

Za to su vrijeme nedaleko od nas plesači još uvijek plesali fandango, odzvanjale su gitare, klepetale katanjete, a gosti i dalje pokazivali puno zanimanje za grudi i noge lijepe plesačice, za njene savršeno dotjerane pokrete. Za takav ples pozornice na istoku plaćale su cijelu gomilu novaca. Plesač je bio neki gipki Meksikanac sa svjetlucavim nakitom u ušima.

Uzeli smo čaše u kojima se ljeskao viski.

— U zdravlje! — reče Morgan Hardcastle i prinese čašu ustima.

— U zdravlje! — reko i ja, slijedeći njegov primjer. Htio sam, naime, prinijeti čašu ustima i iskapiti je jedinim gutljajem. Međutim, do toga nije došlo, i to zato što Morgan Hardcastle nije bio džentlmen. Sasuo mi je u lice svoj viski i udario me ljevicom iznad jetara

tako jako da sam pomislio kako me mazga udarila kopitom.

Izbjegao sam ono najgore jedino zato što sam se lud od boli odmah bacio među stolove i stolice.

Bio sam poluslijep od žestokog pića koje mi palilo oči, a cijela mi je desna strana utrнула od boli.

Što je bilo s gostima i plesačima, naravno, nisam znao. Vjerojatno su svi pobjegli, tražeći pouzdan zaklon.

Hardcastle je odbacivao u stranu sve zapreke kako bi mogao doći do mene. Imao sam dosta sreće kad sam se onako poluslijep otkotrljao po podu.

Za koji trenutak oporavio sam se od udarca. Opet sam prilično dobro vidio, mogao sam misliti i služiti se desnom nogom.

Ako je taj Hardcastle razbijač i ako se ne želi boriti džentlmenски, onda će to i imati. Ja sam se također razumio u smicalice te vrste. Zahvatio sam ga lijevom nogom iz pete a drugom u koljeno.

Sad je on zatulio kao vol. Pao je svom težinom među stolove i stolice, od kojih neke odmah prснуše.

Kad se nekako pridignuo, bacio se hitro naprijed kako bi me obuhvatio oko pasa. No ja sam već bio progutao onu udicu udarca u jetra. Bio sam brz kao pustinjaški vuk koji, doduše, nije pronašao ništa drugo osim zmiје čegrtuše, ali nije htio ni gladovati. — On se bacio na mene, ali ja sam već čvrsto stajao na nogama i u pravom trenutku podignuo desno koljeno. Dohvatio sam ga ispod brade tako da su mu klonule ruke. Nije više imao snage da me stigne. Na trenutak je izgubio prisebnost i složio se na podu.

Preostalo mi je samo da mu ispla-

tim ostatak s nekoliko udaraca nogom; čvrsto vjerujem da bi to on učinio da je bio na mome mjestu. No ja nisam mogao. Ne, nisam mu mogao stati na glavu ili koji drugi osjetljiviji dio tijela. Nisam ga želio ubiti ili učiniti bogaljem za cijeli život. Ja nisam pojurio za njim kroz razbijenu drvenariju kao što je to on učinio malo prije.

Radije sam ga džentlmenски čekao, duboko dišući. Za to vrijeme glava mi se još više razbistrila. Prestao me peći alkohol u očima. Jedva me još malo bockalo u predjelu oko jetre.

Moje je tijelo obloženo dobrim žilavim mišićima koji svašta mogu izdržati kao kakav gipki oklop. Mogao sam se potpuno osloniti na svoje reflekse, a osim toga imao sam i čvrste kosti.

Možda i poslije cijele minute Hardcastle počeo ustajati. Htio je nešto reći, ali čini se da ga koljeno nije osobito služilo. Bijesno je re-žao.

A onda je nasrnuo kao divlji bik.

Udario sam ga nekoliko puta, vješto izbjegavajući njegove udarce koji me samo okrznuše.

Ipak su njegovi snažni mišići prilično dobro izdržali udarce. Na taj način nisam ga mogao oboriti. Morao sam čvrsto stati i težinom tijela pojačati svoje udarce.

Pokušao sam i na taj način, a onda me on pogodio, jer se ja nisam pomicao.

Pao sam natraške preko stola i posve nagonски se otkotrljao što sam dalje mogao. Ali on nije čekao da se oporavim kao što sam ja čekao njega. — Pojurio je za mnom i stao me gadno udarati nogama. Htio me je obogalјiti ili ubiti.

Osjetio sam divlju paniku. To se ne bi moglo nazvati drugim imenom. Odjednom sam osjetio da nemam nikakva izlaza, izložen njegovoj nemilosrdnosti, poput životinje u stupici iz koje joj nema spasa.

Ali sada i mene obuze divlja snaga, kakvu još nikada nisam osjetio u svome tijelu. Obnevidio i napola nepriseban dohvatio sam otkinutu nogu stola. Još dok sam ležao na podu bacio sam je u divljem očajanju.

I pogodio sam. Morgan je u stvari naletio na taj čvrsti komad, jer je nasrtao prema meni da me ponovno udari.

Zauriao je i zaglavinjao prema zidu, te se naslonio na njega svom težinom. Odjednom se pretvorio u jednonogog.

Ja sam polako ustajao. Čuo sam samoga sebe kako hripljem:

— Te sam šale naučio od tebe, rančeru. Hajde, dođi bliže, ako se usuđuješ. Baš sam dobro raspoložen.

Da, sada sam ja postao tako divlji kao što je ranije on bio...

Dragi čitatelji moje priče, ne bih vam htio opisivati svaki udarac rukom i nogom kojima smo jedan drugoga obdarili. Ne pada mi na pamet da u sve potankosti opisujem jednu tipičnu provincijsku tučnjavu.

Ono što se mora navesti i razjasniti jest činjenica da je to bila u ovom kraju još neviđena borba. Promatrači su te noći shvatili da Morgan Hardcastle uopće nije nepobjediv.

Da, pobijedio sam ga. To mi je tek onda postalo jasno kad sam ga ugledao pred sobom na podu.

Nije više mogao ustati. Pokušavao je, ali nije išlo.

Svi u salunu čuli su njegov uzdah.

Nisam se osjećao previše pobjednički. Bolovi u mom izubijanom tijelu bili su prejak. Doduše, stajao sam na nogama, ali bio sam bolestan čovjek.

Kad mi je postalo malo bolje i kad sam se okrenuo da pođem, ugledao sam Cindy. Isprva sam pomislio da mi se samo pričinilo da je vidim. Naposljetku sam shvatio da je stvarno došla za mnom. Nije gledala mene nego Hardcastlea na podu. Kako ga je samo gledala, grizući čvrsto zubima donju usnicu što je podrhtavala...

U glavi mi se još vrtjelo, ali su me bolovi, koje sam osjećao po svem tijelu, držali pri svijesti. Inače bih se možda stropoštao.

Netko mi je prišao i gurnuo mi u korice revolver koji mi je bio ispaao za vrijeme borbe.

— To je vaš kolt, Longley — progonđa čovjek. Napokon sam ga prepoznao: bio je to šerif s kojim sam pred salonom izmijenio nekoliko riječi. Tek sada sam opazio da je vrlo tamne kose, gotovo Meksikanac. No imao je svijetle oči.

Kimuno sam mu i ponovno pogledao Cindy. Još uvijek je gledala u Morgana Hardcastlea, koji je i dalje ležao u dubokoj nesvijesti.

Glas mi je bio promukao i jedva razumljiv. Rekao sam:

— Dođi, Cindy! Idemo!

Odmah zatim sam se okrenuo i pošao. Nisam znao slijedi li me ili ne. Bilo mi je svejedno. Nisam više mogao izdržati u salunu, morao sam izaći na svjež zrak i popeti se u sedlo. Bojao sam se, budem li čekao još nekoliko minuta, više neću imati snage da uskočim u sedlo.

Skupio sam snagu, ugurao nogu u stremen, uhvatio se za jabuku sedla i stenjući popeo se na konja. Odahnuo sam š olakšanjem kad sam se uspio održati u sedlu.

Tako mi svih metaka koje sam ispalio, sad je ono najgore prošlo. Zadržat ću se u sedlu i neću tako lako pasti.

Pogledao sam u stranu i ugledao Cindy kako izlazi iz saluna.

Dolazila je polako, vrlo zamišljena, kao da oklijeva, utonula u neke svoje duboke misli i osjećaje.

Naposljetku me se sjetila i pogledala prema meni.

— Da, ti si ga pobijedio — reče. — Ti si zaista nešto više od revolveraša. Slomio si ga.

Htio sam se gorko osmjehnuti i reći joj kako se dugo nije znalo tko je od nas dvojice jači, ja ili Hardcastle. Odustao sam. Čemu da joj pričam o tome? Ona će to uskoro i sama shvatiti.

Jedno mi je u taj mah postalo jasno: Cindy je s užitkom gledala kako Morgan leži na podu. Možda i nije došla tamo brinući se radi mene, nego što se nadala da će vidjeti ono što je priželjkivala: Hardcastlea na podu, poraženog.

Nekoliko je ljudi izišlo iz saluna. Zastali su i šutke nas gledali. Posebno su mene promatrali. Šerif Ernest Clusky također je bio među njima.

Dobacio sam mu iz sedla:

— Šerife, zbog odštete za razbijene stvari obratite se Hardcastleu.

— Znam, znam — odgovorio je. — On je započeo borbu. Svi smo vidjeli. U redu, Longley.

Potjerao sam konja i pri tom pogledao prema trgovini preko puta. Njena su vrata opet bila otvorena.

Svjetlo je padalo na ulicu, a Ella Ferguson stajala na ulazu i gledala u mene.

Cindy se odlučila: uskočila je u sedlo svoga konja i krenula za mnom.

Kad sam se približio Elli Ferguson, kimuno sam joj glavom. Učinila je pokret rukom kao da mi želi nešto reći.

Onda je samo bezvoljno slegnula ramenima.

Cindy i ja jahali smo polako, mirnim kasom. Ipak mi je svaki pokret konja zadavao silnu bol. Moja su rebra po svoj prilici napukla. Zbog tog sam uskoro prisilio konja da ide korakom.

Cindy je šutjela, a kad smo se približili stremen uz stremen, sagnula se prema meni i nježno dotakla moju ruku.

— O, Hank, o, Hank — rekla je. — Ti si pobijedio Morgana Hardcastlea, čovjeka kojega se boji i moj otac.

— Oh, nije to nikakva velika pobjeda — promrmljao sam i pri tome opazio koliko su mi usnice razderane.

— Dugujem ti mnogo — na to će ona.

Način na koji je to rekla, nije mi se svidio. No bio sam previše iscrpljen da se time bavim. Odjednom sam počeo strahovati da neću izdržati u sedlu do našeg logora...

VIII

Tri dana iza toga bilo mi je ipak nešto bolje. No premda se Paco svojski brinuo za mene, masirao me, mazao nekom svojom mašću i napukla rebra zaštitio posebnim povojem, ipak sam još tri daljnja dana bio prilično teški bolesnik.

Kad smo naposljetku krenuli dalje, osjećao sam se u sedlu prilično nesretno. Na svu sreću, naše je stado išlo polako. Često sam se zadržavao uz kola kojima je upravljala Cindy.

Cijelo to vrijeme ona je sa mnom bila vrlo ljubazna. Brinula se za mene i njegovala me. Ponašala se kao i sve druge žene kad dobiju nešto na dar ili im se ispuni želja. Šestog smo dana napokon stigli na cilj.

Cindyjin je ranč bio posve uz strmo stijenje što je imalo duboku usjeklinu. Iz nje je izvirao potok. Posjed je imao samo nekoliko gospodarskih zgrada.

Na ulazu nas je dočekao golemi Crnac sijede kose. Svidio mi se na prvi pogled.

Paco je odveo ovce i pse na obližnju livadu i vratio se k nama.

— Ovo je George — reče Cindy pokazujući Crnca. — I njega sam preuzela od svoje tetke. — George, ovo je Hank Longley, a ovo je Paco, od kojega smo već dosad naučili mnogo korisnih stvari o ovcima.

George nas pogleda i kimne glavom. Pogled mu je odavao mudrost i samosvijest.

Mirno je zapitao:

— A gdje je Dave Weststone, gospodine Cindy?

— Otišao je — odgovori ona. — Pretukao ga Cass Klondike s krdom Cincaidovih jahača. Predao se i odjahao. U ovoj zemlji sve se više ili manje rješava šakama ili revolverom. Dogodi se da netko izgubi, i onda odjaše bez traga.

U glasu joj se osjećao prizvuk gorčine i vjerovanja u sudbinu.

George jedva primjetno odmahne glavom, kao da se baš ne slaže potpuno s njezinim riječima.

Onda pogleda mene.

— I vas su također pretukli, gospodine? — upita.

Cerio sam se.

— Prilično — rekoh. — Zbilja, može se reći da sam pretučen. To bi i slijep vidio, zar ne, George?

Rekavši to, sjahao sam.

Cindy reče odozgo sa kola prilično grubo:

— Hank je pretukao Morgana Hardcastlea. Dotle ga je udario šakama i obarao na pod, dok Hadcastle više nije mogao ustati.

Pri kraju joj je glas postao kreštav.

Nisam se više brinuo za stare priče, nego sam odveo svoga konja u obor i opskrbio ga smjesom u kojoj je bilo sijena, kukuruza i mekinja.

Malo poslije stigao je i George, vodeći oba konja što ih je ispregnuo iz kola.

Dok je smještavao životinje, tu i tamo bismo se usputno pogledali.

— Vi ste, znači, novi predradnik — reče on nakon nekog vremena. — U ovoj zemlji ima mnogo ljudi koji ne podnose Crnce. A vaše je prezime Longley. Je li vam što u rodu onaj Bill Longley koji se proslavio time što je ustrijelio osam Crnaca?

— Mi smo dva svijeta, George. Samo slučajno imamo isto prezime. Je li to dovoljno?

Neko me vrijeme šutke gledao. Odjednom mi se nakesi, pokazujući dva niza bijelih zuba.

— A što vi mislite, gospodine, što će sada uraditi Hardcastle?

O tom sam razmišljao već dva ili tri dana, zapravo otkako sam ponovno u stanju misliti.

— Mislim da među nama nije svršeno. — odgovorio sam. — Ja sam ga oborio u salunu pred mnogo promatrača. On je ponosan i zato će tražiti novu, pogodniju priliku. Ne, ja ne mislim da ćete ti i Paco imati zbog mene bilo kakvih neprilika. Ne morate strahovati da će on ova-
mo poslati svoje jahače da sve uni-
šte. On zna točno da mora uništiti
samo mene kako bi osvojio Cindy.
Je li tako?

On potvrdno kimne glavom.

— o —

Prošao je tjedan. Ranč je bio u
redu, jer je George marljivo radio.
Ja nisam imao mnogo posla, jer na
paši nije bilo goveda. Imali smo
samo nekoliko konja u oboru i ne-
koliko njiva i polja u blizini.

Za ovce se brinuo Paco sa svojim
psima. Stado ovaca se u međuvre-
menu ponovno umnožilo. Smjestili
su ga nedaleko ranča. Paco bi dola-
zio objedovati i večerati, ali noći je
provodio uz stado, u vreći za spava-
nje. Budio se kad bi začuo i najtiši
lavež pasa. Bio je s ovcima pove-
zan tijesno kao ni jedan pastir koje-
ga sam prije poznavao. Da sve to
nisam vidio na svoje oči, držao bih
da je takvo što nemoguće.

Tog tjedna, kad sam već posve
bio prizdravio, kad sam u rukama i
općenito u tijelu osjetio staru snagu
i gipkost pa sam opet počeo vježba-
ti s koltom — dobili smo posjet.

Bili su to mali rančeri, zatim far-
meri i još neki. Čuli su o mojim
borbama, pa su me htjeli za pred-
vodnika u borbi s »velikima«.

Morao sam ih odbiti. Pa i radi
njih samih. Jer mene je čekao na-
stavač teške borbe za koju je nemo-
guće unaprijed reći kako će završi-
ti.

Tjedan dana poslije mogao sam
već i jahati. I činio sam to, razgleda-
vao sam kraj a usput pogledavao
ima li gdje goveda s našim žigom.

Naš znak je pojednostavljeno obli-
kovan šešir. Mi smo, dakle, na »Še-
šir-ranču«.

I doista: tih sam dana pronašao
četrdesetak goveda obilježenih na-
šim znakom. Potjerao sam ih u bli-
zinu našega ranča.

Ovce sam i dalje prezirao. Jedno-
stavno ih nisam mogao smisliti.
Možda sam i previše bio Teksaša-
nin. Volio sam goveda s dugim rogo-
vima. To nam je kroz brojne nara-
štaje ostalo u krvi.

No zato sam volio Paca, našeg
pastira, koji — usput budi rečeno —
nije znao ni čitati ni pisati. No zato
je po prirodi bio mudar i pametan...

Prolazili su dani...

Pomalo sam postajao nespokojan.
Hardcastle je vjerojatno već odav-
no prizdravio. Pa i Cass Klondike
je u međuvremenu morao izliječiti
svoju ranu.

Pretpostavljao sam da me Hard-
castle neće napasti iz zasjede, ali
sam bio uvjeren da će to učiniti
Cass Klondike.

A moj zajednički život sa Cindy?

Cijelo to vrijeme živjeli smo za-
jedno kao muž i žena. Doduše, nis-
mo bili vjenčani, ali to ni po čemu
nije utjecalo na naš zajednički ži-
vot.

Cindy je još uvijek bila čarobni-
ca, barem što se mene tiče. Nikad
ranije nisam poznavao takvu ženu,
a ne vjerujem da bih bilo kada i
bilo gdje mogao sresti sličnu.

Doista me činila sretnim. Vrlo
smo se voljeli. U to nema sumnje.

Pa ipak, ponekad bih osjetio da
je prilično lukava.

Ja bih je počeo zapitkivati kad ćemo se vjenčati, a ona bi vješto izbjegla bilo kakav odgovor. Nagon-ski sam slutio da će me kad-tad odbiti. Živjela je sa mnom, bila mi je draganom o kakvoj se može samo sanjati, pa ipak sam osjećao da radi nečega želi ostati slobodnom.

I kad bih joj ja pokušao oduzeti tu slobodu, mislim da bi tada...

Oh, nisam znao što bi se tada moglo dogoditi, no bilo mi je jasno da bi me izgrebla kao mačka. Tako, usporedba je dobra. Jer ona i jest mačka. Već sam je počeo zvati Cindy-Mačka.

Doimalo se kao ime od milja, međutim, duboko u mom mozgu živjela je spoznaja da su mačke umiljate, ali iznad svega vole svoju neovisnost.

— o —

Jednog je dana došao njezin stari.

Sve smo drugo očekivali, samo ne njega.

Činilo se da je stari orao postao jop mršaviji, stariji, još opterećeniji brigama, ali i čvršći nego prije.

Bilo je prijepodne. Upravo sam se u priručnoj kovačnici prihvatio potkivanja nekih naših konja. Popravio sam i ona naša dva znaka za goveda, tako da se sada jasnije poznavao užareni otisak.

Cindy je nešto radila u povrtnjaku.

A onda je stigao stari Cincaid. S njime su bila i dva jahača, koji su se doimali kao brzi revolveraši: vjerojatno njegovi tjelohranitelji. Držali su se podalje i ostali u sjeni sjenika. Čučali su tamo na potpeticama.

Stari Cincaid sjeo je na verandu i čekao da se približimo.

— Mogla bi mi dati čašu limunade, Cindy — reče.

— Samo vode — odgovori ona. Mislila je posve ozbiljno. Bila je pri tom opora i podrugljiva. Razumio sam je dobro, jer sam znao da je otac s njome loše postupao. Bio je nasilnik koji sve mora potčiniti svojoj volji. Još uvijek je vjerovao da je njegova kći samo jogunasto dijetete.

Posve suprotno, ona je već dosta dugo odrastao, svojevoljan i ponosan čovjek koji se opredijelio za slobodu.

Rekoh:

— Cindy, tvoj otac je, pretpostavljam, došao ovamo da s nama prijateljski razgovara. Molim te, ponudi mu neko piće. I ja sam u kovačnici ožednio.

Oklijevala je. Georgea nije bilo, jamačno je otišao u polje.

Onda se Cindy odjednom odlučila. Prkosno podigne bradu i uđe u kuću. U velikom glinenom vrču u hladnom podrumu uvijek smo imali limunade. No znao sam da neće žuriti.

Stari Cincaid me promatrao. Naslonio sam se na potporanj krova i počeo savijati cigaretu.

— Mladiću, vi ste pomalo promijenili odnos snaga u našem kraju — reče. — Nikad ne bih pomislio da bi jedan zalutali revolveraš mogao donijeti toliko promjene.

Šutio je i čekao da ga zapitam o čemu se radi. No ja sam također šutio. Brbljanje mi nije u krvi.

Strpljivo sam pušio i spokojno ga gledao. Ako me on drži za revolveraša koji je ovamo slučajno dolutao, onda je to njegova greška, a ne moja.

— To vas uopće ne zanima, moj mladiću? — upita on ispod glasa.

— Dapače — rekoh. — Ali vi ćete mi to takò i tako ispričati. Zato ste i došli ovamo, zar ne?

Zamalo je pobjesnio. Nije mu se svidio način kako s njim razgovaram. Ali onda se nakesi:

— Mladiću — promrmlja — takav sam i ja nekad bio. Ali nakon toga postao sam netko i nešto. U tvojim godinama bio sam prisutan kad smo prijeko u Teksasu potukli Santa Annu i osvetili junake Alama. Bio sam pukovnik pod zapovjedništvom Sama Houstona. Iza toga stvorio sam ovdje svoje moćno kraljevstvo. Nisam u to doba bio mnogo stariji od tebe, moj mladiću, u doba kad sam se ovdje tukao s razbojnicima, borio s Apašima, lovio divlje konje, označavao prva divlja goveda i stvarao nešto što me može nadživjeti. A što si ti učinio? Samo se tukao šakama i revolverom? Ili si možda ipak nešto stvorio?

Odmahnuo sam glavom i rekao:

— Dosad sam samo gazio i razarao. Kao mladić bio sam u ratu, borio se u vojsci Juga, a poslije rata preko za Juareza. Da, ja sam uvijek samo uništavao. I što sad, kad to znate, gospodine?

On me zamišljeno pogleda. Možda je napokon naslutio i spoznao koliko sam ogorčen. Možda je u tom trenutku shvatio kako sam nezadovoljan sa sobom i svojim dosadašnjim životom?

Odjednom oštro progovori, i to upravo u trenutku kad je Cindy stupila na verandu noseći vrč s limunadom i čaše:

— Cass Klondike je otišao od mene. Izgubio sam ga kao predrad-

nika zato što nisam htio da on nasrne na tvog čovjeka, Cindy, zato što želim mir s vama. No već iduće sekunde on može na tebe, moj mladiću, odnekuda zapucati iz puške za bivole. Došao sam ovamo samo da te opomenem, moj mladiću. Ja nisam sporazuman s time da ti netko puca u leđa.

Nakon tih riječi uzeo je čašu koju mu je primakla Cindy. I ja sam uzeo svoju.

— Hvala vam što ste me opomenuli — rekoh.

Nas dvojica smo pili, a Cindy nije. Stajala je kraj nas šutke i vrlo pribrana.

Stari Cincaid ustane i čvrsto pogleda Cindy.

— Dođi kući — reče. — Dovedi i njega. Ja vjerujem da bih se s njime mogao složiti. Mogao bi uskoro preuzeti mjesto Cassa Klondikea. Rado bih da se vratiš kući, Cindy. A, ako baš hoćeš, past ću ovdje na koljena i zamoliti tvoj oprostaj. Treba li da to učinim?

On je to mislio najozbiljnije. I Cindy je to shvatila. Odjednom je počela drhtati cijelim tijelom.

Da, pred nama je bio vrlo star čovjek, čak previše ostario. Napustio ga je predradnik koji mu je dotad bio desna ruka. Protiv njegove volje pošao je putem osvete.

Sada je starac posve sam. Na ostale svoje ljude ne može se osloniti u tolikoj mjeri. Stoga mu je potreban povjerljiv čovjek koji bi neprestano bio u sedlu.

Sve sam to shvatio.

Na neki način bilo mi ga žao. Ali on je još uvijek stari orao. Pogledao sam Cindy.

Ona je odjednom stresla glavom.

— Ti si cijeloga svog života — reče — samo sve potčinjavao svojoj sili, vladao ljudima, izrabljivao ih, mrvio u prah. I moja je mati patila zbog toga. Umrla je jer ti je htjela roditi i sina, premda je liječnik jasno rekao da za nju svaki daljnji porod predstavlja smrtnu opasnost... Ne, gospodine Cincaid, ja ne želim kući. Nikada više!

Rekla je to odlučno. Obračunala je s prošlošću i htjela biti potpuno samostalna. A možda je vjerovala da će ja radom proširiti njezin mali ranč?

Stari rančer više ništa nije rekao. Kimuno mi je glavom, letimice pogledao Cindy brižnim pogledom, sišao s verande, uzjahao konja i udaljio se praćen dvojicom svojih jahača.

— Preoštra si s njime, Cindy — rekao sam.

— Dapače, nisam dovoljno oštra — odgovori ona nekako blago. — On još nije slomljen. Stari glumi. Sve dok se sve ravna prema njegovoj volji, on se i dalje uspijeva održavati na površini i biti netrpeljiv despot. Kakav je bio, takav je još uvijek... A i što bismo mi na Cincaid-ranču? Zar nam ovdje nije ljepše?

Prišla mi je, i ja sam je zagrlio.

Poljubili smo se.

Malo zatim vidio sam je kako stoji kraj ograde verande i gleda našu zemlju. U daljini su pasle naše ovce. Čak sam vidio Paca i njegove pse.

— Ti još uvijek ne voliš ovce — reče Cindy. — U stvari, ni ja ih ne volim. Mislila sam da će se moći privići na njih, jer su tako bespomoćne i jer im je potrebna zaštita. Ali ja ne volim slabe. Da ih proda-

mo, dobili bismo nešto novaca za kupnju goveda. A mogli bismo uhvatiti žigom neka podivljala goveda Ovdje ih luta mnogo, a ti si, vidjela sam, popravio ona naša dva znaka. Kod nas se lov na podivljala goveda ne smatra krađom. Ja u najmanju ruku mogu računati s nasljedstvom moje majke. Hank, mi bismo morali što prije proširiti naš ranč. Dave Weststone se previše bojao jahača mog oca, ali ti se ne bojiš. Je li tako?

Nisam ništa rekao, ali u sebi sam mislio na Cassa Klondikea koji je u potrazi za mojom kožom.

Ja ću ti sutra pomoći u lovu na podivljala goveda — reče Cindy.

Zapazio sam vatru u njezinim očima. Drhtala je od častoljublja. Ona bi najradije od danas do sutra stvorila stado od tisuću goveda.

Da, takva je Cindy. U mnogočemu slični svom ocu. Ako nešto poželi, onda stremi tome svom svojom nestrpljivom energijom.

IX

Idućih tjedana pronašli smo i označili pedeset i sedam podivljalih goveda. Cindy mi je pomagala, i bila vrlo revna u poslu. Veselilo ju svako govedo obilježeno našim znakom. Upravo se lakomila.

Kad ih je toliko željela, zašto se nije odmah vratila kući? Zar nije jedinica kći i jedina nasljednica svog imućnog oca? Čuo sam od slučajnih posjetitelja, a pričala mi je i sama Cindy, da stari Cincaid posjeduje oko dvadeset tisuća goveda i više od tisuću konja.

No Cindy se ne želi vratiti kući.

Ja se pak svakog dana sve više brinem zbog Cassa Klondikea i Morgana Hardcastlea.

Koji će od njih dvojice udari prvi?

Svakog dana sve sam se više zabudio i sve češće zapažao kako napregnuto promatram okolicu. Sve sam više postajao sličan vuku koji točno zna da mu je lovac na tragu i koji svuda prolazi oprezno, njušeći, ispitujući i osluškujući.

Ali Cassa Klondikea nije bilo. Nije pucao u mene iz zaklona, iz svoje puške za bivoale.

Ponekad su nas posjećivali jahači koji su u zavadi s CC-rančem i s Castle-rančem. Pričali su nam da su družine kradljivaca stoke između Pecosa i Rio Grande ojačale te postaju sve brojnije i bezobzirnije.

Počela je, dakle, bitka za goveda.

To se moglo i predviđeti nakon što su uz željezničku prugu u Kanzasu nastali gradovi; tamo su se, naime, mogla dotjerati stada. Njih su vlakovi u dugim kompozicijama odvozili prema Istoku, u tvornice mesnih konzervi. Stoci je odjednom porasla cijena.

Kradljivci stoke, naravno, nisu morali tjerati stoku od Teksasa do Kanzasa. Dostajalo im je ponekad stotinu milja i izmijenjeni znak na stoci.

Mnogi su se farmeri okušali kao uzgajivači stoke i nagrađivali dolara, ili su pak uspjeli dobiti velike kredite.

Što se pak tiče kradljivaca stoke, sve češće se ponavljalo prezime Walker. Nosila su ga u stvari dva brata: Clint i John. Oni su bili vođe razbojnika, ujedinili su mnoge male bande i organizirali ih u jednu, veliku i čvrstu.

Počela je bitka za goveda između rijeka Pecos i Rio Grande.

Ja sam poznavao i Clintu i Johna Walkera. Nekad davno zajedno smo krali konje za vojsku Konfederacije. Znali bismo otjerati cijela krda namijenjena jedinicama Unije.

Znao sam koliko su Clint i John opasni i dokle se mogu razmahati ako imaju za sobom jaku družinu.

Ali što se to mene tiče? Imao sam posve drukčijih briga: zanimalo me kad će udariti Cass Klondike i Morgan Hardcastle.

Pokatkad sam pomišljao da odjašem u grad gdje se Hardcastle većinom zadržavao, kao da me čeka. Ali onda bih odustajao. Želio sam biti uz Cindy. Svaki dan, svaka minuta i sekunda provedena s njome, bijahu za mene dragocjenost.

Volio sam Cindy, to je jasno. Stekla je moć nada mnom, čak mnogo više moći nego onda na početku...

Kad sam idućeg jutra izašao na verandu i naježio se od hladnoće, ugledao sam Morgana Hardcastlea.

Došao je, dakle. Više nije htio čekati da ja dođem. Potražio me vjerojatno zato što je i njega uzrujavalo dugotrajno čekanje.

No nije bio sam: s njime bijaše i nekoliko jahača.

George izađe iz kuće sa sačmaricom.

— Gledajte! — dobaci mi ostrim šaptom. Htio mi je tako dati znak da nisam sam.

Ja sam brzo odlučio.

— Vрати se u kuću, George — rekoх. — Posjet gospodina Morgana Hardcastlea je osobne naravi. On je sa sobom doveo samo promatrače.

— Kako me dobro poznaješ, Langley — dobaci Hardcastle iz sedla.

Iza njegovih leđa izlazilo je sunce

Pokraj mene na verandi pojavi se Cindy.

— Što tražiš ovdje? — upita Morgana. — Želiš li se još jednom ispružiti na podu ispred mojih nogu, gospodine Hardcastle?

On ju je promatrao bez riječi. Shvatio sam u hipu da je još uvijek ljubi. Njezine su ga riječi zaboljele.

Nisam htio vjerovati, a jedva sam i vjerovao da je taj čovjek toliko grub i bezobziran da i sam stari Cincaid strepi pred njim, baš kao ostarjeli vuk koji se boji mladih suparnika.

— On mi nešto duguje — reče Hardcastle i pokaže prstom u mene. — Cass Klondike je pobjegao tvoje oči kao podivljalo kljuse. On također želi nešto naplatiti od ovoga ovdje.

Izgovarajući zadnje riječi, ponovno je pokazao u mene.

— Odlučio sam preteći Cassa Klondikea. Ne mogu dopustiti da ga Cass ustrijeli iz zasjede i da ostanem bez uzvratne borbe. Uđi radije u kuću, Cindy. On se sada mora boriti sa mnom, inače ću ga ustrijeliti i zapovjediti momcima da unište ranč. Hajde, Cindy!

— Ti uvijek samo zapovijedaš — reče ona podrugljivo. — Dođi ovamo idi tamo, učini to, napravi ono. Meni ne možeš zapovijedati. Kad ćeš to napokon shvatiti, Morgane Hardcastle?

— I ovaj čovjek, zar je on odmah shvatio što ti hoćeš? — zapitao je Morgan oštro, pokazujući opet na mene. — On, čini se, dobro pleše po tvojoj svirci, zlato?

Iz svake njegove riječi izbijala je mržnja prema meni.

Tren kasnije je sjahao, potjerao konja u stranu i popravio svoj opasač s oružjem.

I ja sam uradio slično: vršcima prstiju lako sam dodirnuo glatku orahovinu na dršci revolvera. Učinilo mi se da sam dodirnuo vrelu ploču na peći. Odjednom mi je postalo jasno da nema drugog izlaza. Prošlo je vrijeme čekanja, oklijevanja, nade. Sad ćemo se boriti.

Na trenutak sam osjetio divlju želju da se iz svega izvučem i odjašem dalje. No to je brzo prošlo. Nestale su ujedno i sve želje da spasim vlastiti život i otklonim opasnost.

Morgan Hardcastle stajao je nasuprot meni, raširenih nogu, udaljen otprilike osam koraka.

— Jesi li spreman? — zapitao je.

— Na tebi je da počneš — odgovorio sam podrugljivim hladnim glasom, koji ni sâm nisam više prepoznao.

— Makni se od njega, Cindy — vikne Morgan Hardcastle.

Ovaj put ona posluša i pođe do kraja verande. Tu se okrenu prema nama.

Prokletstvo, ona je zbilja htjela gledati kako dvojica muškaraca pokušavaju jedan drugoga ubiti.

Rado bih je promatrao u ovom položaju i pokušao otkriti što se u njoj zbiva. No, nisam smio odvojiti pogled od Hardcastlea. Morao sam svu pozornost usredotočiti na njega. Ni krajičkom oka nisam smio pogledati Cindy. Preostalo mi je jedino da sav svijet istjeram iz svojih misli i pazim samo na Hardcastlea. On je buljilo u mene netremice i vjerojatno mislio isto.

Odjednom je povukao bez ikakvog posebnog znaka. Ipak, nije me

iznenadio. Osjećao sam kao da je netko viknuo zapovijed koju smo mogli čuti samo Hardcastle i ja.

Kad sam opalio, osjetivši u šaci trzaj kolta, gotovo sam istodobno ugledao vatru iz njegova oružja.

Stresao sam se, jer me njegovo tane zapeklo po rebu s lijeve strane tijela. Ali pucao sam i dalje, sileći se da gađam mirno i sigurno, jer je o tome sada sve ovisilo. Brzo pucanje nema smisla. Trebalo je da ga pogodim.

Vjerojatno sam ga već prvim hicem pogodio tako dobro da je dalje samo nesvjesno pritiskao obarač; više nije mogao točno ciljati.

Kroz dim baruta nisam ga jasno vidio, a znao sam da i on ne vidi mene. A onda sam ga ugledao kako pada.

Ja sam bio na nogama i živ. Njegovo tane samo mi je okrnulo kožu.

Eto, pobijedio sam ga i drugi put.

Razrijedio se dim baruta. U revolveru sam imao još tri metka. Pogledao sam gdje su njegovi jahači. Hoće li sada navaliti?

Možda bih mogao ući u kuću i uzeti pušku?

Ali njegovi se jahači nisu micali. Mirno su sjedili u sedlima.

Jedino se Cindy pokrenula. Najprije je nekako čudno kriknula. Nije to bio vrisak, nego uzvik.

Onda je potrčala prema Hardcastleu i pala kraj njega na koljena. Ležao je na leđima, raširenih ruku i nogu. Činilo se da je mrtav. Još je držao u ruci svoj revolver. Možda mu se ruka zgrčila kao što se prsti utopljenika stisnu oko neke tobože spasonosne stvari?

Ja sam još bio na oprezu.

Nisam vjerovao njegovim jahačima.

Držali su me na oku, ali su također neprestano gledali i svoga gospodara i Cindy. Svi smo šutjeli i čekali, premda nismo točno znali što čekamo.

Tada je Cindy povikala:

— On je još živ! — Izgovorila je to, kako se meni činilo, s nekim prizvukom olakšanja, pa čak radošti.

Možda sam ja krivo čuo?

— Hajde brže! Pokrenite se napokon! Unesite ga u kuću! Morate ga oprezno prenijeti da ne izdahne! Ne može i dalje ostati na dvorištu! Ili ga želite pustiti da iskrvari?

Njezin je glas postajao sve oštriji. Sva snaga što se skrivala u njoj — a nje nije bilo malo — sada se budila u tom glasu.

Hardcastleovi su ljudi na kraju shvatili da nešto mogu učiniti za svoga gospodara.

Četvorica su zgrabila ranjenika, oprezno ga podigla i ponijela u kuću.

Ja sam stajao prilično suvišno i glupo.

Dvojica su još sjedila u sedlima. Promatrali su me.

George je opet izašao iz barake.

Povikao sam mu:

— Uzmi konja i dovedi Paca! Neka ostavi ovce! On se bolje razumije u liječenje rana od svakog liječnika. Reci mu da požuri!

George pogleda dvojicu Hardcastleovih jahača. Jedan od njih pokazao prstom osedlane konje.

— Uzmi Hardcastleova konja da budeš brži, George!

Crnac posluša.

Uto ona četvorica iziđoše iz kuće

jedan za drugim. gledali su me poprijeko i neprijateljski.

Jedan od njih reče:

— Gazda je zahtijevao od nas da se ne miješamo, jer je tražio poštenu borbu. To je tvoja sreća, Longley.

— Također i sreća za dvojicu i trojicu od vas — odgovorio sam. — Nemojte zaboraviti da bih i ja vama udijelio štogod, prije nego što biste me uspjeli srušiti.

Zadnje riječi izrekao sam vrlo oštro. Da, bio sam bijesan što mi prijete i prave se kao da su mi udijelili milost!

Ja nisam htio tu borbu. Nisam otišao u grad, i uopće sam se Hardcastleu uklanjao s puta. Došao je i prvi potegnuo revolver. Neka mi sada ne prijete!

Možda su na kraju krajeva sve shvatili, jer više ništa nisu rekli. Povukli su se natrag do obora i sjenika.

Smrzavao sam se, i zato sam mogao shvatiti da se jahači ondje žele ogrijati na suncu.

Tamo gdje je Hardcastle pao, još je ležao njegov kolt. Oružje mu je ispuzlo iz ruke dok su ga unosili u kuću. Prišao sam, podignuo ga, zasnijhau u ruci.

Zatim sam se vratio na verandu. Zastao sam, oklijevao, a onda ušao u kuću.

Morgan Hardcastle ležao je na mom krevetu.

U kući na ranču postojao je samo jedan dvostruki bračni krevet, na kojemu je nekad spavala Cindyna tetka sa svojim mužem. Kako smo Cindy i ja živjeli kao bračni par, nismo ništa izmijenili.

A sad je Hardcastle ležao u mojoj postelji, i to je bilo samo po

sebi razumljivo jer je bio teško ranjen.

Cindy je čučala uz krevet. Kad me je pogledala, opazio sam u njezinim očima izraz straha. Bojala se za njegov život!

Usnice su joj podrhtavale.

— Trebat će nam vruće vode — reče. — Kad će napokon stići Paco?

Činilo mi se da se promijenila. Bila je drukčija. A samo je prije nekoliko minuta stajala na verandi i mirno gledala kako nas dvojica pucamo jedan u drugoga.

X

Nakon sat vremena krenuo sam prema Hardcastleovim jahačima. Čučali su na suncu ispred sjenika i pušili. Konje su privezali vani za gredu obora, preko puta sjenika, kakvih dvadesetak koraka daleko.

Kad su vidjeli da im prilazim, ustali su. Iz njih je izbijalo neprijateljstvo. Bilo mi je jasno da je Hardcastle poveo sa sobom svoje najvjernije i najpovjerljivije ljude.

Rekao sam:

— Paco mu je izvadio metak iz grudi: nalazio se posve blizu srca. Ostale dvije rane su bezopasne. No, mora ležati potpuno mirno, inače će umrijeti. Možete odjahati kući. Dođite se za nekoliko dana raspitati. Mi činimo sve što je u našoj moći da ga spasimo. Paco se bolje razumije u rane nego mnogi liječnici. Nitko se od nas ne bi usudio vaditi mu tane koje je tako blizu srca.

Time sam im sve rekao.

Shvatili su da bi trebali otići, pa ipak su oklijevali jer im to nije odgovaralo. Jamačno su htjeli ostati u blizini Hardcastlea.

Nakon nekog vremena jedan od njih reče:

— Da nismo tako prijeko potrebni pašama, mi bismo ostali. Njeguajte ga dobro. Inače...

— Samo bez prijetnji — rekoh mirno. — Zar sam trebao dopustiti da me u Cincaidu prebije, a ovdje ustrijeli i spali ranč? Oba puta on je počeo i izgubio. Razmislite malo što biste vi uradili na mome mjestu!

Zamislili su se.

Naposljetku su kimnuli glavama u znak slaganja. Polako su pošli do svojih konja i uskočili u sedla.

Onaj koji je stalno govorio u njihovo ime, reče s konja:

— Braći Walker i njihovim kradljivcima stoke učinio si veliku uslugu, Longley. Hardcastle je isključen. Stari Cincaid je izgubio predradnika koji mu je pomogao nadgledati momčad.

— I jedan i drugi imaju dovoljno povjerljivih i vrijednih jahača — odgovorio sam podrugljivo. — Na primjer, Hardcastle ima tebe. Ili si ti srećka bez dobitka?

Zamalo je pobjesnio. U posljednjem trenutku se svladao.

— Zemlja je prevelika, zato je nepregledna. To je pokrajina s tisuću skrovitih kutova. U nas ima više kradljivaca stoke nego govedara. Mi smo u manjini. Još malo pa će kradljivci stoke stupati u otvorenu borbu. Mnogi će od govedara prije ili kasnije prijeći k njima. Bit će puno izdajica. Posebno je loše što je garda jednog divovskog ranča izbačen iz borbe.

— Svakako — složio sam se. — Ali borbu je htio on, a ne ja. Zar ne?

On potvrdno kimne glavom. A onda je rekao nešto što mi se posli-

je, mnogo poslije, neprestano vraćalo u misli:

— On voli tu Cindy Cincaid. Voli je više nego svoj život. No on je preponosan da je moli kao pas. Htio ju je jednostavno uzeti, kao što uzima sve što mu se sviđa. To ona nije htjela. Ali malo prije, dok smo ga unosili u kuću i kad se činilo da je već mrtav, ona se pobojala za njega, paklenski se pobojala. Svaki bi je muškarac poput njega i na njegovu mjestu pokušao prebiti ili pak ustrijeliti drugog Cindynog dragana, zar ne?

Nije čekao da mu odgovorim, nego je okrenuo konja.

— Hej, amigo, kako ti je ime? — povikao sam za njim.

On okrene glavu i pogleda me preko ramena.

— Bill Clayborne — reče i odjaše sa ostalima.

Gledao sam za njima. Shvatio sam da je taj Bill Clayborne spreman za Hardcastlea učiniti sve što je u njegovoj moći.

Da, činilo se da su kradljivci stoke u većini. Jamačno ih potpomažu i neki mali rančeri, koje su veliki posjednici godinama gnjeli.

Sve sam to ja pospješio i braći Walker stavio karte u ruke.

Prokletstvo, to mi uopće ne odgovara!

Okrenuo sam se i pošao natrag prema kući.

Paco je stajao na verandi i doimao se nekako zbunjeno.

— Senjor — reče mi — gospođica Cindy mi je poklonila sve ovce. Kazumijete li to, senjor? Poklonila mi je cijelo stado jer sam senjoru Hardcastleu izvadio metak iz grudi i jer će opet biti zdrav. Učinila me je imućnim čovjekom!

Bio je posve zbunjen.

I ja također. Ovce, doduše, nisu vrijedile tisuću dolara, ali čovjek poput Paca mogao se uz njih osjećati bogatim.

Cindyna je zahvalnost, dakle, bezgranična. Veseli li se ona zbilja toliko što je Hardcastle spašen ili želi u znak zahvalnosti prema Pacu jednim udarcem ubiti dvije muhe, te se riješiti ovaca sa svojih pašnjaka?

Još je nema tome dugo bila prkosna žena, i sa svojim stadom ovaca izazivala dva uzgajivača goveda, samo da dokaže svoju neovisnost?

Vjerojatno sam i ja bio zbunjen jer nisam znao odgovoriti na sva ta pitanja. Sve više sam osjećao u sebi da je posrijedi nešto drugo. Odnosi su se na neki način izmijenili.

Kimuno sam Pacu poželjevši mu sreću, a onda ušao u kuću.

Cindy je stajala kraj ognjišta na kojemu se grijao veliki lonac s vodom. U košari bijaše krvava Hardcastleova odjeća. Svušla ga je Cindy. Sada ju je namjeravala oprati, dok je još moguće isprati krv.

Kad sam ušao, pogledala me preko ramena.

Naslonio sam se na zid kraj vrata.

Čekao sam šuteći. Cindy je dohvatila košaru s krvavom odjećom i htjela izići. Zacijelo je bilo neophodno odmah namočiti odjeću.

Zastala je kraj mene.

— Živjet će — rekla je. — Ti si ga pobijedio i drugi put. Hank, ali on neće umrijeti: Paco mi je obećao.

— A tebi kao da je mnogo stalo do toga da ne umre — promućao sam.

Pogledala me. Oči su joj imale neki novi izmijenjeni izraz.

— Da, Hank, pošto si ga drugi put pobijedio, pošto on više nije veličanstveni i nebororivi Morgan Hardcastle, nego samo čovjek kojemu je potrebna pomoć. Da, sada želim da brzo ozdravi.

Prošla je kraj mene, zauzeta poslom, i uputila se prema drvenom koritu na izvoru.

Ja se još neko vrijeme nisam mogao pokrenuti.

Da, mnogo se toga promijenilo.

Cindy je odjednom postala drukčija. Ona, koja je jedino s mojom pomoći uspjela izboriti svoju slobodu, pošto je njezin prvi pratilac Dave Weststone ispao iz igre, očigledno je postigla svoj cilj: Morgan život više ili manje u njezinoj ruci, Hardcastle ovisi o njoj. Njegov je pa će mu idućih dana trebati mnogo njege.

Možda drugo i nije željela? Možda se otpočetka koristila mnome jedino kao sredstvom za ostvarenje svojih planova i ciljeva? A za sve »usluge« platila mi je na svoj način.

Ne, to nisam mogao vjerovati!

- o -

Uvečer sam se vratio kući s pašnjaka. Zajedno s Georgeom pronašao sam još nekoliko goveda bez vlasnika i udario im naš znak. Jednom smo izdaleka opazili neke jahače koji su nas promatrali, ali su se povukli kad su vidjeli da krećemo prema njima.

Nisam imao volje slijediti ih i ustanovljivati tko su.

Bila je, dakle, već kad sam se s Georgeom vratio kući.

Cindy je na verandi prostrla stol za večeru.

Rekla '

— Nema veliku vrućicu. Još leži mirno.

Samo sam kimuno glavom. Za vrijeme večere malo smo govorili. George je jeo zajedno s nama i promatrao nas svojim pametnim očima. Uskoro je otišao u baraku u kojoj je bilo mjesta za šest jahača.

Cindy mi još jednom naliže kave.

Pričekala je dok sam otpio gutljaj i zapalio cigaretu.

Nježno me pitanje tada pogodilo kao udarac groma:

— Hoćeš li spavati u baraci s Georgeom ili želiš da ti napravim ležaj u kuhinji?

Pogledao sam je. Nije izbjegla moj pogled, ne, to nije učinila, jer je bila ponosna kao i njen otac, samosvjesna i sebična.

Tako mi je naposljetku postalo sve jasno: shvatio sam da me više ne voli ili da me čak nikad i nije voljela.

Prokletstvo, zar sanjam? Zar se doista jedna žena može tako preko noći promijeniti? Vjeruje li ozbiljno da me više ne treba?

Ustao sam i osmjehnuo se.

— Neću noćas biti ovdje — rekao sam. — Odjahat ću u Cincaid.

Rekavši to, sišao sam s verande da osedlam konja. Nisam se okrenuo ni kad sam odjahao u noć.

U meni se razočaranje miješalo sa srdžbom, gorčinom i s neprestanim čuđenjem.

- o -

Kad sam ugledao svjetla Cincaida, zaustavio sam konja. Ispunjavaše su me različite misli.

Prisjetio sam se i Elle Ferguson koja tamo u gradiću vodi frgovinu. Nisam bio s njom dugo, pa ipak sam je dobro zapamtio, baš kao da je sada vidim pred sobom.

Morao sam misliti i na mnoge druge stvari. Grad su nazvali Cincaid. Bio je to na neki način spomenik Cindynu ocu.

No, njegovo je vrijeme prošlo. S Cassom Klondikeom izgubio je svoju »desnu ruku«, svog najpovjerljivijeg čovjeka.

Ime gradu bilo je sada samo sjećanje na njegovu nekadašnju veličinu, na vrijeme kad je ovdje postao prvi veliki rančer.

Pomišljao sam kako moć i veličina brzo prolaze. Tako je uvijek bilo na ovome svijetu. I najveća kraljevstva jednoga dana propadaju. Povijest svjedoči o slomu mnogih veličina. Stvari se mijenjaju, idu naprijed. Tako i ovdje.

Sudbina me dovela ovamo. Bio sam predodređen da pobijedim Cassa Klondikea i Morgana Hardcastlea. A zatim se dogodilo i ono drugo. Istodobno počela su djelovati braća Walker i ujedinila sve kradljivce stoke u moćan savez.

Uzdahnuo sam.

Došlo mi je da odmah krenem što dalje odavde. No onda sam shvatio da to ne mogu učiniti.

Zar je tome uzrok Cindy?

Predosjećao sam da ću je izgubiti. Slutio sam da se sve promijenilo od onoga trena kada je Morgan Hardcastleu postala potrebna njena pomoć.

Kao da nisam mogao povjerovati u to.

Cindy ne može samo tako zaboraviti da smo neko vrijeme živjeli zajedno kao muž i žena, da smo se voljeli i namjeravali svoj život provesti zajedno.

Poželio sam piće. Možda bi mi dobro došlo da se malo rastresem? Trebao sam i duhana.

I tako sam odjahao u Cincaid, prošavši i tu zadnju polovicu zemlje.

XI

Grad se dolmao mirnim i tihim, kao da je već kasno iza ponoći. Ali nije bilo kasno. Dva dobra sata preostala su još do ponoći.

Je li u Cincaidu uvijek tako mirno? Nisam znao jer nisam ovamo dolazio često. Predosjećao sam neke nevolje što su visjele u zraku poput oblaka.

Ispred saluna stajala su samo tri osedlana konja.

Zaustavio sam se pred trgovinom i sjahao. Prije nego što sam, ušao, još jednom sam se ogledao.

Odjednom sam razabrao mršavu priliku šerifa. Stajao je na uglu kuće, u sjeni izbočenog prvoga kata.

Noć je bila svijetla. Mjesec i zvijezde bljedin su sjajem osvjetljavali zemlju. Posvuda tamne sjene.

Šerifa sam u stvari prepoznao po laganom svjetlucanju njegove značke. Odnikle je pala zraka svjetla na metal i odrazila se. Kad sam malo oštrije pogledao, prepoznao sam obrise njegova suhonjavog lika.

Kakvu je ulogu dosad igrao? Na čijoj će strani biti kad dođe do borbe između rančera i kradljivaca stoke?

Ušao sam u trgovinu.

Odjeknulo je zvonce nad vratima

Ellu Ferguson ni traga. Kroz vrata, koja su očito vodila u stan ili kuhinju, dopirao je miris svježeg pečenog odreska.

Onda se trgovkinja pojavi. Na sebi je imala kuhinjsku pregaču. Vjerojatno je priređivala večeru.

Kad me je prepoznala, na trenutak je zastala.

— Ah, vi me se još sjećate — rekao sam. — Ako mogu dobiti malo duhana, neću vam više smetati.

Ona se nasmije.

— Moj je posao da prodajem — reče. — Sve kad biste me cijele noći »smetali« zato što želite kupiti puna kola razne robe, bilo bi mi drago.

Položila je pred mene duhan i lištiće. Zastala je malo dalje i gledala me ispitujućim pogledom.

— Jutros su ovuda prošli jahači Morgana Hardcastlea — reče zatim. — Jedan je od njih kupio duhana, kao i vi sada, Hank Longley. Pričao mi je što se dogodilo na »Šešir-ranču«. Pobijedili ste Morgana Hardcastlea, Hank Longley. Kažu da leži kraj Cindy u postelji, teško ranjen i bespomoćan. No, sada ga ima onakvog kakvog ga je uvijek željela: uništenog i nemoćnog.

Pogledao sam Ellu Ferguson i začudio se.

Mrzite li Cindy? — upitao sam plaćajući kupljene stvari.

Vratila mi je sitniš. Vidjelo se na njoj da razmišlja.

Onda me naglo pogleda u oči.

— Hoćete li večerati sa mnom Hank Longley? — upita. — Ispeći ću brzo još dva goveđa odreska, a salate i graha ima dovoljno. Dodajte...

Okrenula se i nestala iza vrata.

Ja sam još oklijevao.

Zašto me poziva? Što želi od mene? Kani li možda sa mnom porazgovarati o tome mrzi li Cindy ili ne?

Onda sam odlučio. Osim svega bio sam i gladan. Ne može mi naučiti pojedom li dobar odrezak i

usput malo bolje upoznam Ellu Ferguson.

Nisam sumnjao da zna prirediti dobar odrezak. Držao sam je djevojkom koja je spretna u mnogim poslovima.

U kuhinji je sjedio postariji Meksikanac i jeo.

— To je Hurtado — reče ona — moj pomoćnik. Bez njega uopće ne bih mogla voditi trgovinu.

— Mogli biste, senjorita — reče Hurtado. — Meni biste lako našli zamjenu.

Hurtado bijaše malog rasta i prilično slabunjav. Vjerojatno mu nije bilo lako nositi teške vreće, bale, sanduke i sve ono što je potrebno skladištu neke trgovine, ili što kolima valja razvesti prema narudžbama.

On ustane od stola.

— Jelo je i opet bilo vrlo ukusno, senjorita — reče. — Vi me previše mazite, tako da osjećam kako vam sve više ostajem dužan.

Pošao je prema stražnjem izlazu. Na vratima se još jednom okrenuo i rekao:

— Krenut ću kolima još prije dana i onda iz rudnika razvesti sol kupcima.

— Dobro je, Hurtado — reče Ella mirno.

Otišao je, a ja sam sjeo na njegovo mjesto. Djevojka je pred mene postavila novi tanjur.

Radila je uz ognjište skladno se krećući. Mogao sam je dobro vidjeti pod sjajem svjetiljke. Bila je spretna i kretala se gipko, čak kad je kuhala.

Prilično brzo donijela je jelo na stol. Sjela je nasuprot meni.

Nakon nekog vremena, kad smo

već pojeli dio večere, ja sam upitao:

— Sol? Zar ovdje postoji rudnik soli?

Ona kimne glavom.

— Da, i on pripada meni... U njemu je zaposlen jedan radnik... Tamo gdje ima mnogo stoke, treba i soli. Moj je to otac nekoć pravodobno shvatio i otkupio ovaj mali rudnik od nekog Meksikanca. Ne donosi mi mnogo, ali u svakom slučaju to je siguran i stalan prihod. Na stotine kilometara uokolo nema druge soli.

Složio sam se. A onda sam odjednom osjetio potrebu da je zapitam kamo Hurtado vozi sol.

— Braći Walker — odvrati Ella mirno. — Oni, koliko čujem, skupljaju velika stada. A tamo gdje se nađu velika stada, treba i dosta soli, zar ne?

Začudio sam se.

— Braća Walker su vođe kradljivaca stoke — promrmljao sam.

— I onda? — Zapitala je to gotovo podrugljivo. A onda nastavi: — A što su, po vašem mišljenju, svih tih godina bili stari Cincaid i Morgan Hardcastle?

Sada sam shvatio što u stvari osjeća. — Mrzila je Cincaida i Hardcastlea. Nije ih smatrala ničim drugim nego netrpeljivim nasilnicima, štoviše, otimačima zemlje, gusarima pašnjaka i slično.

Možda to zaista i jesu, jer male s puškom u ruci drže podalje od plodne zemlje, zatvaraju im napajališta i tjeraju do sto vragova svakoga tko im se previše približi.

Ona, dakle, ne mrzi samo Cindy.

Kimnuo sam, jer sam sve shvatio.

Ipak sam zapitao:

-- Mrzite li Cindy?

I opet se zamislila, ponovno je utonula u svoje misli.

Onda je kimnula glavom.

— Vjerojatno je mrzim. Ona je zaludjela Davea Weststonea. Bio je čovjek da mu je teško naći sličnog. Ali ona ga je zaludjela, jer je vjerovala da je dovoljno snažan da joj Hardcastlea položi pred noge. Ali to se nije dogodilo. A onda ste došli vi, Hank Longley. Sada je postigla svoj cilj! No zato su joj bili potrebni toliki dobri ljudi, muškarci koje je plaćala nečime što su oni mislili da je ljubav. Ona je ponosna, hladna, svojevolutna zvijer. Nije nimalo drukčija od svog oca. Što se mene tiče, mogla je raditi što je htjela, sve dok...

— ...sve dok vam nije preotela Davea Weststonea — dovršio sam njezinu misao.

Pogledala me a onda potvrdi da je tako.

— Da, točno — rekla je. — Zbog njenoga ponosa Dave je stradao i pobjegao odavle. Ona bi bila uzela i daljnjih dvadeset muškaraca u zamjenu, sve u nadi da će jedan od njih uspjeti uništiti njenog oca i Hardcastlea. Otac ju je silio na nešto što bi ona i sama uradila, ali ne pod prisilom. Hank, ako ste pojeli, bilo bi najbolje da najkraćim putem odjašete odavde i sve zaboravite.

— To neću — rekao sam i pogledao u stranu.

U taj mah netko uđe kroz stražnja vrata. Isprva sam mislio da se vratio Hurtado, no bio je šerif.

Polako je prišao stolu i pogledao nas.

— Sve u redu, Ella?

Ona kimne.

— Hoćeš li i ti odrezak, Ernest, ili kavu?

— Kavu — odgovori šerif i sjedne. Onda me pogleda. — U gradu je Cass Klondike s petoricom momaka — reče polako. — Bojim se, prijatelju, da nećete tako lako izići kao što ste ušli.

Prestao sam jesti. Zadnji zalogaj mesa zastao mi je u grlu. Nikako da siđe.

Do vraga, sjedio sam u stupici. Šerif je došao ovamo samo zato da me opomene.

Hoće li mi pomoći?

Pogledao sam ga.

Odmah je shvatio moj pogled. Odmahnuo je glavom.

— Ja štitim samo stanovnike ovog grada — reče. — Za strance nisan plaćen. Zbog vas se, Longley, neću upuštati u neprilike s Cassom Klondikeom i njegovim čoporom. Ako se ja umiješam, oni su u stanju uništiti cijeli grad. Ne, vi ste sami, Longley.

Kimuno sam i jedva progutao zadnji zalogaj.

Ella me napregnuto gledala. Činilo mi se da u njenim očima vidim sućut. Njezine su se živahne usne malo trznule, kao da je htjela nešto reći pa jednostavno nije mogla. Onda je zavrtjela glavom na sebi svojstven način, te rekla:

— Tako je to, Hank Longley. Upleli ste se u loše stvari kad ste dopustili da vas Cindy otkupi svojim čarima. Ona je pri tom dobro prošla, ali vi niste, Hank. Nitko neće htjeti s tim imati posla.

— No, onda moram ići — rekao sam razmišljajući je li bolje da krenem kroz ulaz u trgovinu ili kroz stražnja vrata

Promatrali su me. Sve se više pokazivala samilost u pogledu Elle Ferguson. Ona je ipak još zadržala sve ljudske osobine: mogla je osjećati. No istodobno je znala da ne smije ići protiv onih drugih, ako ne želi stradati.

Ona ovdje vodi trgovinu, a ja sam stranac kojeg je na svoj način kupila Cindy da se bori za nju.

Zbog takva čovjeka nitko neće htjeti doći u opasnost. Pošao sam prema stražnjim vratima.

Kad sam tamo zastao, šerif mi dobaci:

— Samo trenutak, Longley.

Pogledao sam ga preko ramena.

Rekao je Elli:

— Daj mu svoju dvocijevku sačmaricu, Ella, i dovoljno metaka. Daj mu to kako bi imao kakve-takve izgleda da se probije.

Oklijevala je, gledajući ga zapanjeno.

I ja sam se iznenadio. Taj je njegov zahtjev odavao da nije bezosjećajan i odbojan kao što se prikazivao. Znao je što me vani čeka i možda se pitao kako bi mu bilo na mome mjestu.

Ella ustane. Na dvije-tri minute je nestala u skladištu trgovine i vratila se s dvocijevkom i dva paketa patrona.

Uzeo sam pušku. Lako se i brzo mogla napuniti nabojima. Trebalo ju je samo podignuti uvis i napeti oroz. To je oružje bitno povećavalo moje izgleda: onaj tko noću revolverom cilja u bljesak pucnja, mora imati mnogo sreće kako bi pogodio cilj.

Sa sačmaricom je sve to lakše.

Ugurao sam naboje u džep.

— Hvala — promrmljao sam, a onda izišao. Hitro sam za sobom zat-

vorio vrata, progurao uza zid kuće, te pričekao da mi se oči priviknu na tminu.

Nešto poslije prišuljao sam se do ugla kuće i oprezno pogledao prema mjestu gdje je trebao stajati moj konj.

Nije ga bilo!

Skamenio sam se. Prošao me val vrućine koji se u tren oka pretvorio u ledenu studen.

Da, da, bio sam u stupici! Možda Cass Klondike sa svojim prijateljima već dugo čeka da dođem u grad, a možda se slučajno dogodilo da smo se u njemu našli u isto doba.

Odveli su moga konja, tako da im ne mogu pobjeći.

Što sada?

Razmišljao sam što bih učinio da me Ella Ferguson nije pozvala na večeru? Da, što sam namjeravao uraditi pošto u trgovini kupim duhana? — Htio sam u salun i tamo popiti koju čašicu, pogledati nova lica i malo se razonoditi. Želio sam zaboraviti Cindy i Hardcastlea.

Vjerojatno bih se i napiro.

Događalo mi se već da na taj način pokušavam nešto zaboraviti.

Prokletstvo! U meni je rasla goraka srdžba.

Dosta mi je nevolja i problema! Zašto me taj Cass Klondike ne pusti napokon na miru? Zašto se kao kakav luđak šulja za mnom?

Ali što mi vrijedi sva moja ljutnja? Nemam nikakva izlaza. Moram se boriti do kraja, moram biti spreman ove noći ubijati i prolijevati krv — ili biti ubijen.

Stotinu mu bizona, pa ja sam usred pakla!

Rjesneći u sebi držao sam sačmaricu desnom rukom, prislonivši je

čvrsto uz desnu nogu, sa cijevima okrenutim prema dolje. Nisam htio da moji protivnici prerano opaze kakvog »prijatelja« imam uza se.

Krenuo sam od trgovine poprije-ko ulicom prema salunu, kako su Cass i njegovi jamačno i očekivali.

Pred salunom su još stajala tri osedlana konja.

Osjetio sam želju da prisvojim jednoga od njih i pokušam pobjeći.

Ali to je bila samo prolazna misao.

Nastavio sam polako koračati preko ceste, korak po korak, u nadi da me prvi hitac neće pogoditi i da protivnici neće odmah opaziti da imam pušku.

Tako sam stigao do sredine prašnog kolnika.

XII

Prokletstvo, iznenadili su me!

Izronili su odjednom s lijevog i desnog ugla zgrade gdje su se dotad skrivali u sjeni.

Zastao sam i okrenuo se.

Bila su također i dvojica lijevo i desno iza mene. Privukli su se po svoj prilici iz pokrajnjih ulica.

Dobili su me tako između sebe nasred kolnika.

Likovali su, jer su vjerovali da će imati lak posao. Mislili su da je za njih potpuno bezopasno ono što će se dogoditi.

Stajao sam mirno, čvrsto stišećući sačmaricu uz desnu nogu. Sve sam polagao na to da oni odmah ne opaze tu moju strašnu pušku.

Začuo se zvižduk. Ispustio ga je jedan od dvojice napadača ispred saluna.

Još uvijek sam mirno stajao. Svi smo čekali.

Zvižduk je bio ugovoren znak za Cassa Klondikea, kao što sam odmah shvatio.

Polako se izvukao iz saluna. Zatim je izišao sve do ruba drvenog nogostupa.

— No, Longley — rekao je lupka-jući vršcima čizama. Palčeve je zataknuo za pojas. Vidio sam ga dobro pod sjajem svjetiljke koja je iza njega visila na ulazu u salon.

Kraj kundaka moje sačmarice dopirao mi je do rebara, dok mi je kraj dviju cijevi dodirivao gležanj.

Sada sam bio šerifu vrlo zahvalan.

— No, Klondike — rekao sam i ja.

— Ti si mrtav — nacerio se on. — Znaš li da si već mrtav? Mi ćemo te sada udesiti jednom zauvijek. Hoćeš li se pomoliti?

On se kesio. U glasu mu se osjećala sva mržnja čovjeka koji nije mogao zaboraviti svoj poraz, nego je danju i noću mislio na osvetu. Sada se mora nauživati svoje osвете, inače neće biti zadovoljan.

Na neki način bio je bolestan.

Nisam više čekao. Nisam smio čekati, jer sam htio ostati živ.

Potegnulo sam pušku i dao mu što je toliko želio. Pogodio sam ga nabojem iz lijeve cijevi.

Njegova čovjeka koji mi je stajao zdesna, pogodio sam drugim nabojem.

Pri tom sam potrčao u njegovu smjeru, odakle me više nisu mogli dočekati meci.

No oni su me zato slijedili.

Nisu me pogodili. Dva gromoglasna hica iz sačmarice stvorila su mnogo dima od baruta. Ja sam proletio kroz taj dim koji me je sada štitio poput umjetne magle.

Ne, meci me nisu pogodili, sam.

su me okrzнули. Jedan mi je razde-
rao petu čizme. Zateturao sam, goto-
vo sam pao. Tako sam možda izma-
knuo daljnjim hicima. Dočepao sam
se ugla saluna i nestao iza njega.
Tamo sam iz puške izbacio prazne
čahure i iznova je napunio.

Kad sam s time završio, provirio
sam iza ugla i opazio da dvojica
napadača trče prema meni.

Te su me budale nakanile slijedi-
ti!

Jedan od njih htio je s druge stra-
ne zgrade saluna potrčati u dvori-
šte. Možda su me nakanili uhvatiti
u škare?

Opalio sam iz obje cijevi, dao obo-
jici dobru popudbinu za pakao.

Ne, nije bilo nikakve milosti: htio
sam preživjeti, živ otići odavde.

Njih dvojica su se složila na zem-
lju, a ja sam još jednom napunio
sačmaricu i pošao u potragu za
preostalim napadačima.

Jedan mi je dolazio u susret iz
dvorišta iza zgrade. Ugledali smo
jedan drugoga gotovo u isti mah.

Bio je to čvrst momak, kao i svi
koji su radili za pokojnog Klondi-
kea. Odmah je opalio u mene. Uda-
ljenost je bila prevelika za moju
sačmaricu. Zato sam lijevom rukom
potegnulo revolver i uzvratilo palj-
bu.

Pogodio sam ga trećim hicem. ali
je on u isti mah pogodio i mene.
Noga mi je pokleknula, ali rana
nije bila strašna jer sam uskoro
opet mogao stajati i hramajući ho-
dati.

Pošao sam prema momku koji je
ležao na zemlji i stenjao.

— Je li vam sada dosta, vi buda-
le? — zapitao sam gorko i zaškri-
pao zubima.

Gadno je prokleo.

— Ti... ti imaš sačmaricu — zare-
kao je. — Ti imaš više sreće nego
pameti.

— Svakako — rekao sam. — Sva-
kako, amigo.

Osjetio sam slabost. Noga me sve
jače boljela.

Nekako sam se dovukao do straž-
njih vrata saluna otvorio ih i ušao.

Nekoliko gostiju sjedilo je unutra
bez riječi. Osluškiivali su šumove i
povike izvana, te pokušavali ustano-
viti što se tamo događa.

Kad sam ušao, pogledali su me u
čudu i s nevjericom. Čak se i gostio-
ničar iza šanka zabezekuo ugledavši
me.

Ali unutra je bio i peti momak
družine Cassa Klondikea.

Prekasno sam uočio opasnost.

Momak je stajao s uže strane šan-
ka. Vidio sam samo njegov gornji
dio tijela, a budući da je pred njim
stajala boca sa čašom, mislio sam
da je riječ o pijancu.

Neopazice je kraj čaše okrenuo
prema meni cijev svog revolvra.
Opazio sam to u posljednji tren i
opalio. Pri tom sam ugledao vatru
iz njegova oružja.

Činilo mi se da mi je glava odjed-
nom eksplodirala. Zatim više ništa
nisam znao...

...

Probudio sam se u krevetu. To
sam još shvatio. Ali onda sam mo-
rao prilično dugo razbijati svoju
bolnu lubanju ne bih li se sjetio sve-
ga što se dogodilo one noći.

Bilo mi je paklenski teško misliti.
Očekivao sam da će mi se glava ra-
spuknuti, pa je dobro bilo što sam
opet izgubio svijest.

Kad mi se po drugi put vratila,
bilo mi je bolje. Imao sam više zra-

ka, nisam više teško disao, čak sam mogao zaključiti da je dan.

U taj mah netko uđe. Bio je to gradski šerif Ernest Clusky. Prišao je krevetu, uhvatio se za donji naslon kreveta i pogledao me. Lagano mi je kimuno.

— Čini se da bi od vas još nečega moglo biti — rekao je. — Nešto je od glave ostalo na ramenima. Mali metak ne može raznijeti veliku glavu.

Njegova mi se šala činila lošom jer mi nije bilo dobro. Od moje glave vjerojatno i nije mnogo ostalo. Veći dio vjerojatno su raznijeli meci.

Razmišljao sam i stenjao.

— Gdje sam? — zapitao sam, a glas mi je zvučao čudno i nekako staro, kao i sva ova starudija oko mene.

— U hotelu — reče šerif.

Malo je pošutio.

— Bila je to sjajna borba — progundā zatim i oporo se naceri. — Morali su izgubiti, Longley, jer ta zamisao sa sačmaricom i nije bila tako loša, zar ne?

— Priznajem — rekao sam. — Stvarno sam imao uza se dobrog prijatelja na kojega sam se mogao osloniti. Kako to da ste me počastili svojim posjetom?

— Oh, htio sam samo vidjeti kako ste, Longley — odvrati on. — Ja mislim da ste vi neki neobičan momak: iz svih okršaja izlazite živ. Da vam pošaljem nešto jela?

Okrenuo se i pošao prema vratima, ali je tamo zastao očekujući moj odgovor.

— Vjerujem da bih mogao nešto pojesti, ali bih prije svega rado nešto popio.

On kimne glavom.

— Vaš je konj opet ovdje — reče. — Eno ga dolje u staji.

Još jednom se okrenuo prema meni.

— Klondike je mrtav — reče. — Mrtav je također i jedan od njegovih ljudi. Ostali su teško ranjeni... Vi ste u nas mnogo toga očistili. Braća Walker morala bi vam biti zahvalna, jer će im sada velika stada pasti u ruke kao zrele šljive.

Opet se široko nakesio.

— U našem gradu i cijelom kraju ljudi vas vrlo cijene — nastavio je dalje. — Svi mali ljudi drže vas dobročiniteljem. Kad kradljivci stoke otjeraju velika stada stoke, njima će ostati mnogo slobodnih pašnjaka. Dolazi novo vrijeme. Ovaj će grad uskoro naglo početi rasti i razvijati poslove. Stari Cincald više to ne može spriječiti. Možda više nešto takvo i ne želi.

Onda je nestao. Razmišljao sam o njemu. Nesumnjivo: pošten momak. Volio me na svoj pomalo tvrdi način.

Odjednom sam pomislio na Cindy.

Tisuću mu bizona, kako sam je uopće mogao zaboraviti? Što je to da, netom sam se probudio, nisam odmah pomislio na nju?

Imao sam veliki povež oko glave. Bit će da mi je metak prouzročio potres mozga.

No sada je Cindy opet bila u mojim mislima. U nje, u krevetu, leži bolesni Hardcastle.

A ja ležim ovdje.

Hoće li se brinuti što me tako dugo nema kod kuće? Hoće li me doći pogledati?

Zna da sam odjahao u grad. U najmanju bi ruku morala poslati Georgea da se raspita za mene.

Otvorila su se vrata. Neka žena sijede kose donijela mi je jelo. Osmjehivala se, ali nije mnogo govorila.

Uskoro sam opet bio sam. Sjedio sam u krevetu, držao pred sobom pladanj s hranom i jeo.

Glava me još užasno boljela.

Nisam mogao ustati, ne, to nika-ko nisam uspijevao.

Moja strpljivost bijaše na velikoj kušnji.

• • •

Trećeg dana napokon sam se mogao pokrenuti.

Ustao sam i nadvladao vrtoglavicu, čvrsto se držeći za naslon kreveta. Polako mi se vraćala snaga. Oprao sam se. U zrcalu sam ugledao svoje blijedo, omršavjelo lice obraslo bradom. Povez na glavi kao da je u međuvremenu narastao.

Kad sam ga skinuo, ugledao sam svježi crveni ožiljak na sljepoočici. Protezao se preko uha sve do stražnjeg dijela glave. Metak mi je kao udarac mačem razderao kožu a udario me poput buzdovana.

Zavoј mi više nije bio potreban. Dostajat će obični flaster.

Kad sam se poslije uputio u prizemlje, morao sam se čvrsto pridržavati za ogradu stuba. Već sam unaprijed osjećao strah od jahanja.

No morao sam jahati, jer sam htio k Cindy.

Bilo je nevjerovatno, ali ona mi tih dana nije nikoga poslala, niti je sama došla. Zašto? Zar je među nama sve završilo?

Ta su me pitanja izlučivala.

Htio sam stvari izvesti na čistac.

Sjedokosa žena zveckala je u kuhinji s posuđem. U maloj blagovao-nici nije bilo nikoga. Vjerovatno je prošlo podne. Pošao sam prema izla-zu.

Zena proviti iza kuhinjskih vrata.

— Ah, vi ste to, gospodine! Želite li svježeg kolača od jabuka i malo kave? Kolač sam upravo izvadila iz pećnice.

Želio sam jedno i drugo jer sam osjećao silnu glad, a dobro bi mi došlo i da malo predahnem, da sjednem kraj prozora i još jednom razmislim o svomu.

Svladao sam svoju nestrpljivost i kimuno glavom.

— Da, gospođo — rekao sam. — Dobro bi mi došao kolač s kavom.

— Na sto milja uokolo nema boljih kolača od mojih — reče žena ponosno. — Veseli me što vas vidim na nogama.

Sjeo sam pokraj prozora.

Nisam dugo čekao. Žena mi je veselo donijela veliki komad kolača od jabuka, vrhnje i lončić kave.

Dok sam jeo, pogledavao sam kroz prozor na ulicu.

Danju je u Cincaidu bilo življe. Tutnjala su neka zaprežna kola. Kovač je potkivao mazge.

U taj mah naiđe poštanska kočija. Malo se zadržala, dobila novu zapregu, primila poštu i neke pake-te, zatim odjurila dalje.

U salunu preko puta bilo je mnogo gostiju. Izbrojio sam više od dvanaest osedlanih konja, a i troja kola. Pokraj trgovine bilo je također kola što su pripadala rančerima i farmerima.

Shvatio sam da su mnogi mali posjednici došli u grad. Svi su oni ranije živjeli na granicama posjeda dotadašnjih silnika.

Što sada rade ovdje? Nešto spremaju ili samo lunjaju uokolo ne bi li čuli novosti?

Kakve to vražje nove vijesti?

Kad sam pojeo prvi kolač, žena

mi je donijela i drugi jer je razumljivo da sam i dalje gladan.

A onda sam opazio kako u gradić dolaze neki jahači. Na čelu im je bio stari Cincaid.

Doimao se mnogo stariji nego prije. Zadnjih tjedana ostario je za nekoliko godina.

U mojim očima više nije bio stari orao koji još može loviti plijen. Ne, sada je jedinom ulicom gradića jahao prilično umoran i star čovjek.

Jahači iza njega bili su mladi, snažni i puni samopouzdanja. No jesu li mu vjerni? Dokle će ići njihova odanost? Možda ovisi jedino o tome koliko je plaćena? Za običnu govedarsku plaću zacijelo nitko od njih ne bi jahao za starim rančerom. Ni dvostruka kaubojska plaća ne bi im bila dovoljno velika. Jahač koji pripada družbi kradljivaca stoke, može zaraditi deset puta više nego što plaća najdarežljiviji gospodar.

Stari Cincaid dojahao je pred hotel. Zaustavio se nedaleko mojeg prozora, sjahao i svezao konja za gredu pred hotelom. Dao je znak svojim jahačima i oni su se hitro rasporedili s obje strane ceste. Premda su željno pogledavali prema salunu gdje je stajala skupina sitnih rančera i farmera, ni jedan nije prekršio zapovijed.

Zveckajući ostrugama stari Cincaid uđe u hotel. Kad se pojavio u gostinjskoj sobi, iznikne i žena iz kuhinje.

— U kojoj sobi leži Longley? — upitao je odrješito, a onda me ugleda za stolom u kutu kraj prozora.

On mahne ženi.

— Donesi i meni nešto, Nell — reče i sjedne za moj stol.

Da, stvarno je silno ostario. Bra-

da mu se tresla. U očima mu se jasno vidio izraz usamljenog čovjeka.

— Raduje me što si ostao živ, moj mladiću — reče.

— Zato što Cass Klondike više nije vaš predradnik i vaša desna ruka, zato što vam se usprotivio i pošao putem vlastite osvete?

Pitao sam to gotovo podrugljivo.

— Ostavio me jer nije mogao podnijeti poraz — promrmlja starac. — Jednostavno me ostavio na cjedilu, premda sam imao samo njega. Kad je otišao, više se ni na koga nisam mogao osloniti. Mnogi od mojih jahača danas s razbojnicima krađu moju stoku. Ja to sve više ne mogu nadzirati.

Rekao je to s gorčinom.

Žena mu je iz kuhinje donijela kolač i kavu. A on je u hranu buljio bez volje i teka. Više ga nisu mogle razveseliti takve male ugodne stvari.

Ipak, moram li ja biti prema njemu nekako posebno obziran?

Nel! Taj je čovjek oduvijek bio krut i netrpeljiv, nasilnik i otimač tuđih rančeva, čovjek koji nikoga nije trpio uza se. Tek kada je shvatio da u susjedstvu ima čovjeka koji je gotovo isto tako moćan kao i on, ali mladi i zdraviji, on se zabrinuo. Odahnuo je opazivši da taj njegov susjed želi Cindy. Odlučio je ženidbom srediti odnose, baš kao u srednjem vijeku.

Onda mu je kći pokvarila račune: bila je preponosna a da bi pristala na takvu vrst trgovine. Suprotstavila se i uspjela uništiti ne samo svog oca nego i onog drugog čovjeka. Da, uspjelo joj je to pomoću mene!

Opet sam pogledao starog rančera pitajući se kako mu zapravo glasi ime.

— Prošloga sam tjedna svakoga dana jahao — rekao je umorno. — Svakog dana četrdeset kilometara kroz tu strašnu zemlju. Sada više ne mogu. Nisam više u stanju dan za danom i iz noći u noć visiti u sedlu i nadzirati svoje ljude. Neki moji jahači surađuju s kradljivcima stoke, drugi mi otkazuju i odlaze premda im ja udvostručujem plaću. Sve to vodi slomu. Jahači koji su mi preostali, nisu dosta oštri za borbu s brojnijim kradljivcima stoke. Cass Klondike mi je mnogo pomogao da savladam sve probleme. On je bio čovjek koji je znao držati momčad na okupu i voditi je. On je...

— On je mrtav — rekoh. — Poveo je sa sobom petoricu i htio me uništiti. Sada je mrtav. Ja sam ga oduvijek smatrao budalom.

Starac me dugo gledao, a zatim je srčuci popio gutljaj kave. Zatim mi je kimnuo.

— Da, moj mladiću — rekao je. — Klondike je bio lud što se upuštao u borbu s tobom. Ali uvijek se dogodi tako da se čovjek određene vrste sudari s boljim od sebe. I tebi bi se to moglo dogoditi, Hank Longley, zar ne?

Potvrdio sam.

— I meni, dakako — rekao sam.

— Dođi k meni... dakako, sa Cindy — rekao je odjednom. — Navedi je da se vrati kući. A onda mi pomози. Bit će jednom sve vaše... Imat ćeš cijelo kraljevstvo. Ta nisam ga uzalud stvorio. Ono treba pripasti vama... Morali biste mi samo pomoći da se riješim kradljivaca stoke...

Rekao mi je to s neprikrivenom djetinjastom nadom, i po tome sam još jednom spoznao koliko je ostario.

Osjećao sam gorčinu u ustima.

Zatim sam rekao:

— Što se tiče Cindy... ona njeguje Hardcastlea. Ona sada misli samo na njega. Nemoćan je. Ovisi o njoj kao dojenče o majci. Ne, Cindy neće doći.

Prvo me iznenađeno pogledao. Ali onda je sve shvatio, polako jer je sada tako shvaćao i razmišljao.

Kimnuo je.

— Ako je tome tako... — rekao je i ušutio. — Još uvijek me čvrsto gledao. — Takva je Cindy — nastavio je nakon kraćeg prekida. — Ona želi slobodno odlučivati, bez ikakvih stega. Daje se onome kome hoće i ne zna ni za kakva pravila. Mladiću, ako te ona više neće, onda ne možeš ništa protiv toga. Da, može biti da sada želi Hardcastlea, jer ga ima u ruci bespomoćnog... No ako ne želi doći s tobom, moj mladiću, onda ti dođi sam. Dođi sam i pomози mi. Uzet ću te za svog ortaka jer želim sačuvati svoje životno djelo. Nisam valjda uzalud sve te godine...

Zakazao mu je glas.

Stidio se. Od srama mu se stislo grlo.

Cijeloga svog života nikoga nije molio za pomoć, bio je tvrd i okrutan. Nikome nije dopuštao da se podigne visoko ni u njegovoj sjeni. A sada moli za pomoć i spreman je na diobu!

Bilo je to strašno, gotovo nevjerovatno.

Njemu je u stvari hitno potreban čovjek kakav je on sam bio u mladim danima. Budući da sam dosad neprekidno samo pobjeđivao i bio u njegovim očima najčvršći među svim borcima, htio me pridobiti. Ja sam bio njegov zadnji adut, na koji

je blo spreman staviti sve svoje uloge.

Tako mi svih bizona, to se zove ponuda!

Ali čime bih ja sve to platio?

Znao sam unaprijed: morao bih se boriti, ubijati i prolijevati krv. Morao bih se s njegovom privatnom vojskom boriti protiv kradljivaca stoke i braniti njegova stada. Morao bih biti sudac i krvnik.

To je bila cijena.

Uvijek bih iznova morao stavljati na kocku vlastiti život, kao što sam to uradio i prije nekoliko noći ovdje u Cincaidu kad me dočekao Cass Klondike sa svojim momcima.

Kakva bi to bila cijena! Moja vlastita krv!

Pogledao sam starog orla koji je u taj mah još jednom srknuo kavu, kao da mu to nekako može pomoći.

— Ne gospodine — odgovorio sam. — Ni za sve blago svijeta ne bih se prihvatio svega onoga što treba izvršiti da bi se obranio CC-ranč. Ne, dosta mi je krvi i ubijanja. Ne želim biti plaćeni krvnik i ubojica. Bio bih samo unajmljeni revolveraš, a to me više nimalo ne privlači. Ne mogu vam pomoći, gospodine Cincaid.

Sjedio je skamenjen. Malo zatim je kimuno glavom.

— Razumijem te, moj mladiću — rekao je i ustao od stola. — Samnom je obrnuto — promrlja stojeći. — Ja sam prolio previše krvi kako bih stvorio i sačuvao svoje bogatstvo. Nije moguće da je sve bilo uzalud. Moram pokušati...

Više ništa nije rekao nego je izašao.

Ja sam mislio na Cindy i na to kakav će biti naš ponovni susret.

Nisam žalio starca. Vrijeme njegove vladavine je prošlo.

XIII

Bio je to za mene dug i predug put. Inače bih tih desetak i nešto više kilometara prohajao za manje od dva sata.

Ovaj put su mi bila potrebna tri sata. Boljela me glava i usto podsjećala da još nisam prizdravio.

Čim sam u noći ugledao svjetla našega ranča, zastao sam.

Paco, pastir kojemu je Cindy poklonila stado ovaca, vjerojatno je već otišao. Po svoj prilici se s ovcima povukao prema jugu, tamo gdje ovce ne mrze toliko kao u ovoj zemlji goveda.

Poželio sam mu svu sreću, jer sam ga bio zavolio, držeći ga muđracem.

U glavi mi je tutnjilo.

Zašto me Cindy ovih dana nije potražila? Ako ona nikako nije mogla napustiti ranjenika, trebala je u grad poslati Georgea. A ona nije učinila ni jedno ni drugo!

Krenuo sam dalje.

Jahao sam korakom. Mog se konja jedva čulo.

Kad sam ga zaustavio kod obora i skliznuo iz sedla, nisam mogao pri-guštiti jecaj bola.

Onda sam iza sebe začuo neki šum. Okrenuo sam se i ugledao Georgea. U ruci je držao sačmaricu.

— Jako me veseli — rekao je — što ste se vratili.

Osjetio sam po zvuku njegova glasa da govori istinu. On se zbilja veselio mom povratku.

Naslonio sam se na svog konja. Životinja je okrenula glavu i potihlo dahtala kraj mog uha i obraza.

— Znae li vi ovdje što mi se dogodilo? — upitao sam Georgea.

Vidio sam u mraku da potvrđuje kimanjem glave.

— Bilo je ovdje nekoliko jahača — reče. — Hardcastleovi ljudi. Došli su ga pogledati. Oni su već znali što se dogodilo u Cincaidu. Da, već dva dana znamo da ste nastrijeljeni i da ležite.

Malo je zastao a onda brže-bolje dodao:

— Gospođica Cindy vas nikako nije mogla posjetiti. Hardcastleu je loše. Sada je u ozbiljnoj krizi. Gospođica stražari danju i noću kraj njegova kreveta. Ponekad me pozove i onda ga moramo čvrsto držati. Ne bi bilo dobro da se onako u vrućici naglo pokrene...

— Dobro — rekoh. — A inače? Jesi li možda zapazio kradljivce stoke?

I opet sa u sve svjetlijoj noći zapazio kako potvrđuje glavom.

— Ovuda su s nekoliko jahača prošla braća Walker — reče. U nas su napojili konje. Razgovarali su s gospođicom Cindy.

Sve sam čuo. Udvarali su joj, ali nisu bili nepristojni. Zamolili su je da vas pozdravi, gospodine Longley. Naglasili su da su vam jako zahvalni što ste im uklonili sve zapreke s puta, a pri tom su mislili na Hardcastlea, Klondikea i starog Cincaida. Rekli su da im je sada mnogo lakše na pašnjacima i htjeli su vidjeti Hardcastlea. No gospođica Cindy im to nije dopustila. Onda su se nasmijali i odjahali dalje.

Razmišljao sam o tome što mi je ispričao George.

Onda sam se odmaknuo od konja na kojega sam se cijelo vrijeme naslanjao.

— Pobrini se za njega, George — rekoh. — Ja ne mogu. Čini mi se da će mi puknuti glava.

— Hoću, hoću — mrmljao je George. Napregnuto je gledao za mnim dok sam išao prema osvijetljenoj kući.

Kretao sam se polako jer sam imao briga.

Kako će se ponijeti Cindy? Moram priznati: bojao sam se našega ponovnog susreta. Bojao sam se svoga prvog poraza — kod Cindy.

Hoće li mi opet ponuditi ležaj u kutu kuhinje ili me poslati Georgeu u zajedničku spavaonicu?

Kad sam stupio na verandu, izišla je kao da sam je pozvao.

Zastala je u krugu svjetla i na trenutak se doimala kao da se užasnula. Ali kad me prepoznala, veselo je uskliknula. Potrčala je u moj zagrljaj, obujmila me, privila se uza me i dala mi da u njenim poljupcima osjetim sve čemu sam se nadao.

Sve je, dakle, u redu. Sve! Cindy me još voli. Za vrijeme mog izbivanja, u njoj je samo dalje rasla čežnja za mnim.

Kako sam bio sretan! Prožimao me osjećaj radosti i sreće.

Što sve nisam proteklih dana izmišljao! Sve su to bile obične gluposti!

Opet držim Cindy u svom naručju. Ljubimo se. Ona se čvrsto privija uz mene.

Nakon što smo se još nekoliko puta poljubili, ona bez daha zajeca na mojim prsima.

— Oh, ti si opet ovdje, Hank... Oh, ti si opet ovdje...

Ponovno me ljubila.

Onda se odjednom prenula.

— Ja mislim samo na sebe i svo-

ju ljubav — reče. — Zacrjelo si glavan.

— Ne — odvratio sam. — Samo me boli glava. Bilo bi dobro kad bih se mogao ispružiti.

Dok sam to govorio, osjetio sam duboko u svom mozgu vrebanje. No, bio sam uvjeren da se ta sumnjičavost nije mogla osjetiti u mom glasu.

Pitao sam se, nalme, u sebi gdje će me smjestiti...

Hardcastle leži u mom krevetu, a njega se ne može premjestiti.

Uzela me za ruku i kroz otvorena vrata pavela u kuću.

A onda sam doznao što je smislila: malu nišu u kuhinji odvojila je zastorom. Kad je zastor povukla u stranu, ugledao sam poširok ležaj.

— Ovdje je dovoljno mjesta za nas oboje — rekla je — dok Hardcastle ne prizdravi toliko da ga uzmognemo premjestiti. Ali on će morati ležati još mnogo tjedana. Dođi, Hank, dođi moj dragi. Odmah legni. Izut ću ti čizme. Učinit ću sve kako ti želiš, jer sam sretna i presretna što si se vratio.

— 0 —

Probudio sam se u noći. Glava me prestala boljeti.

Odmah sam osjetio da Cindy nema kraj mene.

Osluškiyao sam. Prokletstvo! Ta gdje je?

Ali onda je došla i uvukla se kraj mene. Osjetila je da sam budan.

— Zar ne spavaš? — zapitala je tiho.

— Gdje si bila? Kod njega? — upitao sam je. Ovaj put mi nesumnjivo nije uspjelo prikriti ljubomoru u glasu.

Naslonila se na mene. Prožimala me toplina njenog tijela. Bili smo

jedno, a u to sam se ponovno uvjerio.

— Čula sam ga kako stenje — prošaptala je. — Morala sam pogledati da se nije što dogodilo. Još ima malu groznicu. Boli li te glava, Hank?

— Ne — promrmljao sam. !

Nagnula se nad mene da me poljubi.

Da, mi smo opet bili poput jednog bića. Voljeli smo se, i ja sam na neko vrijeme zaboravio čak i na svoju ranu.

Pomišljao sam poslije i na to kako bismo se morali vjenčati. Zapravo, mi već dugo živimo kao da smo to već obavili. Ima li uopće u ovom kraju čovjeka koji bi nas mogao vjenčati? I o tome mnogo ovisi.

Onda sam se odjednom sjetio prijedloga Cindynog oca. Odmah sam o njemu počeo govoriti Cindy. Raspricao sam se o kradljivcima stoke i o tome kako je vrijeme pregazilo staroga Cincaida. I Hardcastleovo vrijeme moći prolazi. Sve što su oni izgradili, sada se ruši i propada.

Cindy me bez riječi slušala. Ležala je kraj mene ne mičući se.

Nakon nekog vremena reče:

— Trebao si prihvatiti njegov prijedlog, Hank.

Mislio sam da sam krivo čuo ili pogrešno shvatio.

— Molim? — upitao sam. — Što si rekla?

Ruka joj je zadrhtala u mojoj ruci, odavajući mi koliko je uzbuđena. Još se tješnje stisla uza me.

— Trebao si prihvatiti ponudu mog oca — rekla je ponovno.

Razmišljao sam, čudio se, i onda iznova stao razmatrati stvari i događaje

Odjednom sam sve gledao drugim očima.

Prilično začuđen zapitao sam Cindy:

— I ti bi sa mnom pošla natrag ocu? Ti bi rado gledala kako mu pomažem kao muž njegove kćeri i preko tebe nasljednik?

— Da — reče ona glatko. — On i Hardcastle gadno su se naradili da bi stvorili svoja imanja. Godinama su se borili s razbojnicima. Lovili su divlja goveda i uzgajali krda. Osnovali su i grad. Sada kroz mjesto vode kolni putevi. Mali ljudi na rubu ranča ne žive samo u sjeni velikih, nego i pod njihovom zaštitom. Ne, ne smije se dogoditi da sve to razori nekoliko razbojnika kao što su braća Walker. Ne smije se dogoditi da upravo takvi ljudi žanju tamo gdje nisu sijali. Da, ja sam zato, Hank, da ih ti potjeraš do sto vragova. Ti si u stvari jedini koji bi to mogao obaviti. Nikome drugome ne bi to uspjelo. Nakon svega toga ja ću se s tobom vratiti ocu.

Sada je doista bilo sve jasno. Nije bilo nikakve sumnje.

Ipak sam morao malo razmisliti.

Na meni je bilo da osvojim carstvo kojim više nisu mogli upravljati ni Cincaid ni Hardcastle. Bilo je već gotovo izgubljeno. Doista sam ga ja jedini mogao spasiti.

Da, ali za Cindy!

Odjednom mi se to svidjelo.

Cindy je ležala kraj mene, a ona je to silno željela.

Odjednom sam čuo sebe kako govorim:

— Da, možda je zaista neophodno da to prihvatim, Cindy. Stvarno nije u redu da nekoliko prokletih razbojnika obere vrhnje.

Ona se opet priviže k meni.

— Ti ćeš to učiniti — šaptala je. — Tebe je tvoja sudbina dovela u ovu zemlju. Pobijedio si sve koji su ti se suprotstavili i oslobodio me utočeništva. Sada pripadam tebi. Ali zato nemoj zastati na pola puta. I dalje se moraš uspinjati, to je tvoj usud.

Sada sam i ja povjerovao u tu lijepu priču. Bio sam začaran, jer je Cindy posjedovala moć kojom je mogla obratiti svakoga muškarca.

XIV

Drugog jutra pogledao sam Morgana Hardcastlea. Stvarno mu nije bilo dobro. Bio je samo sjena nekadašnjeg sebe. Nisam bio siguran da me uopće prepoznao.

Cindy je stajala kraj mene uz krevet.

— Ti si ga dva puta pobijedio — mrmljala je. — Sada mu moraš pomoći. I mome ocu moraš pomoći. Ukoliko to ne prihvatiš, ponijet ćeš se kao ortak kradljivaca stoke.

Pogledao sam je. Izgovorila je sve to poluglasno, na svoj poseban način: optužujući, moleći, prisiljavajući. Osim toga, u očima sam joj razabrao i molbu.

Tisuću mu bizona, ta mala mnogo očekuje od mene!

Ali, voli me! To sam u pravoj mjeri osjetio protekle noći.

Polako sam izišao na verandu i pogledao preko pašnjaka. Bregovi su mi zatvarali vidik, ali sam ipak znao što me čeka u tisuću skrivenih kutova ove uklete pokrajine.

Kimuno sam Cindy koja je bila pošla za mnom.

— No dobro — rekoh. — Pokušat ću. Ali ni ja nisam čarobnjak. Borba se može produžiti u dug i žilav

rat. Prvo ću odjahati do tvog oca, a onda Hardcastleovim ljudima. Njihov je predradnik onaj...

— Bill Clayborne — reče ona. — Ti ga već poznaješ.

Potvrdio sam, jer sam se zbilja dobro sjećao kauboja s kojim sam razgovarao nakon što sam pobijedio Hardcastlea u dvoboju revolverima.

Pristao sam, premda sam u sebi još oklijevao. Još uvijek se nisam micao.

Ali onda Cindy poleti k meni u zagrljaj, ne obazirući se na Georgea koji nas je mogao promatrati iz obora.

Ljubila me sve žešće, sve se strasnije privijala uza me.

Više nisam oklijevao.

Požurio sam osedlati konja.

— 0 —

Tri dana iza toga pronašao sam starog Cincaida ispred jedne od mnogih koliba na graničnim pašnjacima. S njim su bila tri jahača. Upravo su kopali grob. Kad sam se zaustavio kraj njega, starac je pogledao prema meni.

— Ovaj put Shorty — rekao je. — Kradljivci stoke ubili su ga vjerojatno još prije dva dana. Nisu ga, huj, ni zakopali.

Promrmljao je još nešto što uopće nisam razumio.

Onda reče glasnije i jasnije:

— Braća Walker su revolveraši s kojima nitko ne može izići na kraj... Što znači ovaj tvoj posjet, moj mladiću?

Pogledao me čvrsto, istodobno me kritički ispitujući.

Rekoh:

— Cindy želi da vam pomognem, gospodine. Ona će se vratiti kući kad Hardcastle toliko prizdravi da ga njegovi ljudi mogu povjeriti nje-

zi nekog drugoga. On, naime, još uvijek lebdi između života i smrti. Još uvijek može od najmanjeg napora podleći unutarnjem krvarenju.

Starac se silno začudio. Neko me vrijeme oštro promatrao.

Lagano sam skliznuo iz sedla.

Obojica smo šutjeli i promatrali kako trojica kauboja polažu mrtvoga u grob. Tu i tamo pogledali bi prema nama.

Onda smo svi stali ispred groba. Ja nisam poznavao tog Shortyja što je sada mrtav ležao u jami. Poginuo je za starog Cincaida, jer mu je ostao vjeran. Neće li se to slijedećih dana dogoditi i meni?

Čuo sam kako stari rančer govori na Shortyjevu grobu:

— Shorty, mladiću moj, ti si poginuo zato što si bio vjeran. Ti si kauboj od one prave vrste koja izumire. Jednog dana vidjet ćemo se opet, Shorty. Tada ćemo imati prilike napričati se o starim vremenima, na nebu ili u paklu.

Vidjelo se i osjećalo da je stari rančer volio Shortyja i da doista žali za njime.

Zar se toliko izmijenio zato što je ostario i neočekivano ostao sam?

Kad su zatim njegovi jahači zatrпали grob, nas dvojica smo se povukli u stranu.

— Kako misliš početi, moj mladiću? — upita stari tiho.

Slegnuo sam ramenima.

— Moram pronaći braću Walker — rekoh. — Oni su vođe i organizatori bande. Nestane li njih, bit će nam mnogo lakše. Nego, koliko još imate vjernih jahača za koje vjerujete da će s vama istrajati u borbi?

On je dugo razmišljao, jer je zacijelo prošlih dana sam sebe isto pi-

— Otprilike dvadeset — odgovorio je. — Poslao sam ih na razna mjesta. Sad ću ih sakupiti u jedinstvenu momčad, premda će tako granica mog posjeda ostati bez straže. No mi ćemo stalno jahati uokolo i progoniti razbojнике. Posreći li mi se te ih uhvatim...

Zastao je i šaku desne ruke pritisnuo u dlan lijeve.

— Sve ćemo ih povješati — reče muklo.

Na trenutak sam sklopio oči, kao da ću time odagnati strašnu sliku koja mi se pojavila pred očima. No sklopljenih očiju još sam je jasnije vidio.

— Dajte mi jednog čovjeka — rekoh — koji će poći sa mnom. Moj put može potrajati nekoliko dana, čak i više tjedana. Walkerovi zacijelo imaju svoje skrovište. Kad saznamo gdje je, poslat ću vam po vašem čovjeku poruku. Ali onda neka dođu s vama i Hardecastleovi ljudi.

— Svakako — reče starac. — To ću ja urediti. Povezat ću se Hardecastleovim predradnikom Clayborneom. On bi mogao također dovesti sa sobom dvanaestak jahača čija je vjernost ranču jača od lakomosti za novcem.

Tada se okrene i zovne:

— Sandy!

Kauboj priđe zvekećući ostrugama. Malo je hramao i držao se nakrivo. Njegova mršava prilika djelovala je istrošeno i iscrpljeno. Bio je tipični govedar koji većinu vremena provodi u sedlu i koji ne očekuje mnogo od života.

S obzirom da je šešir držao u ruci, vidio sam njegovu rasutu kosu boje pijeska. Revolver, obješen post-

rance, bio je star i nije se osobito doimao. Usto ga i nije nosio nisko kao pravi revolveraši.

Sandy je očito običan govedar, procijenio sam. Kad je stavio šešir na glavu, opazio sam na nadlanci njegove ruke mnogo ožiljaka od lasa.

Onda sam mu pogledao u oči. Bile su svijetle, čvrstog i oštrog pogleda.

— Odjaši s njime, Sandy — reče mu stari Cincaid. — On kani stati nakraj Walkerovima. Kad bude potrebno, dođi po nas da priteknemo u pomoć. Je li ti jasno?

— Razumio sam sve, gospodaru — reče Sandy.

Kad sam malo poslije prišao konju, Sandy je već bio u sedlu. Sada više nije bio nimalo iskrivljen, hrom i iscrpljen. Dapače, doimao se mnogo mlađe, čvršće, odvažnije i žilavije.

Činilo se kao da je srastao s konjem. Odjednom sam spoznao da taj Sandy na konju vrijedi deseterostruko više nego na nogama.

Odjahali smo ne izmijenivši međusobno ni riječi. A i čemu? Pošli smo za tragom goveda koje su razbojници tjerali pred sobom kad su ono ubili nesretnog Shortyja. Bili su vrlo jasni. U stadu je moglo biti više od stotinu goveda, a činilo se da su ga razbojници, pet-šest njih, vrlo brzo tjerali.

Za prošla tri dana, dok sam po pašnjacima tražio starog Cincaida, više puta sam vidio takve tragove. Kradljivci su posvuda kroz zemlju noću tjerali goveda.

Već smo bili prošli petnaestak kilometara. Premda se nismo posebno dogovarali, ja sam znao da je Sandy točno shvatio što namjera-

vam. To se potvrdilo kad se odjednom zaustavio i mahnuo mi rukom.

Dojahao sam do njega i pogledao tragove jahača koji se očito udaljio od stada i ostalih goniča.

Sandy i ja kimnusmo glavama.

Tren zatim već smo jahali za njegovim tragom. Bilo je, naime, jasno da taj jahač nije nitko drugi nego glasnik koji ima zadatak da ljude u glavnom skrovištu bande obavijesti o krađi velikog krda.

Prošli smo mnogo kilometara slijedeći njegov trag. Sada se nastavljao prema jugoistoku. Dan se bližio kraju.

Sandy, koji dotad nije prozborio ni riječi, odjednom zastane.

— Vjerujem da sada znam kamo je krenuo — reče.

— No? — rekoh samo.

On se cerekao.

— Ti zbilja nisi neka pričalica — reče. — Postoje ljudi koji šute od otmjenosti. Ima ih i takvih koji šute jer se boje progovoriti kako se ne bi vidjelo koliko su glupi. Ti pripadaš trećoj vrsti, i to mi se sviđa.

Još jače se nasmijao, a oči su mu zaiskrile. Očito mu se svidjelo što cijelog dana nisam progovorio ni riječi. Sporazumijevali smo se pogledima i pokretima ruku.

Nakon toga Sandy pokaže prema jugoistoku gdje se protezao lanac brežuljaka probijen kanjonima i klancima.

— Tamo je Španjolsko Zlato — reče — vrlo staro naselje. U njemu još živi dvoje ili troje ljudi što se nadaju povratku starih vremena. Doseljenici su u velikom kanjonu pronašli kosture španjolskih vitezova i njihovih oklopnika, koji su se s natovarenim životinjama vraćali u Meksiko. Teret koji su nosile životi-

nje bio je — zlato. Vitezovi su sakrili zlato u neki rudnik. Tamo u kanjonu su poumirali. Nitko ne zna od čega. Možda su im Indijanci otrovali izvore ili su vitezovi prerano napali pa su ih Crvenokošci potukli? Doseljenici su to mjesto nazvali Španjolsko Zlato, i to stoga što su uz kosture pronašli u kanjonu. Ispočetka su našli nešto malo zlata, ali to je ujedno bilo sve. Nakon toga su gotovo svi ljudi, željni zlata otišli dalje. U napuštenu mjestu ostalo ih je svega nekoliko. Oni i dalje traže zlatnu žilu Španjolaca, koje u kanjonu najvjerojatnije nema.

To je bio vrlo dugačak govor za čovjeka kao što je Sandy, koji cijelog dana nije progovorio ni riječi. Kimnuo sam mu glavom.

— Ostani ovdje — rekao sam. — Pričekaj do ranog jutra. Ako se dotad ne vratim, znači da sam našao glavno skrovište kradljivaca stoke. Bez daljnjih dogovaranja odjaši Cincaidu. Neka on obavijesti i Hardcastleove jahače. Mislim da biste do kraja treće noći mogli stići do ulaza u kanjon. Možda ranije obavim posao, ali vi ipak dođite. To bi, naime, značilo da sam Walkere uspio izbaciti iz igre. Jesi li razumio?

— Čovječe — reče Sandy — što je tu teško razumjeti? Samo, kako si tako uvjeren da ćeš tamo pronaći Walkera?

Razmišljao sam da li da mu odgovorim, a onda sam se odlučio i rekao:

— Ja poznajem Clintu i Johna Walkera. Za vrijeme rata krali smo konje za Konfederaciju. Clint i John rado sjede u skrovištu, na sigurnom, dok drugi za njih obavljaju posao. Umiješaju se tek kad nešto nije u redu ili im gori pod peta-

ma. Ako u klanu doista postoji naselje ili grad, onda su se njih dvojica svakako udobno smjestili u njemu, u društvu ljepotica.

Nemaju se čega bojati, jer darežljivo plaćaju svoje revolveraše. Prodaju goveda, pobiru mnogo novaca i uglavljaju dobre poslove. Kladim se da se opet ponavlja priča o španjolskom zlatu, baš kao u stara vremena. Ali sada nitko ne traži zlato, nego trguje govedima koja donose koševce dolara. Tako ti je, to, Sandy: Walkeri moraju svojim jahačima pružiti malo razonode, zabave i grijeha. Njima treba naselje u koje će se njihovi plaćenici rado vraćati. Ne bih se čudio da tamo imaju i salun u kojemu svojim saveznicima i jahačima opet uzimaju dio zarađenog novca. Čovječe, ovdje se ne radi o maloj bandi kradljivaca stoke koja živi u osamljenim logorima i neprestano goni goveda. Ne, ta je banda veća, mnogo veća. A braća Walker sve to drže pod svojim nadzorom pomoću revolvera.

Sandy se najprije začudio i zamislilo, a onda je potvrdio kimanjem glave:

— Da, vjerojatno je upravo tako. Kradljivci stoke postali su moćniji od rančera i njihovih jahača.

Suho se nasmijao.

Mahnulo sam mu rukom i potjerao konja.

— o —

Netom sam u kanjonu ugledao svjetla, znao sam da se nisam prevario. Tamo je bilo mnogo više ljudi nego svega tri-četiri kopača zlata. Bilo je tu, moglo bi se reći, vrlo živo i prometno.

Projahao sam oko sedam milja slijedeći prolaz kanjona. Napokon

sam iza jednog zavoja ugledao grad u svjetlu mjesečine.

Kanjon je bio širok, na nekim mjestima širi od kilometra. Mjesečina ga je rasvijetlila i više nisam morao jahati u tami. Opazio sam i mnoge tragove goveda.

Možda opljačkana stada smještavaju s druge strane grada, u istočnom dijelu kanjona? Bilo mi je jasno da kradljivci stoke koji su razgranali tako velik posao, moraju imati i »zalihe« stoke.

Jahao sam potjeravši konja lakim kasom. Na ulazu u mjesto s desne strane bila je neka koliba s natkrovljem iznad vrata. Pod svjetlom mjesece opazio sam sjene ljudi na klupi ispred kolibe.

Zastao sam.

Dvojica iziđoše iz sjene. Jedan je držao u jednoj ruci sačmaricu a u drugoj bocu. Stao je uz mog konja te otpio gutljaj.

— Tko si? — upita me.

— Longley — odgovorih. — Hank Longley. Jesu li braća Walker u gradu?

Čovjek s bocom se nasmije i reče:

— Čuli smo već za tebe. Ti si momak što je sravnio sa zemljom Cassa Klondikea i petoricu njegovih prijatelja. Sad su manji od makova zrna... — Pruži mi bocu, pa nastavi: — Kažu da si napucao i Hardsastlea. Je li ta Cindy zbilja tako lijepa kako se priča? Ah, i mi imamo ovdje u mjestu nekoliko slatkih lutkica. Fay Shane doveo je puna kola djevojaka samo da nam izmami novac. Ali one su sva naša radost, kakva radost!

Uto razbojnik nastavi:

— Jaši samo dalje. Tebe možemo propustiti. Lako ćeš pronaći braću

Walker. Kad čuju tko je došao, zacijelo nećeš morati tražiti ti njih, nego oni sami požuriti da te vide.

Okrenuo se da pođe natrag prema klupi.

Sad me i onaj drugi ponudi pićem iz boce.

Odmahnuo sam glavom:

— Prvo bih morao jesti — rekao sam i potjerao svoga konja.

XV

Španjolsko Zlato bio je sada doista grad kradljivaca stoke.

Clinta Walkera sreo sam uz bar u salunu. Upravo je vadio cigare iz kutije koju mu je barmen pridržavao. Zatim je cigare stavio u džep košulje, a jednoj ogrizao vrh i uguirao je među usne.

Dok ju je pripaljivao, ugleda me u zrcalu iza bara, okrenu se i udari me slobodnom rukom po ramenu. Lice mu se rastapilo od radosti. Moglo se povjerovati da se zbilja srdačno veseli što me vidi.

Jedino su njegove vođeno svijetle trokutaste oči ostale hladne, budne, lukave.

— Eh, ti stara konjokradice — rekao je i time smanjio budnu napetost onih koji su nas okruživali i koji su me kao stranca sumnjičavo promatrali. — Zapravo sam i očekivao da ćeš se prije ili poslije pojaviti — dodao je. — John će se također strašno veseliti što te opet vidi. Što te vodi ovamo?

Zadnje je riječi izgovorio usputno, kao da se raspituje iz puke uljudnosti, ali ja sam znao da oštro vrebalo na moj odgovor, i to ne toliko na moje riječi nego više na ono što bi mogao doznati iz tona mog glasa. Oduvijek je imao nagon vuka,

i bio u stanju naslutiti neprijateljska strujanja.

Potrudio sam se da ne mislim na ono zbog čega sam stvarno došao ovamo, naime, da oborim njega i njegovog brata.

Rekao sam:

— Ah, čuo sam da ste se pojavili u ovom kraju. Posjetili ste i Cindy Cincaid na njezinu ranču i ostavili pozdrave za mene. Onda sam pomislilo da bi bilo posve zgodno ponovno vas vidjeti.

Kesio se kroz dim cigare koji je okruživao njegovu glavu.

— Da, stari konjokradice, to je zbilja zgodno, i više nego zgodno. Sad moramo popiti po jednu. A onda idemo preko Johnu. On igra poker i...

— Već sam ovdje — reče John Walker i pristupi nam.

Bit će da se pojavio iz pokrajnje prostorije.

On me također oštro promatrao dok smo se obostrano udarali po ramenima i iskazivali radost što se ponovno vidimo. I u njemu je tinjalo nepovjerenje.

— Proslavit ćemo naše ponovno viđenje — obeća John Walker.

— Svakako — rekoh — ali prije moramo nešto pojesti, inače ću se svaliti nakon tri čaše.

— Naravno, naravno — smijao se Clint Walker — ali mi ćemo te pak smjestiti pod stol. Prvo pojedite jedan divovski odrezak sa svim dobrim priložima, pobrinite se, dakle, za »podlogu«, a mi ćemo pak poduzeti svoje. Kladiš li se?

— U što da se kladim? — rekoh. — Siromašan sam kao pas. Mogu uložiti samo dolar. Što mislite, zašto sam došao?

Sad su se uozbiljili. U očima im se pojavio izraz opreza.

— Zbilja nas zanima zašto si ovdje, osim što si nas, nakon toliko vremena, poželio vidjeti — reče John Walker.

— Pa ti si ostavio lijepu Cindy, samo da bi nas posjetio — nakesi se Clint Walker. — Kak bih ja smio legnuti kraj nje u krevet, zacijelo je ne bih ostavio samu duže od jednog dana. Posve sigurno ne bih ni jednu jedinu noć.

Razuzdano se smijao.

Uhvatila me silna želja da ga udarim šakom po zubima, ali nisam smio, ili — bolje rečeno — još nisam smio. Što on zna o meni i o Cindy, budala! On je vjerojatno zamjenjuje s jednom od ovdašnjih drolja. Ni ne sluti što je prava ljubav. Cindy me voli iz sveg srca kao i ja nju. To što se Cindy i ja nismo vjenčali, to je tek puka formalnost.

Prisilio sam se na osmijeh.

Onda sam shvatio da braća još uvijek čekaju moj odgovor.

— Treba mi nešto gotovine — rekoh. — A ja sam vam, priznajte, učinio velike usluge. Stari Cincaid je zbog mene izgubio svog predradnika, a onemogućio sam i Hardcastlea koji vam je morao gadno zapapriti. Na neki način ja sam vas obojicu maknuo s puta. Na vama je da to priznate.

Oni se pogledaše. A onda prasnuše u smijeh.

— On hoće svoj dio kolača — reče Clint Walker.

— To je razumljivo — kesio se John Walker.

Onda su me opet udarali po remenu.

— Dobit ćeš, zašto ne — smijući se reče John — naći će se i za tebe.

Svatko može nešto dobiti. Također i ti! Zaista si nam mnogo pomogao. Ali sad prvo proslavimo što smo se našli. Sutra ili prekosutra razgovarat ćemo o poslovima, zar ne?

— o —

Kad sam se probudio, već je bio dan, možda i kasno poslijepodne.

Kako mi je samo bilo zlo! Shvatio sam da ležim u krevetu.

Pokraj mene je u dvostrukom krevetu sjedila neka djevojka i plela.

O nebesa, pomislio sam, pa valjda nisam do kraja poludio.

Djevojka me pogleda, nasmije se i klimne glavom. Cijelo to vrijeme ona je zveckala iglama i to me smetalo.

Upitao sam:

— Tko si ti, lutkice?

— Su — rekla je. — Ja sam Su.

— Aha! A kako to da smo nas dvoje ovdje zajedno?

Napokon je prestala zveckati iglama i stala me začuđeno promatrati. Onda progovori:

— Kad si već bio tako »tvrd« da više nisi mogao stajati, donijeli su te k meni. Clint Walker je još donekle mogao stajati na nogama i on mi je rekao da se pobrinem za tebe. Mislila sam da će biti najbolje ako te pustim da se dobro ispavaš. Bude li ti nešto potrebno, ti ćeš mi reći, zar ne?

Premda mi je kipjelo u glavi i premda sam bio mamuran kao nikađa, čudio sam se u sebi svojoj družici u postelji.

No onda sam shvatio da ta vrst djevojaka mora na neki način u sebi biti otupjela. Nedostaje im toliko toga da uopće nisu svjesne u čemu oskudijevaju.

Teško sam ustao, pošao do umivaonika u uglu i popio malo vode iz vrča, a ostatak izlio u posudu.

— Da, da — reče lutkica iz kreveta kroz ono zveckanje pletaćih igala. — Nakon takve terevenke čovjek se uvijek osjeća jadno, pogotovu ako mu momci stave nešto u piće...

— Hej, medena — rekoh — tko mi je to nešto sasuo u piće?

— Ah, s kime si pio? Tko te je htio poslati pod stol? — uzvratila mi je pitanjem. — Oni uvijek stavljaju nešto u viski ako ne žele da se onaj koji s njima pije, pokaže jači u piću od njih. Tako rade i kada gube u pokeru. Nabavili su u San Francisku nekakve kapljice. Tamo vam mnoge mornare omame tim kapljicama, a kad se ovi probude, nađu se na brodu nekog lovca na kitove i ostaju na njemu po tri godine. Budi sretan što si kod mene, Hanky.

Osjećao sam se kao da će me spasti zubobolja. To što me je nazivala Hanky, već je bi početak. Ipak, nije bila onoliko glupa koliko se doimala na prvi pogled.

Promatrala me kako se perem i brijem. Da, i pribor za brijanje čekao me uz umivaonik.

Nakon nekog vremena ona upita:

— Ja nisam tvoj tip, zar ne, Hanky?

Okrenuo sam se i pogledao je.

— Ti si lijepa i dražesna djevojčica — rekoh. — Ne mogu ni zamisliti da nekom muškarcu ne bi bila po volji.

Prestala je plesti i uspravila se u postelji, tako da mogu bolje vidjeti čime ju je sve priroda obdarila.

— Zar ne bi htio da se brinem o tebi? — upita. — Ti jesi moj tip. Za tebe bih se rado brinula. I ne bi

ti bilo žao. Ja znam i štošta drugo a ne samo plesti. Znaš, Clint Walker je odlučio da budem tvoja. Zato dokle god sam s tobom, ne moram raditi dolje u salunu, a ipak ću dobiti svoj novac. Ja sam jedna od djevojaka Faya Shanea.

Gledala me puna iščekivanja. Kad je spomenula da je jedna od djevojaka Faya Shanea, glas joj je zazvučao vrlo samosvjesno, kao da je to oznaka posebne vrijednosti i najbolja preporuka.

Cerekao sam se.

— Bit će ti dobro sa mnom — rekao sam. — Ali danas nisam ni za što. Glava će mi puknuti, a i bez ove pijanke mi nije bila posve bistra. Nego, pričaj mi radije o ovom gradu; kako se živi ovdje?

— Fino — reče ona. — Mogu ti također isplesti par čarapa. Znaš, pletenje smiruje, a ja bih bez njega bila previše divlja.

Nečujno sam zaškripao zubima i nastavio se brijati.

Počeo sam se odijevati. Kad je to Su vidjela, prestala je plesti.

— Treba li da se i ja obučem, Hanky? Strašno sam gladna, moram ti reći. Ja sam uvijek gladna. Na sreću, mogu pojesti silne količine hrane a da se nimalo ne udebljam. Sally i Conchita misle da ću možda dobiti dijete. One misle da žena u tom stanju neprestano mora jesti, a u prvo doba uopće ne dobiva na vagi. O kada bih samo dobila dijete...

Utihnuła je buljeći u prazno.

Zastao sam i pogledao je sa čuđenjem.

— Što bi onda bilo? — upitao sam, premda to zapravo nisam htio.

Njezin se pogled vratio iz velike daljine.

— Ah — reče — kad sam pobjegla od kuće, imala sam šesnaest godina. Očekivala sam dijete, a moj me otac, koji je bio pastor u našoj zajednici, tako pretukao da sam se onesvijestila. Nakon toga sam pobjegla. Kasnije sam dijete spontano pobacila. Sada bih se radovala djetetu. Fay Shane i djevojke pomogli bi mi. Kupili bi mi negdje kakvu malu trgovinu. Da, oni bi to učinili. Tako su pomogli Dolores i Rosi.

I opet sam zinuo od čuda. Ta Su je u biti jedno veliko dijete.

Možda je njezina ograničenost jedina njena obrana?

Rekoh:

— Da, odjeni se, medena. Idemo jesti. U ovom gradu valjda postoji neko mjesto gdje se može dobro jesti.

— Svakako — reče. Novac ti je u tvom kratkom kaputu. Clint Walker ga je tamo stavio. Mogao bi mi dati nekoliko dolara jer moram hitno kupiti nekoliko novih češljeva...

— o —

Braću Walker sreo sam ponovno tek dva dana kasnije, navečer. U stvari, cijelo to vrijeme nije ih bilo u gradu, a kad su se vratili, donijeli su sa sobom punu vreću novaca, možda deset tisuća dolara. Bio je to utržak za mnoga, mnoga goveda. I sada je uslijedila isplata.

Walkeri su u svojoj kući imali neku vrst ureda. Sjedio sam u kutu i gledao kako revolveraši ulaze jedan za drugim. Knjigovodstvo je vodio John Walker.

Sve se to odvijalo prilično ludo.

— Aaah, ti si Pedro Rodrigues — govorio je John. — Tvoje ime je u mojoj knjizi. Ti si nam pomogao prije dva tjedna, a zatim još jednom prije osam dana. Doduše, radi-

lo se o samo dva mala krda. Svedeno, dobit ćeš dvije stotine dolara. Jesi li zadovoljan, Pedro? Za dva tjedna rada dvije stotine dolara! Zar to nije ništa?

Pedro Rodrigues se samo cerekao i kimao glavom. Onda je hitro zgrabio novac i otišao brzo kao strijela.

U Meksiku bi za dvije stotine dolara morao raditi gotovo tri pune godine. Ovdje u Španjolskom Zlatu on će za svega tri dana spiskati sav novac i onda ponovno krasti goveda.

Pedro Rodrigues bio je zadnji na popisu onih koje su braća Walker tog dana isplatila. Preostalo im je još mnogo novaca.

Sad su braća pogledala prema meni. Ja sam još uvijek sjedio u svom kutu. Bilo je već prilično kasno, a bila je to treća noć što sam je proveo u Španjolskom Zlatu.

Braća su se opet počela kesiti na onaj svoj uvijekbani način.

— Jesi li se dobro proveo sa Su? — upita Clint.

John Walker reče:

— Ona je, doduše, malo glupa, ali inače nije gora od tvoje Cindy. Možda ćemo jednom Cindy odati tajnu kako si se zapravo ovdje bavljao, moj mladiću.

Sad su se cerili na sav glas, lupajući se od užitka po bedrima.

— Da, dobro sam se zabavio sa Su — odgovorio sam. — Usto mi je ona isplela jednu čarapu. No drugu neće stići dovršiti. Ja, naime, odlazim. Proteklih sam se dana i noći dobro narazmišljao. Odlučio sam: idem dalje.

Još uvijek su se smijuljili.

Clint Walker pokaže prstom na novac na stolu. Bilo je to poprilično

brdo novčanica od jednog, pet, deset i dvadeset dolara.

— Ti bi htio nešto od ovoga, zar ne? — upita me cereći se. — Posluži se, Hank. Uzmi sam koliko vjeruješ da ti pripada. I ne ustručavaj se, nego pomisli da će se najveći dio novca koji smo netom isplatili, opet vratiti u naše ruke. Sa čistim dobitkom saluna vratit će se polovica, a ostalo iz igračnice. Mi vlada-mo dobro uvedenim gradom, i bit će lako sve dok u ovom kraju bude dovoljno raspoloživih goveda. Na nama je samo da zamislimo i organiziramo napade. Ostalo ide samo od sebe... Uzmi, dakle, koliko ti je potrebno i koliko pretpostavljaš da ti pripada.

Napokon sam osjetio da me moj nagon opominje dobro poznatim znakovima. Bilo je to nešto u razbojnikovu glasu i očima, doduše, dobro skriveno, ali dovoljno za moju osjetljivost.

Razaznao sam, naime, neprijateljsku struju koja nije pristajala uz izgovorene riječi.

A zatim sam zapazio brze poglede koje su braća izmijenila. Bili su blizanci i izvršno su se razumijevali.

Mozak mi je počeo raditi sve brže i oštrije. Moj je nagon sada davao znak za uzburu. Sličio sam vuku koji je nanjušio stupicu.

Polako sam ustao i približio se stolu.

Vreća u kojoj su donijeli novac, kao i šeširi braće, još su ležali na stolu.

Clint Walker gurne ruke pod vreću i izvuče derringer, mali revolver s dvije cijevi.

Bio je to smiješno jednostavan trik.

Ja sam se tobože silno začudio.

— Čemu to, Clint? — upitao sam mirno.

— Ah — reče on, izmijenivši s bratom letimični pogled — mi imamo posvuda naše ljude, pa tako i među kaubojima starog Cincaida i Hardcastlea. Mi uvijek znamo što se događa u Big Bend Landu i na ispašama.

— I onda? — upitah kratko.

Sada odgovori John Walker:

— Ja ću ti reći, Hank, dobri moj. Stari Cincaid je povukao sve svoje jahače s graničnih područja i iz koliba na pašnjacima. Na prvi pogled izgleda da stari Cincaid bez borbe napušta svoje pašnjake a s njima dobrovoljno ostavlja i svoja krda goveda. To se isto dogodilo i s Hardcastleovim ljudima. Kauboji su jednostavno nestali. A sada, prijatelju Hank, želiš li znati što mi mislimo?

— Da — rekao sam. — To bi zaci-jelo bilo zanimljivo.

Oni su se opet stali cerekati.

Za promjenu, sada Clint uze riječ:

— Mi mislimo da te je Cindy ipak privukla na stranu svog oca, odnosno da si ovamo došao uhoditi. Ako te sada pustimo otići, uskoro ćeš se vratiti sa...

Istog sam trenutka morao prijeći u akciju.

I tako sam odlučno podigao desnicu prema Johnu Walkeru, kao da se od njega branim. Clint, koji je u tom trenutku govorio i prijetio mi revolverom, okrenuo je brzo glavu da vidi što radi njegov brat kad ja podižem ruku da se obranim.

U istom trenutku potegnuo sam svoj kolt. Još dok sam ga izvlačio, Clint je u mene ispraznio obje cijevi svog derringera.

Pogodila su me oba metka, ali je sijevnuo i moj kolt. Pogodio sam Clintu Walkera, a onda i njegovog brata koji je skočio i izvadio oružje. Pogodio sam ga djelić sekunde prije nego je uspio zapucati. Stoga me je i promašilo njegovo tane. I to je, eto, završilo.

Stajao sam s koltom u ruci, čekao, vrebao hoće li se pokrenuti i dalje nastaviti borbu.

Ležali su nepokretno. Samo su stenjali. Dim baruta grizao mi je oči i ulazio u nos.

Kako to da nitko ne dolazi? Zar nitko nije čuo naše pucnjeve?

Napeto sam osluškivao.

Kuća koju su braća Walker u napuštenom gradu izabrala za sebe i dala je urediti po svome, bila je postrance.

Čula se samo udaljena buka. Dolazila je jamačno iz saluna gdje su revolveraši slavili jer su dobili novac.

Imali su i glazbu. Prepoznao sam zvuk trube, zatim violine, gitare i bubnja. Čuo sam i pjevanje.

Da, oni slave. Mnoge ruke plješću po taktu glazbe. Možda kakav par pleše fandango?

U meni se razbuktao divlje vesele.

Nisu čuli naše pucnjeve u kući na kraju grada.

Što sada?

Imao sam u tijelu, u trbušnim mišićima, dva mala zrna iz derringer-a. Rane su me boljale, krvarile. Oh, valjda neću od njih odmah umrijeti. No, moglo bi doći do trovanja...

Strpao sam novac u vreću. Bilo je tu oko četiri tisuće dolara, u to doba pravo bogatstvo. Nisam osjetio ni najmanju grižnju savjesti. Za

moj pojam to nije bila krađa, nego odšteta za mnoga goveda koja su izgubili Cincaid, Hardcastle i toliki drugi.

Premda je bol od rana postajala sve jača, ipak sam pretražio sobu i pronašao gomilu novca u paru čizama koji je neopažen stajao u kutu.

Rane koje su počinjale sve jače krvariti, prekrrio sam ručnikom i iznad njega zakopčao košulju.

Onda sam izašao.

Vani me čekao moj konj. Poveo sam ga jer sam unaprijed pomišljao da ću odavde odjahati kući.

Sjeo sam na konja, zaškrgutao od boli, i polako krenuo. Preostalo mi je jedino da se nadam kako me nitko neće progoniti, te da će mi poslije uspjeti izvaditi metke iz tijela.

Žustro sam potjerao konja.

XVI

Već sam napredovao otprilike četriri kilometra. Mjesec je obasjavao kanjon, te se vidjelo prilično daleko.

Zaustavio sam konja i pogledao unatrag. U grlu me stegnulo: iz grada je dolazio čopor revolveraša.

Netko je, dakle, ipak pronašao Walkere!

Morao sam brže pojahati, ne obazirući se na dva metka u trbuhu. Tako sam i učinio...

Konj je bio dobar, najbolji. Ali kad god bi poskočio, činilo mi se da se okreće nož u mojem trbuhu. Bez obzira na sve, morao sam izdržati.

I moji su progonitelji ubrzali konje. Očito su me na onoj nesretnoj mjesecini već zapazili. Moj je konj, naime, podizao mnogo prašine koja se potom zadržavala u zraku. To je bio izvrstan putokaz!

Proklinjao sam i mjesec i zvijezdanu noć, jer je vidik bio dobar kao da je dan.

Jahao sam dalje, goneći konja kroz kanjon. Uskoro ću stići do njegova kraja, a onda ću imati više mogućnosti da se riješim progonitelja.

I to se uskoro dogodilo: pun nade izišao sam iz kanjona. Sada sam jahao ravno prema mjestu gdje sam se prije nekoliko večeri rastao sa Sandyjem.

Čeka li me tamo netko?

Da, Sandy je bio na mjestu!

Izjahao je između stijena i stabala, i dao mi znak zviždukom.

Krenuo sam prema njemu, on je okrenuo konja, pa smo ponovno ujahali u zaklon od stijena i stabala.

No Sandy nije bio sam: tu su bili također stari Cincaid, zatim Bill Clayborne i još gomila jahača, njih pedesetak. Svi smo se našli u oblaku pare oznojenih konja.

— Upravo smo stigli — reče Sandy.

Klimnuo sam starom Cincaidu i Billu Clayborneu.

— I ja sam upravo obavio posao — rekoh. — Slijedi me čopor koji želi osvetiti braću Walker. Ako već nisu mrtvi, nisu ni za borbu. Sada vi dovršite s ostalima. Ja ne mogu s vama, jer imam u trbušnom mišiću dva metka iz derringera. Odjahat ću na »Šešir-ranč«.

— Možeš, moj mladiću — reče stari Cincaid. — Ostatak ćemo obaviti sami. Danas će posjetiti mnogo tih gadova. — U glasu mu se osjećala nepomirljiva žestina.

Već smo čuli kako se približavaju progonitelji iz Španjolskog Zlata, pijani, neoprezni. Bilo ih je dvanaestak.

— Pustit ćemo ih da prođu, tako da se ne mogu vratiti — odjeknu Cincaidov mukli glas.

Onda se stari rančer okrenu prema meni.

— Da ti dam jednog čovjeka, moj mladiću?

— Ne — rekoh. — Trebat će vam svaki čovjek da istrijebite i one u Španjolskom Zlatu. Sad je prilika da se obavi cijeli posao. Snaći ću se sam. Zrna nisu prodrli duboko, samo mi zadaju bol.

Nakon toga sam odjahao.

Nisam se udaljio ni pola milje kad začuh prve pucnjeve i urlike.

Veliki obračun je počeo. No, to se mene više nije ticalo.

Bez braće Walker konjokradice u Španjolskom Zlatu neće se osobito boriti. Osim toga, mnogi su od njih potpuno pijani. Svatko tko je bio donekle sposoban popeti se na konja, pošao je u potjeru za mnom. Cincaid i Bill Clayborne, dakle, neće udariti na jaše od sebe. Ubrzo će im uspjeti slomiti moć kradljivaca goveda i razoriti cijeli grad...

Put je bio dulji nego što sam mislio, a kad se razdanilo i svanulo sunce, bio sam na kraju snaga. Od bolova se moje tijelo zgrčilo, prisiljavajući me da siđem s konja.

Pronačao sam neki mali izvor i legao u sjeni hridina.

Moj je konj počeo pasti rijetku travu.

Dok sam tako ležao, odjednom sam osjetio da su bolovi postali drukčiji. U sedlu su me svrdlali i stezali, a sada je počela posve različita bol: pomalo je i tiho kuckala s bolom. Osjetio sam uzbunu.

Dobro sam poznao tu vrst kuckanja: tako počinju upale i otrovanja krvi.

Nebesa, moram izvaditi te metke iz trbušnih mišića kako bilo da bilo, sve da ih sam vadim nožem.

Razmišljao sam koliko sam daleko od Cindy: po svoj prilici najmanje dvanaest sati jahanja. Tu razdaljinu u ovakvu stanju nikako ne mogu svladati.

Ipak sam trebao ostati sa starim Cindaïdom i njegovim jahačima!

Kad sam se nešto kasnije malo pridigao, ugledao sam ovce.

Sreća me još uvijek nije napuštala: opazio sam kako se približava Paco s ovcama koje mu je poklonila Cindy.

A Paco je najbolji mogući liječnik za rane sviju vrsta, boljega nisam nikad upoznao.

Je li slučaj što je naišao? Možda samo donkle, ali svakako ne toliko koliko bi se moglo pomisliti.

Pacu uvijek treba vode i paše za njegove ovce. On se s njima povukao u pustoš, kako ne bi dolazio u sukob s govedarima. Zacijelo je već izdaleka opazio svježije zelenilo oko izvora. Pa i njegove ovce i psi zacijelo su već odavna nanjušili vodu.

Bilo je, dakle, prirodno što dolaze ovamo.

Legao sam očekujući da me Paco otkrije. Bio je lijep osjećaj znati da će uskoro stići pomoć...

Otprilike sat kasnije nanjušili su me psi. Začuo sam ono neusuglašeno blejanje ovaca. A onda je stigao Paco i ugledao me.

— Morat ćeš mi izvaditi dva metka — rekao sam mu. — I znaj da si stigao u pravi trenutak.

Nasmijao se i kimnuo glavom.

Dospio sam u dobre ruke.

— o —

Dva dana poslije rastao sam se s Pacom. Zahvalio sam mu i odjahao

prema Cindynom ranču.

Da, Cindy — ja sam stalno mislio na Cindy, ni na što drugo nego na nju. Činilo mi se da je prošla cijela vječnost otkako sam otišao od nje.

Iza mog sedla bila je vreća s petnaestak tisuća dolara što sam ih oduzeo braći Walker, nakon što sam ih slomio.

Vjerojatno je taj novac razlog što su jahači iz Španjolskog Zlata pojurili za mnom, i tako upali u klopku kaubojša s dvaju posjeda.

Pitate li se, možda, kako to da novac nisam predao starom Cincaidu ili Billu Clayborneu? Možda sam to trebao učiniti a možda i nisam. Shvatio sam taj novac kao plaću za sve ono što sam učinio. A to nije bilo malo.

Jahao sam sate i sate, presijecao lance brežuljaka, uzvišice i doline, prolazio kroz kanjone i jaruge.

Rane na trbuhu sve više su me boljele ispod flastera što mi ih je Paco na njih prilijepio, kao što se čini ovcama koje ugrizu vuci i kojoti.

Bio sam u sedlu četrnaest sati, tek s nekoliko malih predaha. Onda sam u noći ugledao svjetla »Šešir-ranča«.

Zastao sam na tren i olakšano odahnuo.

Evo me, napokon se vraćam kući. Nije me bilo duže od jednog tjedna, a to mi se vrijeme činilo gotovo godinom.

Cindy će me poljubiti. Prislonit će svoje živo i mazno tijelo uz moje. Držat će je u zagrljaju, a bove i rane više neću osjećati...

Polako sam jahao dalje.

Kad sam zastao kraj obora i kliznuo iz sedla, pojavi se iz mraka George sa sačmaricom pod rukom.

— Kasno se vraćate kući, gospodine Longley — reče. — Svašta se dogodilo za tako dugo vrijeme.

Odmah sam naslutio što mi svojim riječima želi reći.

Stavio sam Georgeu ruku na rame.

— Hvala ti — promrmljao sam.

Zatim sam krenuo prema rasvjetljenoj kući. Putem sam se zaustavio i skinuo ostruge sa čizama. Ostavio sam ih u prašini. Postupao sam kao da me vodi neka sila. Jednostavno nisam mogao drukčije.

Vrata verande prema kuhinji bila su otvorena. Još je mirisalo po večeri. Polako sam ušao, bez šuma.

Vrata spavaće sobe također su bila otvorena. Začuo sam Cindyjin smijeh, a zatim Hardcastleov glas.

— Oh, ti si opet potpuno zdrav — smijala se Cindy. — Opet si pun snage kao medvjed.

Stao sam kraj otvorenih vrata i gledao je.

Ležala je gornjom polovicom tijela na krevetu i ljubila rančera.

Kad se odvojila od njega, ona reče:

— Oh, jedva sam dočekala da ozdraviš.

— A onaj Hank Longley? — upita on ozbiljno.

— Ah — reče Cindy — on je samo običan revolveraš. Ja sam se njime poslužila samo da slomim vas dvojicu budala. Ne dopuštam da mi itko išta silom nameće. To nemoj nikada zaboraviti, Morg!

Ušutjela je i okrenula se. Oči su joj se zaprepašteno raširile.

— Hank... Ti...

Morgan Hardcastle je također podigao glavu i pogledao prema meni.

Znao sam što ću im reći.

— Lako bih mogao ovu stvar riješiti revolverom. No, znam bolju kaznu za vas oboje. Umjesto pravog, istinskog muškarca, Cindy će dobiti za muža običnu krpu. A ti, Morgan? Razmišljaj cijelog života postoji li bilo kakva razlika između tvoje supruge i obične djevojčure...

Rekao sam to i izišao.

Pred ulazom u kuću George je pridržavao svježeg konja, na kojega je već bio prebacio moje sedlo i vreću s dolarima.

Kimuno sam mu glavom u znak zahvalnosti i uzjahao.

Preda mnom se otvarala velika i svjetla noć s bezbrojnim zvijezdama...

— o —

Rukopis ove priče pronašao je John Longley na tavanu stare obiteljske kuće. Kuća je bila raskošna i na svoj način svjedočila o bogatstvu i ukusu onih koji su je dali sagraditi. Oko nje se prostirao veliki i dobro vođeni posjed.

Gotovo da nije bilo sumnje kako je ovaj zanimljiv i uzbudljiv rukopis dospio ovamo: pokojni djed mlađica po ocu zvao se Hank i bilo je nesumnjivo da ima u sebi ponešto indijanske krvi. Uostalom, na taj indijanski trag upućivale su i crte mladog Johna. A kuću je svojedobno dao sagraditi upravo taj djed, Hank Longley.

Iz njegovih je ruku rukopis stigao i do izdavača.

KRAJ

U PRIPREMI: Louis L'Amour: VATRENO KRŠTENJE

Svakog tjedna revija »Vikend« donosi na 56 stranica, od čega 8 na bakro-tehnici, mnoštvo zanimljivog štiva – od najboljih domaćih i svjetskih feljtona do savjetodavnih rubrika za izletnike, lovce, ribolovce i motorizirane.

Od onoga najboljeg što objavljuje svjetska i domaća štampa, pomno, raznoliko i svestrano sačinjen je »Izbor.« To je političko-informativni mjesečnik koji vašoj obaviještenosti (i nastupu) pruža novu dimenziju, jer »Izbor« u ruci znači – svijet na dlanu!

Svaki drugi tjedan START-magazin – list suvremenog čovjeka

ROMANI I STRIPOVI

»Život«, »Trag«, »Sirius«, »Laso«, »Alan Ford«, »Popaj« i »Tom i Jerry« omiljena su izdanja za trenutke odmora – za svaki uzrast. Za zimске praznike reklamna prodaja kompleta od po deset komada uz snižene cijene.

KVIZ – svake druge srijede: križaljke, rebusi, anagrami i druge zagonetke. Razonoda za cijelu obitelj!

- Uz »Studio« vaš TV-prijemnik vrijedi više
- »Studio« vaš najkompletniji radio i TV-informator
- S revijom »Studio« zima kraće traje

Svakog utorka kod vašeg prodavača novina
ARENA
obiteljska revija svih Jugoslavena

Ekskluzivno za magazin SAM: Skijaška škola Inge-mara Stenmarka. Za praktične ljude magazin SAM.

Od nove 1977. u »Fokusu« cijela knjiga iz FOKUSOVE BIBLIOTEKE! U »Fokusu« čitajte o događajima koji su uzbudili svijet, na povećanom broju strana, i dalje svake druge srijede. Za vas u novogodišnjem broju novi zanimljivi natječaj!

SVIJET – jugoslavenska ženska revija. Časopis koji vas vodi u svijet mode, koji vam pomaže u kući, koji vam govori o događajima u zemlji i svijetu. Svijet značajnih ličnosti, putopisa, zanimljivosti. Pomocnik, savjetnik i uvijek, uvijek zanimljiv! Svijet – časopis koji kupuje ONA, a čitaju SVI

